ЗЕЛЕНЧУЦИ
КАТАЛОГ
2023

ЗЕЛЕНЧУКОВИ СЕМЕНА
БОЛЕСТИ И НЕПРИЯТЕЛИ
РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

syngenta®

www.syngenta.bg

®

Производството на зеленчуци в България е благородна, но изключително трудна работа. Затова от Синджента сме горди да сме част от общността на зеленчукопроизводителите в България. Тук ще намерите информация за предлаганите от нас семена домати, краставици, дини, зеле, салати и други сортове професионални семена. Освен това, получавате редица съвети за успешно производство на зеленчуци, как да се справите с болести и неприятели по основните култури, както и актуални новини от света на зеленчукопроизводството.

КАТАЛОГ ЗЕЛЕНЧУЦИ 2023

ЗЕЛЕНЧУКОВИ СЕМЕНА СТР. 2

БОЛЕСТИ И НЕПРИЯТЕЛИ СТР. 120

РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА СТР. 218

ИНДЕКС НА БОЛЕСТИТЕ СТР. 240

ЕКИП СИНДЖЕНТА СТР. 242

Зеленчукови семена

Домати.....2
Пипер 26
Краставици.....29
Дини 42
Подложки.....60
Тиквички.....64
Зеле 68
Карфиол 77
Салати.....82
Спанак.....94
Репички 97
Сладка царевица ..98
Грах.....112
Зелен фасул.....116

syngenta®

ХИБРИД	РАСТЕЖ	ТЕГЛО	УСТОЙЧИВОСТИ															ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
			Ff: A-E	Fol: 0-1	For	V	Va	Vd	Ma	Mi	Mj	TMV: 0	ToMV: 0-2	TSWV	TYLCV	S	Ss	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Малдуо F1	Индетерминантен	240 - 280 г	HR	HR	HR		HR	HR	IR	IR	IR		HR	HR	IR														
Манекро F1	Индетерминантен	280 - 350 г	HR	HR	HR		HR	HR				HR	HR		IR														
Панекра F1	Индетерминантен	300 г	HR	HR	HR	HR	HR	HR	IR	IR	IR		HR																
Грумира F1	Индетерминантен	300 г	HR	HR	HR		HR	HR	HR	HR	HR	HR	HR																
Пинкалишъс F1	Детерминантен	250 г		HR		HR	HR	HR					HR			HR													
Хепинет F1	Детерминантен	200 - 250 г		HR			HR	HR				HR	HR																
Бобкат F1	Детерминантен	250 г		HR		HR	HR	HR					HR			HR	IR												
Маунтин Спринг F1	Детерминантен	250 г		HR		HR										HR	HR												
Чибли F1	Детерминантен	120 г		HR		HR	HR	HR	IR	IR	IR																		

Под тунел;

Ff: A-E	Fulvia fulva (Cladosporium fulvum)	Листна плесен
Fol: 0-1	Fusarium oxysporum f.sp.lycopersici	Фузарийно увяхване
For	Fusarium oxysporum f.sp. Radicis	Фузариум на корена
V	Verticilium wilt	Вертицилийно увяхване
Va	Verticillium albo-atrum	Вертицилийно увяхване
Vd	Verticillium dahlia	Вертицилийно увяхване
Ma	Meloidogyne arenaria	Нематоди
Mi	Meloidogyne incognita	Нематоди
Mj	Meloidogyne javanica	Нематоди
TMV: 0	Tobacco mosaic tobamovirus	Обикновена тютюнева мозайка
ToMV: 0-2	Tomato mosaic tobamovirus	Стрийк
TSWV	Tomato spotted wilt tospovirus	Бронзовост
TYLCV	Tomato yellow leaf curl begomovirus	Жълто листно завиване
S	Stemphylium spp.	Сиви листни петна
Ss	Stemphylium solani	Сиви листни петна

Манекро F1

Манекро е нашият утвърден сорт розов оранжериен домат. Предпочитан от много производители заради възможността да бъде отглеждан и като втора култура. Хибридът има отличен завръз при топло време и буен вегетативен растеж. Растенията са силни и произвеждат плодове с изравена едрина дори във височина. Не е податлив на калциев дефицит и плодовете не се напукват. Плодовете са многокамерни и месести, което в съчетание с високата транспортабилност, създава всички предпоставки за успешна реализация.

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2500 р/дка

Оранжерийно производство

280 - 350 гр

Устойчивости: HR = Ff: A-E / Fol: 0-1 / For / Va, Vd / TMV: 0 / ToMV: 0-2
IR = TYLCV

syngenta®

Манекро FI

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Александър Петров, Царева поляна

Дамян Бялков, Бяла река

syngenta®

Малдуо FI

Малдуо е новият ни розов оранжериен домат с висока утойчивост на бронзовост (TSWV). Хибридът има балансиран вегетативно-генеративен растеж. Растението е с малко по-къси междувъзлия, което го прави подходящ и за по-ниски оранжерии. **Малдуо** има добра способност за оплождане и при малко по-ниски температури, а плодовете остават затворени. Плодовете са закръглени, добре оформени и неподатливи към котешко лице. Съчетава висока трайност и изравнени по размер плодове, което позволява лесен транспорт.

Оранжерийно производство

240 - 280 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2500 р/дка

Устойчивости: HR = For / ToMV: 0-2 / Fol: 0-1 (US1-2) / Vd / Va / Ff: A-E / TSWV
IR = Ma, Mi, Mj

Радослава Тодорова, Градина

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Какви са приликите и разликите между Манекро и новия хибрид Малдуо?

Родните производители, които са решили да заложат на домати, вече имат възможност да изберат и новия розов сорт на Синджента – **Малдуо**.
Какви са приликите и разликите между него и вече утвърдения сорт **Манекро** по отношение на условията за отглеждане, устойчивостите на заболявания и качествата на плодовете?

УСЛОВИЯ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ

И двата хибрида са подходящи за отглеждане в оранжерии от ранна пролет до късна есен. Както Манекро, така и Малдуо са по-скоро вегетативни, с мощен растеж. Отличително за Малдуо е, че междувъзлията му са по-къси, в сравнение с Манекро, което го прави подходящ за по-ниските (полиетиленови) конструкции.

По отношение на периодите на разсаждане - Малдуо може да се разсади малко по-рано от Манекро, тъй като той е с добра способност за оплождане при по-ниски температури и е неподатлив към „котешко лице“. От друга страна, Манекро е с отлично представяне в топлото време. Той не е податлив на калциев дефицит, което предпазва плодовете му от върхово гниене.

УСТОЙЧИВОСТ НА ЗАБОЛЯВАНИЯ

Както Манекро, така и Малдуо са снабдени с широк набор от устойчивости на болести, често срещани при отглеждането на розови домати. Сред тях са обикновена тютюнева мозайка, фузарийно овяхване и фузариум на корена, вертицилийно увяхване, стрийк, листна плесен.

Основното предимство на Малдуо е високата устойчивост на бронзовост. Тази генетична характеристика е изпитана в реални условия на родна почва. В продължение на два сезона бяха проведени опити с Малдуо в няколко български оранжерии с изразена проява на бронзовост. Сортът показва висока устойчивост на вируса – доматените растения, както и плодовете не проявяват симптоми. Затова той е най-точното решение за производителите, които се сблъскват с вируса на бронзовостта. Малдуо притежава също средна устойчивост на нематоди.

КАЧЕСТВО НА ПЛОДОВЕТЕ

Общо за двата сорта е, че плодовете запазват едрината и формата си до края на вегетацията. И при Малдуо, и при Манекро доматите са изразено търговски, лъскави и с хубав розов цвят.

Манекро се отличава с едрината на плодовете. Техният среден размер е между 280 и 350 гр. При Малдуо са сравнително по-малки – 240-280 гр., но са също толкова изравнени по форма и размер.

Двата хибридни сорта гарантират висококачествена продукция със забележителни търговски качества. Малдуо вече е наличен при дистрибуторите за зеленчукови семена на Синджента и може да бъде поръчан за засаждане, за да предпази градината от вируса на бронзовостта.

Панекра FI

Панекра е нашият сорт за отглеждане през късна зима и ранна пролет с един от най-високите добивни потенциали в сегмента си. Характеризира се с мощна коренова система, която позволява на растението да се храни добре и на по-бедни почви. Благодарение на балансирания вегетативен растеж, **Панекра** има ранно плододаване. Плодовете на **Панекра** са с хубав червен цвят, закръглени и леко сплеснати. Имат отличен търговски вид, без котешко лице и зелен пръстен.

Оранжерийно производство

300 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2300 - 2500 р/gka

Устойчивости: HR =Ff: A-E / Fol: 0-1 / For / V / Va, Vd / ToMV: 0-2;
IR = Ma, Mi, Mj

Грумира F1

Грумира е подходящ за отглеждане като първа и втора култура, като неговата ниска взискателност към условията го правят предпочитан избор за много производители. Междувъзлията са къси, което го прави подходящ и за по-ниски оранжерии. Сортът има компактни и изравнени китки от по 5-6 плода и оптимално съотношение между генеративен и вегетативен растеж. Плодовете са едри, добре оформени и с изравнена форма, лесни за съхранение и транспорт, и превръщат **Грумира** в отлична опция за бърза реализация.

Оранжерийно производство

300 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2600 р/дка

Устойчивости: HR = Ff: A-E / Fol: 0-1 / For / Va, Vd, Ma, Mi, Mj / TMV: 0 / ToMV: 0-2

syngenta®

Армстронг FI

Армстронг е подложка за домати, която позволява да развиете ефективно и изгодно пълният потенциал на разсадите. Растенията покълват равномерно, което дава възможност за контролирано присаждане и правилно управление на производството на разсади. Армстронг повишава значително добивният потенциал на растенията и качеството на плодовете, което осигурява значително конкурентно предимство на производителите. Подложката **Армстронг** придава висока адаптивност на растението към температурните промени на почвата и в съчетание с допълнителните устойчивости, повишава сигурността в процеса на производство.

Оранжерийно производство

1000 семена в пакет

Устойчивости:
HR = Ff: A-E / Fol: 1, 2 / For / V / Va, Vd / ToMV: 0-2
IR = Pl / M / Ma, Mi, Mj

Предимства при присаждането на домати

- Много висока толерантност към абиотичен стрес, като растението става изключително устойчиво на темепратуратурни промени
- По-висока устойчивост към почвени патогени и неприятели
  - Нематоди
  - Вертицилиум
  - Фузариум
- Удължаване на производствения цикъл
- Мощният коренов растеж позволява отглеждане на две стъбла, което значително намалява разхода
- Повишен добив и постоянство в плододаването
- По-добро качество на крайната продукция
  - Уеднаквени плодове
  - По-атрактивен цвят
  - Повишена трайност
  - Подобрен вкус

syngenta®

Иворино F1
С БАЛАНСИРАН СЛАДКО-КИСЕЛ ВКУС

Суител F1
НЕПОВТОРИМО ХРУПКАВ

Мини Кумато®
ЗА СОЧНО И СЛАДКО УДОВОЛСТВИЕ

Бамано F1
ОТЛИЧИТЕЛЕН АРОМАТ И ГЛАДКА ТЕКСТУРА

Александър Петров, Царева поляна

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Пинкалишъс F1

Розов безколов домат, предвиден за отглеждане на открито с голяма устойчивост на неблагиприятни климатични условия като силни валежи и горещини. Плодовете на **Пинкалишъс** са с прекрасен баланс между захар, киселина, сочност, отличен вкус и много добра твърдост. На практика качеството и издръжливостта на този сорт е напълно сравнимо с това на оранжерийните домати. Възможността за безколово отглеждане е основно предимство, тъй като необходимостта от манипулации е значително по-малка.

Открито производство

200 - 250 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1100 - 1400 р/дка

Устойчивости:
HR = Fol: 0 / S / ToMV: 0-2 / V / Va, Vd

Радослава Тодорова, Градина

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Хепинет F1

Хепинет е ново поколение безколов розов хибрид с отлична форма и размер на плодовете. Изключително подходящ за прясна консумация с прекрасни вкусови качества и атрактивен цвят. Ниската първоначална инвестиция прави **Хепинет** особено подходящ за производители, които искат да комбинират доматите с други култури. Комбинацията на отлични вкусови качества, високия добивен потенциал и изравнените плодове, с ниските разходи при безколово отглеждане, могат да се превърнат в успешна инвестиция.

Открито производство

200 - 250 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1100 - 1400 р/дка

Устойчивости:
HR = Fol: 0-1 (US1-2) / Vd / Va

Валентин Пенков, Каварна

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Технологични особености за постигане на висок добивен потенциал при розов безколов домат

През последните години динамиката в земеделието у нас е осезаема – от една страна навлизат нови практики на отглеждане на различните сортове, а от друга производителите показват смелост и находчивост и все по-често въвеждат иновации в производството. Въпреки това, спазването на технологичните особености при т.нар. безколово отглеждане на детерминантен хибрид, е от ключово значение за постигането на висок добивен потенциал. Кои са основните стъпки, които трябва да следваме, за да постигнем успех? Ето и най-важните от тях:

Гъстотата на растенията. При детерминантните розови хибриди храстът не е толкова голям, колкото при червените, което позволява гъстотата да бъде около 1200 - 1300 растения на декар.

Разстоянието между редовете. Препоръката е то да бъде не по-малко от 120 см. В действителност, повечето производители оставят по 140-150 см, за да имат достатъчно пространство за манипулация, за поставяне на стоката в междуредията, както и за да не се зашумяват прекалено много редовете. Последното, от своя стана, би влошило проветрението и опрашването на плодовете. Най-удачният подход е разстоянието да бъде изчислено след като бъде определено междуредовото. Дали да бъде 120 см или 150 см също зависи от техниката, с която работи конкретния производител.

Типът засаждане. Задължително е то да бъде едноредово, тъй като при детерминантните розови хибриди се правят единствено и само на едноредови ленти.

Видът леха. Тук най-подходящият вариант за отглеждане е чрез висока, дъгообразна, мулчирана леха. Тя изгражда не само оптимален водновъздушен режим, но и осигурява добър почвен дренаж. В същото време, плодовете, които излизат от храста, лежат на тази дъгообразна леха, а мулч-фолиото много бързо отвежда водата, натрупана след валежите и не позволява образуването на ямка от тежестта на плодовете, в която би се задържала влага. Така се предотвратява и тяхното гниене. С други думи, монтирането на Пинк а лишъс или Хепинет на висока, дъгообразна, мулчирана леха, води до много по-висок процент първокачествени търговски плодове, което всъщност е нашата цел.

Храненето. Когато става дума за зеленчукова култура, храненето е интензивно и се извършва чрез капково напояване. Много е важно в топлите месеци, когато температурите са над 30° и растенията се стремят да усвояват по-голямо количество вода, калцият, като трудно подвижен елемент, да бъде доставен чрез листни торове. В противен случай, само малка част от него ще бъде транспортирана от кореновата система до плодовете.

В заключение, нека не забравяме, че отглеждаме този сорт не само за консумация. Повечето производители работят с него и го закупуват с цел търговия. Така че, за да се постигне високо качество и добър приход от засадената площ, е желателно да се спазват описаните препоръки за оптимални условия на отглеждане.

Бобкат F1

Бобкат е еталон на пазара за безколови червени домати за прясна консумация. Той е лесен за отглеждане, непретенциозен и с отлични вкусови характеристики. Не е взискателен към условията, устойчив е на икономически важни болести и узрява по-рано през сезона. Растенията имат отлично облистване и мощен хабитус. Доматите са едри и овални, с наситено червено оцветяване и атрактивен блясък. **Бобкат** е прдпочитан сорт от производителите заради отличния си баланс между вкусови качества и устойчивост на транспорт.

Открито производство

250 гр

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 900 - 1200 р/дка

Устойчивости:
HR = Fol: 0-1 / S / V / Va, Vd / ToMV: 0
IR = Ss

Чибли FI

Чибли е домат за преработка и консервиране, с висок добив на единица площ в комбинация с устойчивост към основни болести. Мощният хабитус и добре развитата коренова система му позволяват да залага плодове и при по-високи температури или ниска влажност на почвата. Чибли е подходящ за прибиране на ръка, като първите плодове са по-овални и могат да се реализират като салатен домат. Доматите са с добра твърдост, лесни за транспортиране и се запазват здрави за дълъг период от време.

Открито производство

120 гр

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 3000-4000 р/gka

Устойчивости:
HR = Fol: 0-1 / V / Va, Vd
IR = Ma, Mi, Mj

syngenta®

GSPP
Good seed and plant practices

Домати от Синджента: идеални с GSPP

Синджента е един от международните лидери в областта на защитата на културите и в разработването на висококачествени сортове за професионалния пазар. Ние произвеждаме семена за култури като царевица, пшеница, ечемик, цвекло, слънчоглед и рапица, а също така и за зеленчукови култури, като домат, пипер, сладка царевица, салата, броколи, зеле, и др. Демонстрираме най-високото ниво на пазара на домати, като един на всеки 7 домата, консумирани по света са от семената на Синджента.

Здравословни домати, глобално усилие

Ръководството в производството на семена домати води до определени отговорности като минимизиране на риска от заболявания. Заедно с нашите бизнес партньори, както и с нашите конкуренти, работим в нова среда, която гарантира, че нашите семена са без патогени. Един от основните ни фокуси на внимание е борбата срещу Clavibacter Michiganensis. Както всички знаем, тази опасна и упорита бактерия причинява увяхване и тъмни обезцветявания на листата, а и може да причини унищожаване на цялата реколта. Syngenta е един от факторите на широкото приемане на пазара на стандартите за добри семена и растителни практики (GSPP). Ние сме убедени, че стриктното придържане към GSPP е от решаващо значение за контрола на бактериите и за безопасността на растителния материал.

Одити от трети страни

Една от силните страни на GSPP е одитът на всички производители на семена, който се придържа към стандартите GSPP

и е в ръцете на независима организация. Одитите понякога се планират, но в други случаи се извършват и без предварително уведомление. Отбелязват се силни и слаби страни, така че участващите компании могат да засилят и подобрят инфраструктурата и процесите си. Всичко се прави с цел наблюдение за стриктно спазване на стандартите на GSPP и свеждане до минимум на риска от инфекция от Clavibacter.

GSPP и производството на семена

Производството на най-добрите семена домати в света изисква голямо внимание към хигиената, според протокола на GSPP. Всеки детайл е от значение и нищо не се оставя на случайността, за да се гарантира отличното състояние на нашите семена домати. Целта е производителите от цял свят де се радват на здравословен и постоянен агрономически успех. Партньорите ни се доверяват за работата си. Поради тази причина се стремим да бъдем перфектни по отношение на GSPP, хигиената и качеството на семената.

Синджента е в съответствие с GSPP

От януари 2015 г. всички семена домати за оранжерийно производство съответстват изцяло на стандартите за качество, включително тези на GSPP. Продуктите с печатът GSPP се обработват съгласно стандартите на GSPP. Съораженията, лабораториите, персоналът и свързаните дружества са одитирани и одобрени от GSPP. Ние сме на разположение за независими одити на организацията на GSPP, като по този начин потвърждаваме спазването на протокола GSPP.

5 точки от GSPP за подобряване на хигиената

- Определяне на „зелени“ зони, разделени с изолационна система, със строги стандарти и протоколи за хигиена и достъп от „жълтите“ и „червените“ зони.
- Управление на напояването, включително UV дезинфекция.
- Протоколи за хигиенни мерки и обучение на персонала.
- Управление и непрекъснато почистване на оборудването.
- Контрол на културите (мониторинг, вземане на проби и тестване).

GSPP
Good seed and plant practices

Повече информация за GSPP
Най-добрият източник на информация за GSPP:
www.gspp.eu

Пирует F1

Пирует е много ранен сорт за оранжерийно производство, който е лесен за отглеждане при различни условия. Неговата най-важна характеристика е бързината на плододаване. Високият първоначален и общ добив го превръщат в предпочитан сорт за много производители. Плодовете на **Пирует** са с правилна конична форма. Характерният им начален светлозелен цвят ги прави лесно разпознаваеми за потребителите. След узряване стават оранжеви. Здравината им ги прави лесни за транспорт и излагане в търговската мрежа.

Оранжерийно производство

Д: 17 - 19 см,
Ш: 5 - 7 см

500 семена в пакет

Схема на разсаждане:
2500 (Закрито), 4800 (Открито) р/дка

Цветан Йорданов, Мездра

syngenta®

Кабала F1

Кабала има предимството да е един от сортовете с добре развити корени и стъбло. Растението има средно мощен хабитус, с много добро листно покритие, което предпазва плодовете от слънчев пригор. Плодовете са месести, с голямо съдържание на сухо вещество, което ги прави идеални за консервиране. Наситения тъмно червен цвят е лесно разпознаваем от потребителите и говори за отличен вкус.

Оранжерийно производство

Открито производство

220 - 240 гр

500 семена в пакет

Схема на разсаждане:
4000 - 5000 р/дка

ХИБРИД	ТИП	РАЗМЕР	УСТОЙЧИВОСТИ								ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
			Ccu	Cca	CGMMV	CMV	CVYV	CYSDV	Px	Gc	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Папермо FI	Дългоплодна	30 - 34 см	HR	HR					IR	IR												
Македон FI	Дългоплодна	30 - 34 см	HR	HR		IR	HR															
Трибуно FI	Дългоплодна	30 - 32 см	HR				HR	IR	HR	IR												
Стратегос FI	Дългоплодна	29 - 31 см	HR				HR	IR														
Бомбър FI	Дългоплодна	29 - 31 см	HR	HR	IR	IR	HR	IR	HR	IR												
Пасамонте FI	Корнишон	-	HR			IR			IR													

Ccu	Cladosporium cucumerinum	Краста
Cca	Corynespora cassiicola	Листни петна
CGMMV	Cucumber green mottle mosaic virus	Зелена краставична мозаїка
CMV	Cucumber mosaic virus	Краставична мозаїка
CVYV	Cucumber vein yellowing virus	Вирусна жълтеница
CYSDV	Cucurbit yellow stunting disorder	Вирусна жълтеница
Px	Podosphaeria xanthii	Брашнеста мана
Gc	Golovinomyces cichoracearum	Брашнеста мана

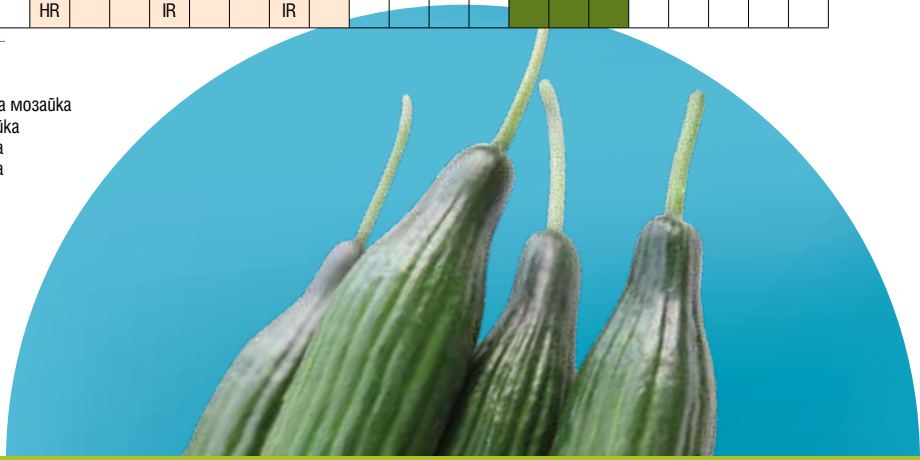

Бомбър FI

Бомбър е висок клас хибрид за отглеждане през пролетно-летния сезон във всякакъв вид съоръжения. Неговата мощна коренова система и едри листа позволяват на растението да остане здраво за дълъг период от време. Една от най-важните характеристики е устойчивостта на важни вирусни заболявания, сред които и зелената краставична мозайка (CGMMV). **Бомбър** преминава към плододаване изключително бързо. Плодовете му са с правилна цилиндрична форма, леко набраздени и с характерен тъмнозелен цвят с лъскавина.

Оранжерийно производство

29 - 31 см

100 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1500 - 1700 р/дка

Устойчивости: HR =Cca / Ccu / Px / CVYV;
IR = CGMMV / Gc / CMV / CYSDV

Биодинамик, Минерални бани

Добри Добрев, Раковски

syngenta®

Бомбър F1

Научно доказателство за устойчивостта на Бомбър F1 към вируса на зелената краставична мозайка (CGMMV)

Международно изследване за устойчивостта на комерсиални хибриди дългоплодни краставици към CGMMV*

Фигура 1: Развитие на заболяването по време на периода на производство

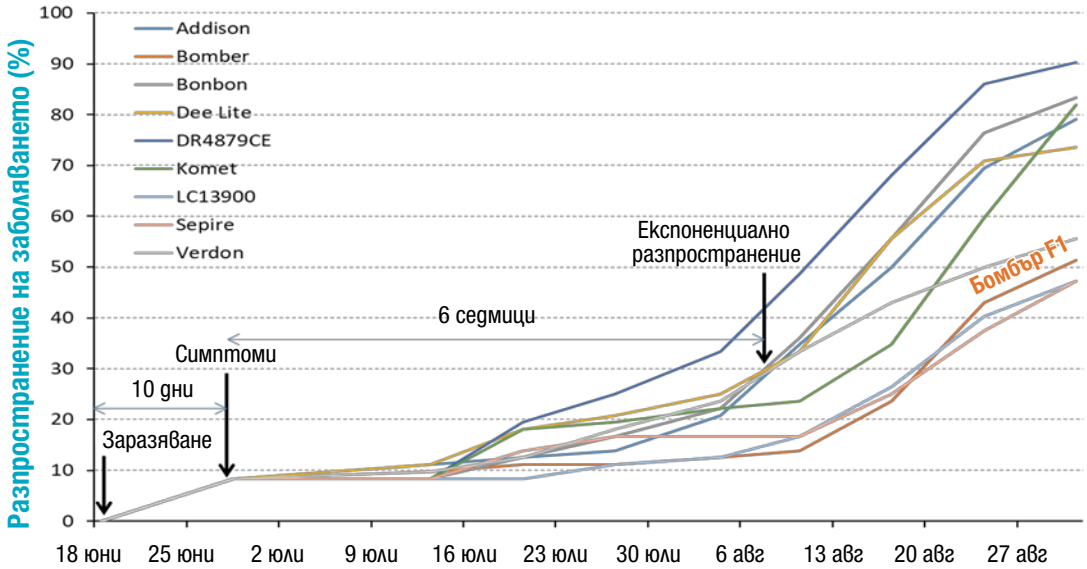

Бомбър F1 показва едва 50% степен на заразяване със зелена краставична мозайка, към края на производствения цикъл.

* Control of Cucumber green mottle mosaic virus in commercial greenhouse production with agricultural disinfectants and resistant cucumber varieties; W. Ellouze, V. Mishra, R. J. Howard, K.-S. Ling and W. Zhang, June 2020

Бомбър FI

Фигура 2: Разпространение на заболяването с времето (AUDPC)

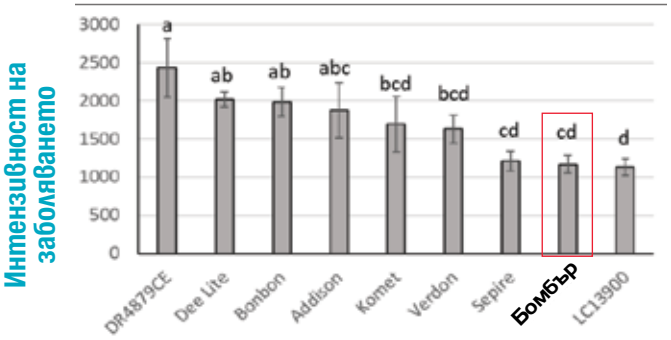

Фигура 3: Добив на кв.м.

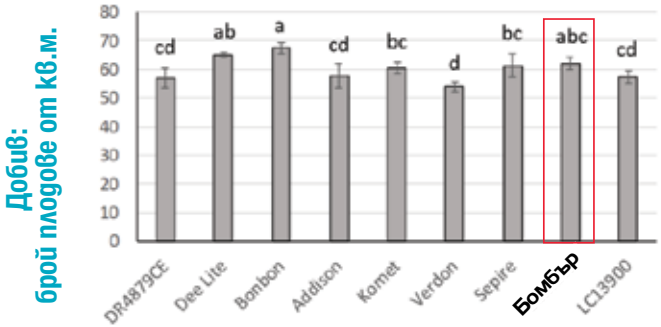

Бомбър F1 показва едни от най-ниските нива на интензивност на заболяването във времето (AUDPC), като същевременно добивът не е компрометиран и е на нива от над 60 бр. плодове на кв. м.

Македон FI

Македон е нашата краставица за есен, зима и ранна пролет. Растението е здраво, със среден размер на листата и стъблата и отворен хабитус, който значително улеснява събирането на реколтата. Едно от големите предимства на **Македон** е прекрасният вкус и аромат на плодовете, което ги прави предпочитани, както от търговците, така и от потребителите. Те са изравнени по форма и размер, тъмнозелени, леко набраздени, лъскави и с много добър търговски вид.

Оранжерийно производство

30 - 34 см

100 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1500 - 1700 р/дка

Устойчивости:
HR = Cca / Ccu / CVYV
IR = CMV

Цветан Йорданов, Мездра

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Палермо FI

Палермо има висока ефективност на фотосинтезата, което го прави идеално пригоден за късите есенно-зимни дни. Високият интензитет на растеж на този сорт позволява концентриран и ранен добив, с бързо плододаване. **Палермо** има отворен хабитус, който от една страна позволява на слънчевото греене да достигне по-лесно до важните части на растението и от друга – улеснява процеса на обработка и събиране на реколтата. Плодовете на **Палермо** са с атрактивен тъмнозелен цвят, къса шийка и леко оребряване.

Оранжерийно производство

30 - 34 см

100 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1500 - 1700 р/дка

Устойчивости:
HR = Cca / Ccu
IR =Gc / Px

Трибуно FI

Трибуно е подходящ за пролет и лято, като се отличава с много добър вегетативно-генеративен баланс и висок добивен потенциал. Бързо преминава към плододаване от страничните разклонения, като е подходящ за отглеждане на хидропоника и земя. Плодовете са тъмно зелени, лъскави и леко оребрени, с висока трайност.

Оранжерийно производство

30 - 32 см

100 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1500 - 1700 р/дка

Устойчивости:
HR = Ccu / CVYV / Px
IR = CYSDV / Gc

syngenta®

Стратегос F1

Стратегос е подходящ за пролет, лято и есен, като се развива изключително добре при отглеждане от студено към топло време. Растението е с много мощен хабитус и по-лесно понася екстремни условия. Плодовете на **Стратегос** бързо достигат подходящ размер и тегло, като се отличават с много добра трайност и атрактивен търговски вид.

Оранжерийно производство

29 - 31 см

100 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1500 - 1700 р/дка

Устойчивости:
HR = Ccu / CVYV
IR = CYSDV

Пасамонте FI

Пасамонте е партенокарпен хибрид (с изцяло женски цветове), подходящ за прясна консумация и консервиране. Може да се отглежда както на открито, така и в оранжерии. Той е толерантен на високи температури и е подходящ за бърза реколта поради краткия си вегетационен период. Плодовете на **Пасамонте** са цилиндрични, тъмно зелени и хрупкави, с много висока транспортабилност.

- Оранжерийно производство
- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 500 семена в пакет
- Схема на разсаждане:
  2600 - 2900 (Открито)
  2000 - 2200 (Закрито)

Устойчивости:
HR = Ccu
IR = CMV / Px

syngenta®

Какви са оптималните температури за растеж на дългоплодни краставици?

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Краставиците са една от културите с висок интензитет на растеж и са изразено взискателни по отношение на качествата на почвата, температурата и въздушната влажност. Като култура от семейство Тиквови, те са силно топлолюбиви и влаголюбиви растения.

Задължително трябва да се има предвид, че при температури под 10°C, краставичното растение претърпява трайни физиологични смущения, които неминуемо ще рефлектират върху добива, дори и да не се забелязват видими промени и повреди по самото растение. Не може да се посочи точна минимална температура, до която краставицата ще издържи, но, за да имаме качествено производство, не бива да оставяме температурата да спада под 10°C.

Фазата на развитие също е от значение за степента на студоустойчивост. Растението би могло да издържи и на 3-4°C, но това не е начинът за отглеждане на краставици. Ако не може да се осигури подходяща температура, е по-добре засаждането да се отложи във времето.

Оптималната температура за растеж също има малки разлики в зависимост от фазата на развитие. Краставицата е топлолюбива култура, затова е желателно дневната температура да се поддържа между 26°C и 30°C. Не е проблем, ако се надвишат тези стойности, но трябва да има наличие на достатъчно въздушна влага, която се постига със съответните инсталации. При високи температури не бива да допускаме въздушната влажност да пада под 60%. По отношение на нощните температури, 18°C до 22-24°C са приемливи условия за производство на краставици. Големи температурни колебания между дневните и нощните стойности не са препоръчителни.

Професионалното производство на краставици и постигането на оптимален добивен потенциал изискват точност в поддържането на подходящите температури за всеки етап от развитието на растението.

ХИБРИД	ДНИ	ТЕГЛО	УСТОЙЧИВОСТИ				ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
			Co:1	Fon:1	Px	Fom: 1-2	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Мирза FI	62	5 - 7 кг	IR															
Сорєнто FI	62 - 65	7 - 9 кг	IR	IR														
Роман FI	65	5 - 7 кг	IR															
Бостана FI	65	6 - 8 кг	IR	IR														
Романза FI	68 - 70	8 - 10 кг	IR	IR														
Арашан FI	75 - 80	9 - 12 кг	IR	IR		IR												
Мирсини FI	62 - 67	7 - 9 кг	IR	IR														
Рєд Джаспър FI	65 - 72	5 - 8 кг	IR	IR	IR													
Морєна FI	65 - 72	4 - 7 кг	IR															
Йєлоу Байт FI	60 - 65	3 - 6 кг																
Емфъсайз FI	-	-		HR		HR												
Витали FI	-	-	HR	HR		HR												

Под тунел;

Co: 1	Colletotrichum orbiculare	Антракноза
Fon: 1	Fusarium oxysporum f.sp. Niveum	Фузарийно увяхване
Px	Podosphaeria xanthii	Брашнеста мана
Fom: 1-2	Fusarium oxysporum f. sp. melonis	Фузарийно увяхване

БЕЗСЕМЕННИ ДИНИ

ПОДЛОЖКИ ЗА ПРИСАЖДАНЕ

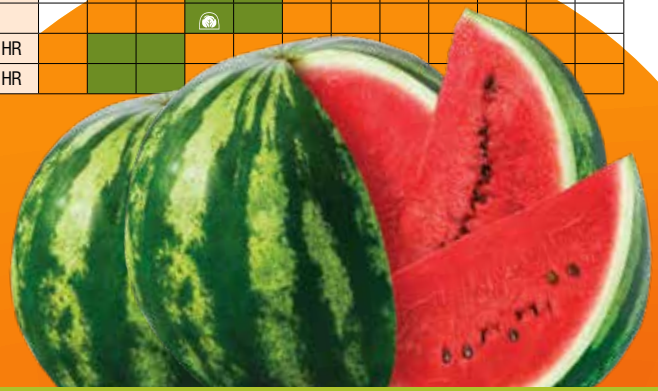

Мирза F1

Мирза е хибрид за ранно производство, с висок добивен потенциал и ранно стъпване в плододаване. Плодовете са с отлична овална форма и размери, изключително подходящи за пазара. Кората е тънка, но изключително здрава, с тъмно зелен цвят. Месото е силно наситено червено, с отлични вкусови качества и малки семена и високо съдържание на захар.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 5 - 7 кг
- 62 Дни
- 1000 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1

syngenta®

Роман FI

Роман е нашето последно предложение за ранна диня с висока устойчивост на температурни разлики и бърз период на плододаване. Показва изключително висока издръжливост и запазване на високото качество на реколтираните плодове при транспорт дори на дълги разстояния. Това прави сортът изключително подходящ за продажба в супермаркетите. В комбинация с отличния цвят, консистенция на месото, високата захарност и по-малкия брой семена, **Роман** се реализира лесно във всеки магазин.

Открито производство

Производство в тунел

5 - 7 кг

65 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
400 - 450 (Присадени),
500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1

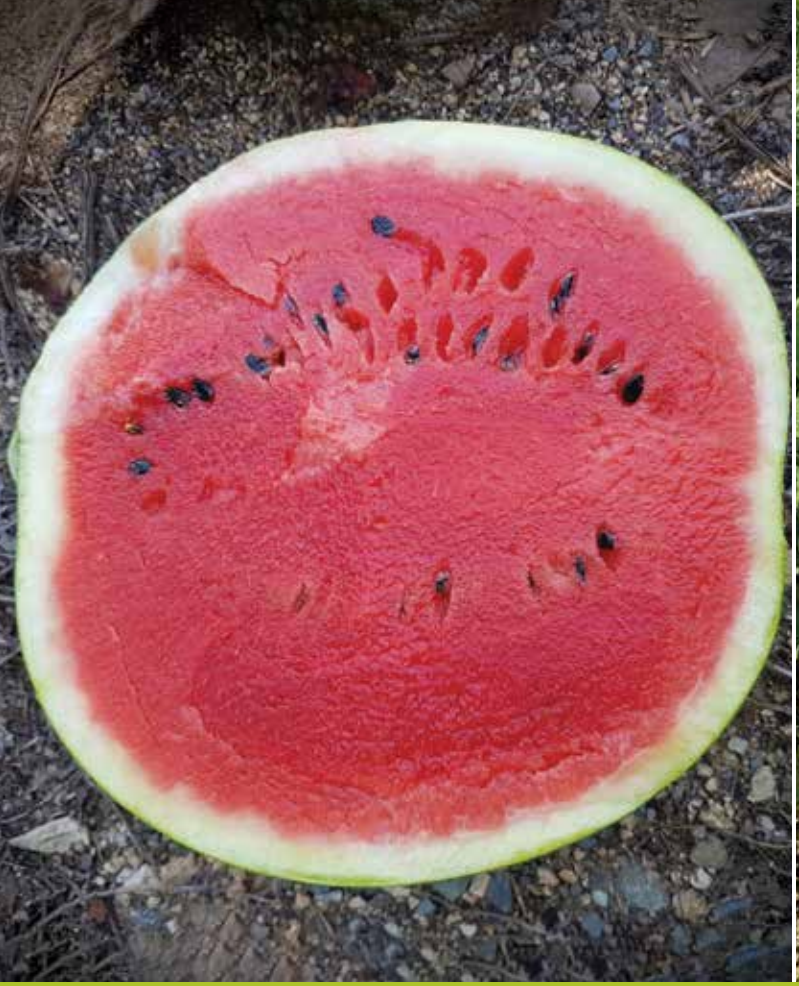

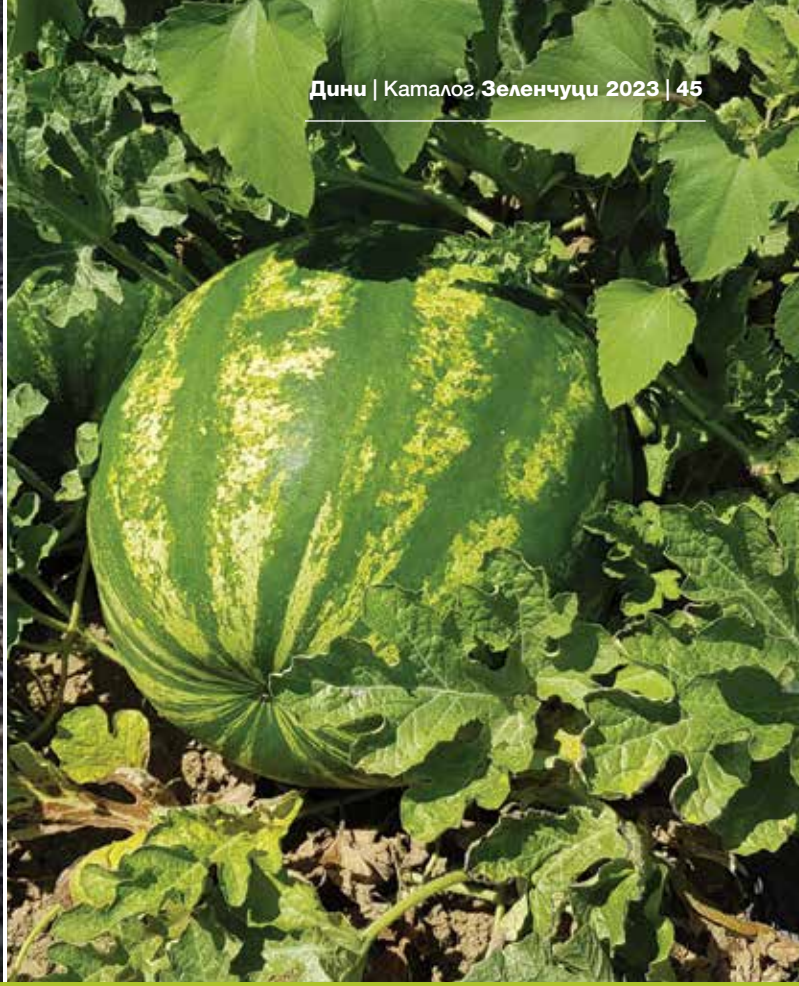

syngenta®

Соренто F1

Соренто е един от най-ранните сортове дини от портфолиото на Синджента. Хибридът има балансиран растеж и много добро опрашване дори при ниски температури. Високият добив се дължи на доброто количество плод, което всяко растение дава – средно 2-3 плода на корен. Плодовете на **Соренто** са с позната за потребителите в България окраска, тип Кримсън, добре закръглени и здрави. Динята е с отлични вкусови качества, месото е хрупкаво и с наситено червен цвят, а кората е тънка.

Открито производство

Производство в тунел

7 - 9 кг

62-65 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
400 - 450 (Присадени),
500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1

Бостана F1

Бостана е сорт за ранно производство, който понася изключително добре по-лоши климатични условия в началото на вегетацията. Семената произвеждат средно мощно растение, с къса вегетация и много добро залагане на плодовете, дори и при по-ниски температури и облачно време. Хибридът не е взискателен и може да се отглежда при всякакви схеми и технологии. Плодовете на **Бостана** са изравнени, кръгли - тип Кримсън и имат лъскаво, тъмнозелено оцветяване, което е добре познато на крайния потребител.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 6 - 8 кг
- 65 Дни
- 1000 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1

syngenta®

Романза FI

Романза е хибрид за ранно и средноранно производство, като неговите ниски изисквания към почвата и условията за отглеждане го правят шампион в справянето със стресови ситуации като резки температурни разлики. Може да се отглежда както в тунел, така и на открито. Растението на **Романза** е с мощен растеж и силни странични разклонения, които предпазват завръза и младите плодове. Плодовете имат чудесни вкусови характеристики с интензивна сладост. Семената са малко и добре разпределени в месото.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 8 - 10 кг
- 68-70 Дни
- 1000 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1

Мирсини FI

С **Мирсини** ще се отличите на пазара, благодарение на характерната продълговата форма, атрактивната външна окрасна и неповторимите вкусови качества на плодовете. Подходящ е за средно ранно производство, със силно приспособимо растение с генеративно поведение. **Мирсини** дава много добри резултати при присаждане върху хибридните подложки Витали и Емфъсайз.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 7 - 9 кг
- 62-67 Дни
- 1000 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1

syngenta®

Арашан F1

Арашан е хибрид за директна сеитба с висок добивен потенциал при средно ранно и късно производство. Едно от основните му предимства е едрината на семената, които дават по-висока кълняема енергия и по-бърз растеж. Сортът е изключително издръжлив на температурни разлики, а отличното облистване осигурява нормално развитие и залагане дори при екстремни температури. Плодовете на **Арашан** са с овална форма, светлозелено оцветяване и лъскавина, много висока захарност и с превъзходни вкусови качества.

Открито производство

9 - 12 кг

75-80 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
400 - 450 (Присадени),
500 - 700 (Неприсадени) р/дка

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1

Александър Ангелов, Добруджа

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Особености при избора на сорт за директна сеитба на дини

При отглеждането на големи площи, производителите избират дините за директна сеитба, с които да оптимизират разходите, да подсигурят добър и качествен добив и да не допуснат унищожение на реколтата под въздействие на неприятели или неблагоприятни климатични условия. Тази технология се прилага на неполивни условия, с машинна експлоатация и без мулчиране. Поради тази причина, едно от важните предимства на директната сеитба са по-ниските разходи, тъй като отпадат перата за производство на разсад, присаждане, както и за мулчиране на площите.

Важно е производителите на дини да са запознати с рисковете на технологията за директна сеитба. Така например, поради това, че семената се засяват на полето директно, те трябва да са по-едри от тези на типичните сортове, които се използват при производство на разсад. Едрината на семената е важна и поради необходимостта от по-висока кълняема енергия, за по-бърз растеж. Особено при проливни дъждове, може да се образува почвена кора, която да не позволи излизането на растението над земята. Освен това, младите кълнове са податливи на нападение от неприятели, затова е важно да се постигне бърз начален растеж. Затова, при директна сеитба, е необходимо да се избират сортове дини със семена, които отговарят на определени изисквания, за да се постигне добър резултат в производството.

В стремежа си да предложи най-подходящия хибрид диня според характеристиките на всяко конкретно производство, Синджента фокусира селекцията си от хибридни сортове върху специфичните условия на отглеждане. Основното решение за технология на производство чрез директна сеитба е вече утвърденият на пазара хибрид диня Арашан. Той е предпочитан именно заради едрите семена. Освен улеснение при директна сеитба, той предоставя и по-добра кълняема енергия. Благодарение на тези свои особености, хибридът постига бърз начален растеж, като по този начин за по-кратко време преодолява периода, в който растението е нежно и податливо на атаки от неприятели. Кореновата система на растението е с агресивен растеж в дълбочина, което пък от своя страна позволява отглеждането му при неполивни условия. И не на последно място, крайната продукция на Арашан е с отлично качество. Плодовете са с атрактивна, овална форма, светлозелено оцветяване и лъскавина, както и с много добра издръжливост при транспортиране. Благодарение на отличното си представяне на полето, хибридът диня Арашан постепенно се превръща в основния избор на земеделците в Северна България. Двама от най-големите производители на дини в Добруджа – Александър Ангелов и Евгени Минчев, дори олицетворяват Арашан с добре познатата „добруджанска диня“. „Динята е със страхотен и буен старт, развива се много добре спрямо другите и още от началото се вижда, че ще даде добри резултати. Благодарение на мощната си коренова система, Арашан издържа на тежки климатични условия – студена пролет, ниски нощни температури, изключително оскъдни валежи“, споделя Александър Ангелов. Той е впечатлен и от качествата на плодовете и допълва: „Това не е алтернатива, това е бъдещето.“

Ред Джаспър F1

Безсеменна диня за ранно производство, с която ще изпъкнете сред търговците и потребителите с изключително качество и уникален вкус на продукцията. Пазарът на безсменни дини е сравнително нов за България, но търсенето на висококачествена продукция расте с много бързи темпове и с **Ред Джаспър** ще отговорите на високите изисквания в този сегмент. Динята се отличава с красивата си тигрова окраска, комбинация от ярко зелен цвят на ивиците и атрактивен светло зелен цвят на кората. Плодовете са с овална форма, идеален размер от средно 6 кг и устойчиесот при транпортиране. Вътрешността е с ярък червен цвят и отличителен вкус и аромат.

Открито производство

Производство в тунел

5 - 8 кг (Присадена)

65-72 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1 / Fon: 1 / Px 1

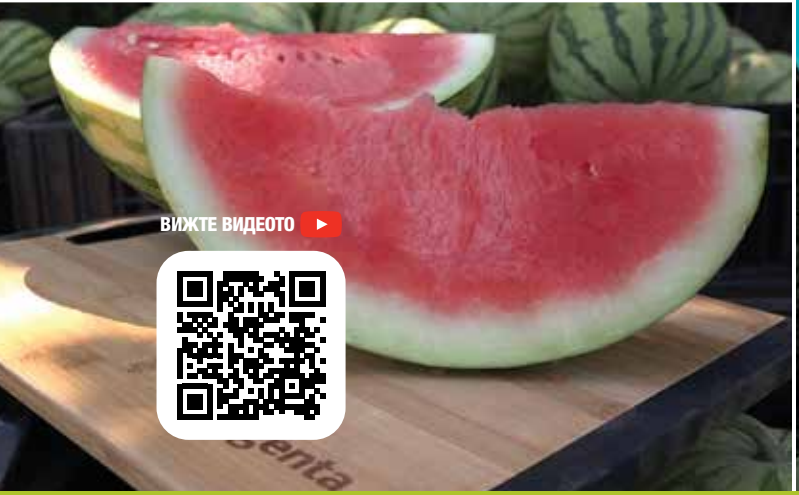

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Пламен Янчев, Долни Дъбник

syngenta®

Морена FI

Морена е тип „Sugar baby“ безсменна диня, подходяща за ранно производство, която прави впечатление първо с тъмно зеления си, почти черен, цвят на кората. Но освен атрактивния външен вид - вътрешността е също толкова важна. **Морена** има изключително високо съдържание на захар, отличителен вкус, хармонична и сочна консистенция с наситен червен цвят. Плодовете порастват близки по размер и са изключително издръжливи на транспорт. **Морена** е подходяща както за местния пазар, така и за износ.

Открито производство

Производство в тунел

4 - 7 кг (Присадена)

65-72 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Устойчивости: IR = Co: 1

Семеле, Любимец

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

syngenta®

Йелоу Байт F1

Безсеменните дини стават все по-популярни в България заради уникалните им вкусови качества, но за да изпъкнете на пазара е необходимо да предлагате разнообразни и иновативни продукти. **Йелоу Байт** е безсеменна диня, която разчупва традиционните представи, благодарение на атрактивния жълт цвят на месото. Подходяща е за ранно производство, като освен отличното качество на плодовете, ще ви гарантира и много добра трайност.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 3 - 6 кг (Присадена)
- 60-65 Дни
- 1000 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 400 - 450 (Присадени), 500 - 700 (Неприсадени)

Семеле, Любимец

syngenta®

Витали FI

Витали е подложка от тип Интерспесифик, при която коренът е с вертикално положение. Тя се използва при песъкливи, отцедливи, леки, бедни на хранителни вещества почви. **Витали** създава изключително мощно растение, с дълбок и агресивен корен, който му позволява да има и очакваната висока толерантност към ниски температури, горещина и суша. **Витали** е предпочитана подложка от производителите, защото увеличава добива при дините с 25-30%. Оптималното време за присаждане е 24-36 ч.

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 350 - 500

Устойчивости:
HR = Co: 1 / Fon: 1, 2 / Fom: 0, 1, 1-2, 2

Емфъсайз F1

Емфъсайз е подложка тип Ладженария, която има изразен хоризонтален растеж. Ползва се за ранно производство, при уплътнени, средно тежки, черноземни и студени в дълбочина почви. Понася изключително добре и развитие върху влагозадържащи почви. Растението е средно вегетативено, а коренът се развива в плиткия хоризонтален почвен слой. Дава средна устойчивост към ниски температури. **Емфъсайз** увеличава ранозрелостта на присаденото растение и увеличава добива с до 25-30%. Оптималното време за присаждане е 48-60 ч.

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 350 - 500

Устойчивости:
HR = Fon: 2 / Fom: 1-2
IR = Fon: 0

syngenta®

Технология за присаждане на дини

Вижте видео поредицата от 5 части с детайлни стъпки за **успешно и професионално присаждане на дини**:

1. Предимства при присаждането на дини
2. Избор на подложка
3. Условия при отглеждането на присадника и подложката
4. Същински процес на присаждане на дини
5. Оздравяването на разсадите

ВИДЕО

От семената до успешната реколта

Производството на зеленчуци е благородно, но изключително трудно призвание. Затова от Синджента сме тук, за да ви помагаме да развивате успешно своето производство - без значение дали сте новаци или опитни фермери.

Вече 150 години подкрепяме производители по цял свят със съвети и решения. Вижте нашите препоръки за отглеждане на зеленчуци в специално разработената ни платформа на www.syngenta.bg.

syngenta®

Корделия F1

Корделия е изключително пластичен хибрид към условията на отглеждане. По-ниската му взискателност и високата устойчивост към брашнеста мана и три вирусни заболявания, създават условия за висок добивен потенциал. Най-подходящото време за отглеждане е пролетта и есента. Растението е с изправен и отворен хабитус, което позволява по-добро огряване от слънцето и по-бърза вегетация и ранен добив. Плодовете са с цилиндрична форма, свежо зелен цвят и липсата на деформация им придават отличен търговски вид.

Открито производство

180 - 200 гр

15 - 17 см

35-40 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1600 - 1700 р/gка

Устойчивости: HR = Gc / Px / CMV / WMV / ZYMV

Радослава Тодорова, Градина

syngenta®

Корделия F1

Недялко Григоров,
Плодовитово

Ото FI

Ото е тиквичка за основно производство, пресен пазар и преработка със силна устойчивост на високи температури и вируси. Растението на **Ото** осигурява постоянно висок добив. Тиквичките са светло зелени, изправени, с атрактивен блясък и цилиндрична форма.

Открито производство

40 Дни

1000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 1400 - 1600 р/дка

Устойчивости:
HR = WMV / ZYMV / Gc / Px

syngenta®

ХИБРИД	КУЛТУРА	ТЕГЛО	ДНИ	УСТОЙЧИВОСТИ	ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
				Foc: 1	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Лауда FI	Главесто зеле	1.2-1.5 кг	45-50													
Кевин FI	Главесто зеле	1.2-1.5 кг	50-55													
Пруктор Cemes FI	Главесто зеле	2-3 кг	75-80	HR												
Ендорет FI НОВО	Главесто зеле	2.5 - 3.5 кг	75-80	HR												
Интепо FI	Главесто зеле	2-3 кг	85-90													
Есказу FI	Главесто зеле	2-4 кг	90-100	HR												
Грийнпанд FI	Зимуващо зеле	1.5-2 кг	-													
Давид FI	Карфиол	1.5-2.2 кг	70-75													
Спейсстар Голд FI	Карфиол	1.5-2 кг	72-75													
Корпану FI	Карфиол	1.5-2 кг	75													
Кристоф FI	Карфиол	1.8-2.2 кг	80-85													
Алмагро FI	Карфиол	1.8-2.2 кг	85-90													

Под тунел;

Foc: 1 Fusarium oxysporum f.sp. Conglutinans Фузариум
Xcc Xanthomonas campestris pv. Campestris Бактериоза

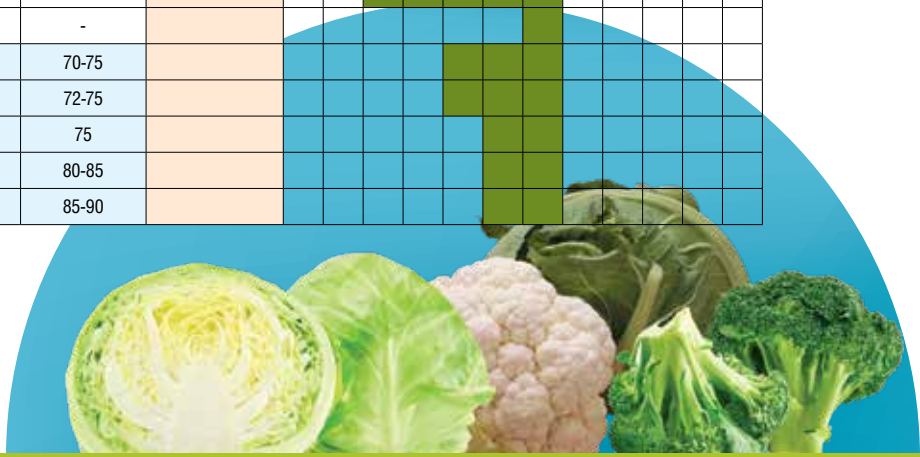

Лауда F1

Не случайно **Лауда** е едно от най-бързите зелета на пазара. Неговият вегетационен период е само 40-45 дни и при правилна грижа ще се отплати с отлична реколта. **Лауда** може да се отглежда както оранжерийно, така и в тунели. Растението е с много добра устойчивост на замръзване – може да издържа до -5°C градуса. Главите на **Лауда** са овални, с високо средно тегло, със свежо зелен цвят и отличен вкус. Това го превръща в предпочитан избор за потребителите, които търсят свежи зеленчуци в ранна пролет.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 1,2 - 1,5 кг
- 45-50 Дни
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 5000 - 5500 р/дка

syngenta®

Кевин FI

Кевин е сорт изключително подходящ за ранно производство. Късият вегетационен период от 50-55 дни го прави предпочитан сорт за първа култура през годината. Листата са изправени и защитават добре зелката. Това позволява и по-гъста схема на разсаждане (35x50 X 35x50) спрямо други хибриди и гарантира висок добив от единица площ. Сортът има балансиран растеж и висока толерантност към разпукване, което го прави още по-добър избор за производство на прясно пролетно зеле.

- Открито производство
- Производство в тунел
- 1,2 - 1,5 кг
- 50-55 Дни
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 4500 - 5000 р/дка

Пруктор Cemes F1

Пруктор CEMES е е подходящ за ранно, средно ранно и късно производство. Основна характериситка е цитоплазмената мъжка стерилност (CMS) за по-висок добив и качество на продукцията. Полезни са и неговата устойчивост на фузариум и толерантност на трипс. Растението на хибрида е с мощен хабитус дори и при екстензивно отглеждане. Зелките са добре оформени, кръгли и силно устойчиви на разпукване. Листата имат характерен синьо-зелен цвят, с много добро восъчно покритие.

Открито производство

Подходящ за преработка

2 - 3 кг

75-80 Дни

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 3800 - 4000 р/дка

Устойчивости: HR = Foc: 1

syngenta®

НОВО

Елдорет F1

Елдорет е тук, за да наследи вече познатия на производителите Сармалин с подобрения в съотношението на добив и качество. Зелката на **Елдорет** има рехава структура и тънка жила, които го превръщат в идеален сорт за кисело зеле и сарми. Едновременно с това листата имат очаквана от потребителя нежна текстура. Главите са добре оформени, с високо средно тегло.

- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 2,5 - 3,5 кг
- 75-80 Дни
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 4500 р/дка

Устойчивости: HR = Foc: 1

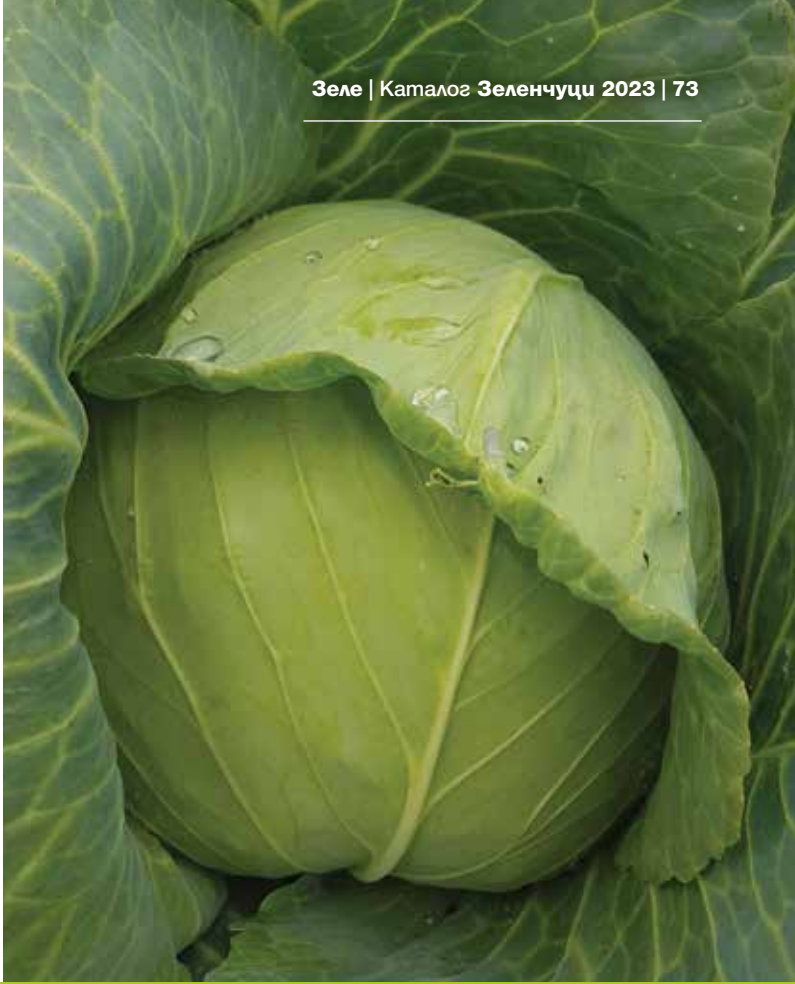

syngenta®

Интело F1

Интело е хибрид зеле подходящ за основно и късно производство. Сортът се характеризира с добър срок на вегетация – 85-90 дни. Листата на растението са изправени и защитават добре главата. Рехавата вътрешна структура на зелката и отличните и вкусови качества са причина за добрата репутация на хибрида. Размерите на главата, добрият външен вид и отличният вкус правят сорта идеален за пресен пазар и за преработка.

- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 2 - 3 кг
- 85-90 Дни
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 3800 - 4000 р/дка

Есказу F1

Есказу е подходящ за средно ранно и късно открито производство. Неговата естествена устойчивост на разпукване го прави един от любимите сортове за производителите, които искат бързо първоначално нарастване на главата. Растението има мощен хабитус през лятото. Дългият му период на разсаждане позволява гъвкавост при сеитбооборота. Отличителна черта на **Есказу** са синьо-зелените листа, с много добро восъчно покритие и висока толерантност на трипс. Главите са много добре изравнени и кръгли, което им придава отличен търговски вид.

- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 2 - 4 кг
- 90-100 Дни
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 3800 - 4000 р/дка

Устойчивости: HR = Foc: 1

syngenta®

Грийнланд F1

Грийнланд е презимуващо зеле подходящо за отглеждане през есен, зима и пролет. Характерното за него е, че е изключително студоустойчив сорт, с ниски изисквания към условията за отглеждане. Устойчив е на типични за зелето болести като фузариум на корена и бактериоза. Зелките имат овална форма, свежо зелен цвят и много добра плътност. Вкусът е свеж и приятен за пролетна консумация, което превръща хибрида в търсен вариант за зимно отглеждане на зеле.

Открито производство

1,5 - 2 кг

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 3000 - 3500 р/gka

Давид F1

Давид може да се отглежда от лятото до началото на зимата на открито. Растението има развита листна система и добро самопокритие, за да предпази белия цвят на главите от директните слънчеви лъчи. Главите на хибрида са с високо средно тегло. Те порастват близки по размер и това ги прави лесни за реколтиране, транспорт и излагане в магазините. **Давид** е предпочитан заради атрактивния си външен вид и универсалното си приложение – за прясна консумация или преработка.

- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 1,5 - 2,2 кг
- 70-75 Дни*
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 2700 - 3200 р/дка

*При оптимални условия

syngenta®

Спейсстар Голд F1

Спейсстар Голд е ранен хибрид за открито производство с къса вегетация, който може да се разсажда още от месец май. Създаден е на базата на цитоплазмената мъжка стерилност, което му позволява да оформя главите навреме. Сортът е предпочитан от производителите, защото дава много добри резултати при по-ниски нива на азотно торене. Формира тежки и плътни глави, добре защитени от листната структура на растението. Подходящ е както за прясна консумация, така и за преработка.

Открито производство

1,5 - 2 кг

72-75 Дни*

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2700 - 3200 р/дка

*При оптимални условия

Корлану FI

Корлану е хибрид за ранно и средно ранно производство, който не е взискателен към условията на отглеждане. Има мощно растение с изправени вертикално листа и восъчно покритие за по-добро предпазване на формиращата се глава. Това го прави силно устойчив сорт на тежки климатични условия. Прибира се лесно поради изправената си структура. Главите са кръгли и компактни, с много добро самопокритие и снежно бял цвят. Хибридът е подходящ за преработка.

- Открито производство
- Подходящ за преработка
- 1,5 - 2 кг
- 75 Дни*
- 2500 семена в пакет
- Схема на разсаждане: 2700 - 3200 р/дка

*При оптимални условия

syngenta®

Кристоф FI

Кристоф е нашата CMS иновация (цитоплазмена мъжка стерилност) на предшественика Кортес. Хибридът е подходящ за ранно и средно ранно открито производство. Има увеличена адаптивност по отношение на климатичните условия и технологията на отглеждане. Растението е силно и отлично покрива с листа развиващата се глава, за да я предпази от слънчевите лъчи и загуба на отличителния бял цвят. Главите са изравнени и с атрактивен търговски вид. **Кристоф** е подходящ както за пресния пазар, така и за преработка.

Открито производство

1,8 - 2,2 кг

80-85 Дни*

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2700 - 3200 р/дка

*При оптимални условия

Алмагро FI

Алмагро е изключително надежден и точен хибрид по време на своята вегетация, тъй като се отличава със силно растение и много добре развита коренова система. Те помагат на хибрида да се справя отлично със стресови условия и лесно да запазва добивния си потенциал. При добро отглеждане може да се очакват високи добиви още от първа беритба.

Открито производство

1,8 - 2,2 кг

85-90 Дни*

2500 семена в пакет

Схема на разсаждане: 2700 - 3200 р/дка

*При оптимални условия

syngenta®

СОРТ	ТИП	УСТОЙЧИВОСТИ				ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
		Bl	Nr	LMV	TBSV	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Виньопє	Батавия	HR	HR	IR				■	■	■	■						
Фънфикс	Батавия	HR	HR				■	■						■	■	■	
Айс Уейв	Айсберг	HR	HR				■	■					■	■			
Айс Мюзик	Айсберг	HR	HR		HR			■	■			■	■				
Юлиян НОВО	Копф	HR	HR	HR			■	■					■	■			
Продиджио НОВО	Мултилийф	HR	HR				■	■					■	■			

На закрито;

Bl	Bremia lactucae	Мана
Nr	Nasonovia ribisnigri	Листни въшки
LMV	Lettuce mosaic potyvirus	Мозайка
TBSV	Tomato bushy stunt virus	
Fol	Fusarium oxysporum f.sp. lactucae	Фузариум

Виньоле

Виньоле е нашето ново поколение салата Батавия за лятно производство. Освен с подобрен срок на стрелкуване, салатата се характеризира и със силна устойчивост на изгаряне и пожълтяване. Растението на **Виньоле** е полуизправено с малка сърцевина, което позволява по-лесно отрязване. Салатата е предпочитана от производителите поради лесната си реализация в магазините - розетката е с отличен търговски вид - светло зелен цвят и фино накъдрени листа.

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = Bl: 16-35EU / Nr: 0
IR = LMV: 1

syngenta®

Фънфикс

Фънфикс е един най-предпочитаните сортове салати поради изключително високата си студоустойчивост. Може да се отглежда при открито и закрито производство есен, зима и пролет. Сортът има изключително къса вегетация, но неговото уникално предимство е „чистата“ розетка – т.е. малкия брой листа за почистване. Това го прави предпочитан сорт не само за производители, но и за крайните потребители на салатата. Листата са изправени и не лежат върху почвата, а самата розетка е лесна за отглеждане и рязане.

Оранжерийно производство

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = Bl: 16-28, 30-32EU / Nr: 0

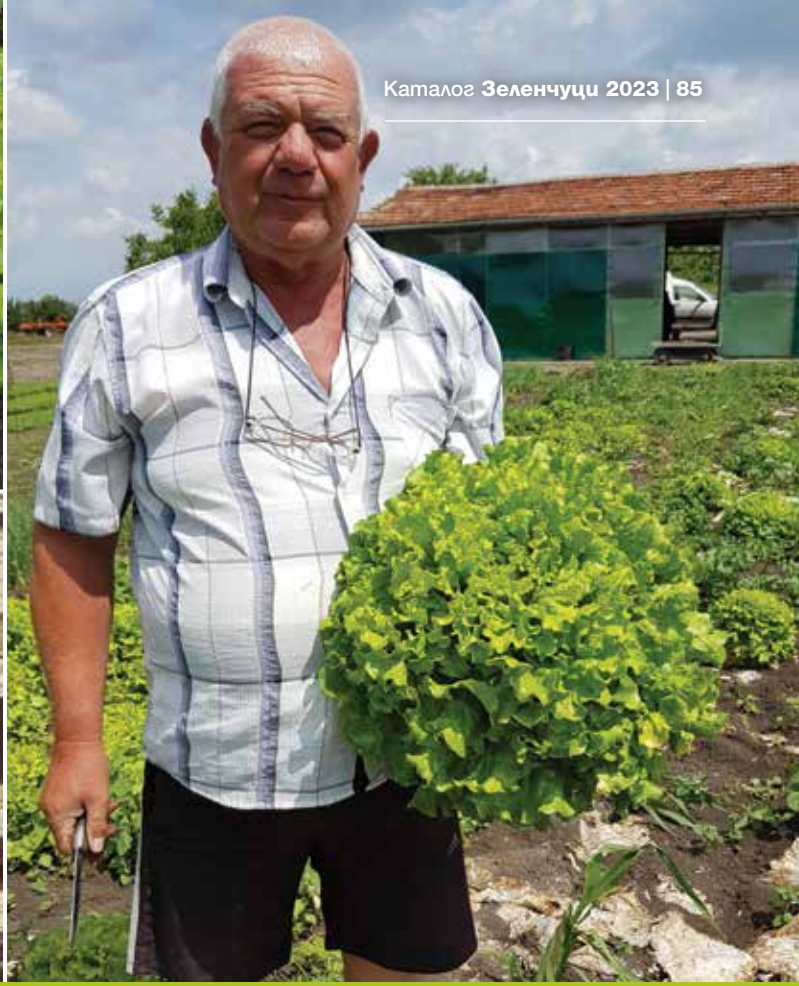

syngenta®

Айс Уейв

Айс Уейв е нашето предложение за успешна реколта при производство през пролетта и есента. Може да се отглежда както оранжерийно, така и на открито. Характерно за **Айс Уейв** е ранното плододаване, което ще осигури бърза възвръщаемост на инвестициите. Високото качество на реколтата от **Айс Уейв** също не е за пренебрегване. Главите са плътни, с уеднаквени листа и приятен зелен цвят. Салатата е изключително подходяща както за прясна консумация, така и за включване в различни салатени миксове.

Оранжерийно производство

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = BI: 16-35EU / Nr: 0 / TBSV

Айс Мюзик

Традиционно топлото лято у нас ни дават основание да предложим **Айс Мюзик** - сорт с отлична поносимост на по-високи температури. Неговата устойчивост на пригор го прави предпочитано решение при отглеждане на летни зеленчуци. Сортът има всички предимства на айсберг салатите – свежи, хрупкави листа с висока транспортабилност. Едрата тъмнозелена глава и отличен търговски вид предразполагат към бърза реализация в магазините.

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = Bl: 16-35EU / Nr: 0 / TBSV

syngenta®

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

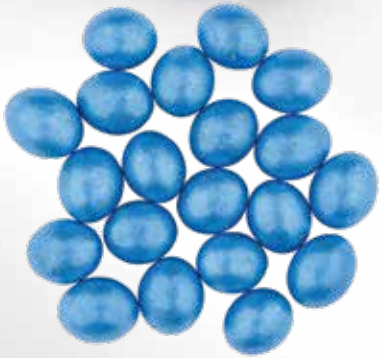

Каква е разликата между обикновените и пелетираните семена за салати?

От няколко години в България вече се използват т.нар. пелетирани семена за салати, които носят редица предимства за производителите – по-лесно изсяване и близо 100% едновременна кълняемост на растенията. Пелетирането е иновативна технология, която се използва при култури с малки семена, каквито са например салатите. Това е един от начините за обвиване на семена. Покриват се с водоразтровима смес от различни пестициди, които защитават младия кълн от атаката на патогени, когато той е най-уязвим. Освен това тази смес съдържа и хранителни вещества, които подпомагат силния старт на растежа на салатите.

Във връзка със затрудненията, породени от малкия размер на стандартния посевен материал, т. нар. пелетирани семена набират все по-голяма популярност. Семето придобива определени уеднаквени форма, размер, тежест и семенна повърхност. Новите свойства на семената ги правят по-лесни за обработка и повишават качеството на продукцията. При пелетиране, семената преминават процедура за стимулация на покълването - покриват се със специфичен водоразтворим материал, който по естествен път увеличава размера на посевния материал. Вследствие те стават по-тежки и придобиват уеднаквена гладка форма, която най-често е сферична или яйцевидна.

Еднаквата големина на пелетираните семена е особено важна за успешната сеитба с механични сеялки. Поради равномерния си размер и форма, пелетираните семена са по-малко податливи на залепване или задръстване в сеялките. Това позволява на производителите да отделят точно семената, което води до по-малко загуби и време прекарано в разреждане. При салатите равномерното разстояние може да благоприятства по-равномерен растеж. По-общо, пелетите улесняват обработката на семената за дребносеменени култури, така че дори и да не засаждате на големи мащаби, те предлагат удобство и ефективност.

Друго предимство, което предлагат пелетираните семена, е едновременното попиване с влага, набъбване и много изравнено поникване. Това е изключително важно за производството на салати. Няма никаква конкуренция между отделните растения още от самото начало на тяхното развитие, което значи, че растежът им е в една и съща фаза след това и беритбата е едновременна, което спестява време и работна ръка.

За разлика от обикновените семена, пелетите гарантират почти 100% кълняемост. Като имаме предвид и оптимизираното време за сеитба и труд, което предлагат палетираните семена, можем да кажем, че цената за производство на салати с тях не е по-висока от обикновените. Отделно те се отличават с бърз вегетационен растеж и висока устойчивост на студ. Високата резултатност и по-удобната обработка на пелетираните семена са причините за растящата им популярност в България.

Основни предимства на пелетираните семена за салати:

1. По-лесно изсяване на семената
2. Почти на 100% кълняемост
3. По-бърз и дружен старт на семената

НОВО

Юлиян

Копф салатите може да не са толкова популярни в България, но благодарение на плътните си, не много хрупкави листа, са идеална комбинация за приготвяне на балансиран салатен микс. **Юлиян** е нова копф салата, с едри глави и атрактивен зелен цвят. Дъното на **Юлиян** е равно, което позволява лесно отсичане.

Оранжерийно производство

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = Bl: 16-35EU / Nr: 0
IR = LMV: 1

НОВО

Продиджио

Салатените миксове излгеждат изключително атркативно, когато са комбинация от различни форми и цветове. **Продиджио** е „мултилийф“ салата с прекрасна комбинация от цветове, преминаващи от светло зелено към лъскаво червено. С едно отрязване на кочана, листата са готови за сортиране и пакетиране. **Продиджио** е подходящ за производство през пролетта и есента, с висока устойчивост на мана.

Оранжерийно производство

Открито производство

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 8000 - 9000 р/дка

Устойчивости:
HR = Bl: 16-35EU / Nr: 0

syngenta®

Новата салата Продиджио посреща промените в потреблението

С наближаването на есента, зеленчукопроизводителите търсят ефективни решения за сеитбооборот. Зелените салати са сред предпочитаните от тях зеленчуци за тази част от годината. Освен че са припознати от българските потребители като целогодишно свежа, вкусна и полезна съставка за различни салати, те се отличават с бърз вегетационен растеж и висока устойчивост на студ. Не на последно място значение имат и уникалните диетични свойства, съчетани с прекрасен свеж вкус. Всичко това превръща зелената салата в позната зеленчукова култура в повечето региони у нас. Производството на салати и марули в България беше най-силно засегнато от пандемията на COVID 19. Ресторантите и хотелите бяха затворени или работеха с ограничен капацитет, а те са основният пазар за земеделските стопани. Освен това, борсите за търговия на зеленчуци на едро също имаха трудности, защото бяха затваряни или с ограничена работа. Тъй като основна част от производството на салати се търгува на зеленчуковите борси, това също се отрази негативно на земеделците. Поради тази причина, през последните две години се наблюдаваше намаляване на производството на салати.

Цените на продукцията също бяха нестабилни и не следваха общата тенденция в поскъпването на зеленчуците. По данни на НСИ средната годишна цена на селскостопанската продукция за салати и марули през 2020 г. се е повишила с 13% спрямо 2019 г. (0,47 лв./бр. до 0,53 лв./бр.), но през 2021 г. се наблюдава спад от -4%, като за миналата година тази цена е 0,41 лв./кг. През първото тримесечие

на 2022 г. обаче се наблюдава ръст от 4% на цените спрямо 2021 г., което показва и раздвижването на пазара.

Макар, че производството на салати се възстановява и се връща към нормалните нива на производство, има няколко тенденции, които ще оформят пазара на салати в близко бъдеще. Потребителите вече търсят нови и интересни вкусове, като освен традиционните салати тип „Батавия“, все повече купуват и други по-нетрадиционни за България сортове. Увеличава се значението и дела в търговията на готовите салатени миксове, най-вече в супермаркетите. Поради удобството в употребата им, ще се увеличи търсенето на различни видове салати, които да запълват тези миксове. Супермаркетите продължават да увеличават дяловете в местната търговия на пресни плодове и зеленчуци. Поради тази причина, те също ще купуват повече нетрадиционни сортове салати, за да отговорят на увеличаващото се търсене. Затова все повече производители ще се ориентират към разнообразие в производството на салати, като освен традиционните от типа „Батавия“, ще отглеждат и други видове. Салатите айсберг вече са добре познати на българския пазар и част от местните земеделци залагат на тях. Но бързо навлизат и сортове като мултилийф, бейбилийф, копф и други. Салатите, айсберг вече са добре познати на българския пазар и част от местните земеделци залагат на тях. Но бързо навлизат и сортове като мултилийф, бейбилийф, копф и други. Салатите, които се предлагат на пазара, включително и като миксове, изглеждат изключително атрактивно, когато са комбинация от различни форми и цветове. Затова Синджента пуска на пазара новата „мултилийф“ салата с името Продиджио, която вече може да бъде закупена от земеделските производители в дистрибуторската мрежа в България. По този начин компанията отговаря на промените в търсенето на различни и цветни салати. Продиджио е с прекрасна комбинация от цветове, преминаващи от светло зелено към лъскаво червено. Салатата е красива на външен вид и прилича на многолистен корал. Има добър обем и 3D форма на листата, които са лъскави в интензивен тъмночервен цвят. Те са малко по-твърди, по-дебели и по-издръжливи, което потенциално води до по-дълъг срок на годност. Освен атрактивния цвят, основно предимство на сорта, е лесното му приложение при производството на салатени миксове. С едно отрязване на кочана, листата са готови за сортиране и пакетиране.

Продиджио е решение за земеделските производители да отглеждат специална мултилийф червена салата за прясна консумация, която става за пакетиране в салатени миксове. Добрият имидж на производителя е важен във всяка сфера на бизнес, включително и в зеленчукопроизводството. Когато искате да предложите различна и висококачествена продукция на пазара, можете да се доверите на специалните салати Продиджио от Синджента. Сортът е подходящ за производство през пролетта и зимата. За есенно-зимно производство, засаждането се препоръчва през август и септември. Препоръчителните месеци за засаждане през пролетта са февруари и март. Като представител от новото поколение салати, Продиджио се характеризира и с високата си устойчивост на мана (BI: 16-35EU), за да предпази реколтата чиста. В допълнение, сортът има висока устойчивост и на листни въшки, което предпазва, както от повреди по реколтата, така и от разпространението на вирусни заболявания като мозайка.

Ел Гига FI

Ел Гига е подходящ за отглеждане през периода есен-зима-пролет и има изключително бързо развитие в сравнение с другите хибриди на пазара. Семената са едри и с мощна енергия на поникване. Високият добивен потенциал се комбинира успешно с високо качество. **Ел Гига** произвежда едри и месести листа, с овална форма и наситено зелено оцветяване. Розетката е компактна, с къси листни дръжки. Атрактивната лъскавина на листата и тяхната относителна тежест го правят лесно отличим. Подходящ е както за прясна консумация, така и за преработка.

Оранжерийно производство

Открито производство

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 80000 - 100000 р/дка

Устойчивости:
HR = Pfs 1-17 / Sb

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Радослава Тодорова, с. Градина

syngenta®

Одисей FI

Одисей е спанак за производство основно през лятото. Растенията му имат висока толерантност към стрелкуване, което помага производителите в процеса на отглеждане дори при удължаващите се пролетни дни. **Одисей** може да се отглежда както за бейби лийф производство, така и за зрели растения. Листата му са овални с красив тъмнозелен цвят. Най-голямото му предимство е, че запазва за по-дълго свежестта си, което го прави по-лесен за транспорт и излагане в магазините.

Оранжерийно производство

Открито производство

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 80000 - 100000 р/дка

Устойчивости:
HR = Pfs 1-9, 11-16 / Sb / TBSV

Стелар F1

Стелар е хибрид репичка, подходящ за пресния пазар (на връзки) при отглеждане през есен, зима и пролет. Толерантен на напукване, вследствие на стрес. Листната розетка е малка, което позволява много лесно връзване на връзки. Кореноплодите са с тънък мустак, идеална форма и атрактивен цвят.

Оранжерийно производство

Открито производство

10000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 100000 - 120000 р/дка

Устойчивости:
HR = BI: 16-35EU / Nr: 0

syngenta®

ХИБРИД	ДНИ	ТОПЛИННИ ЕДИНИЦИ (БАЗА 10°C)	ВИСОЧИНА НА РАСТЕ-НИЕТО	ДЪЛЖИНА НА КОЧАНА	РЕДОВЕ НА КОЧАНА	УСТОЙЧИВОСТИ						ПЕРИОД НА РАЗСАЖДАНЕ											
						Pst	Et	Bm	PS Rp1-d	PS Rp1-i	MDMV	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Хайглоу FI НОВО	70	800	200	20	16-18						HR												
Стронгстар FI	72	820	200	21	16-18		IR	IR	HR		IR												
GSS1477 FI	79	905	230	21	18 - 20	IR	HR	HR	HR		IR												
GSS3951 FI	81	935	240	21	18 - 20		IR	IR	HR	HR	IR												
Синдон FI	81	930	240	23	18 - 20	HR	IR	IR	HR														
GSS8529 FI	82	940	260	21	20 - 22	HR		IR			IR												
Овърланд FI	83	955	220	20	18 - 20	HR	HR	IR		HR													

На закрито;

Pst	Pantoea stewartii	Бактериално увяхване
Et	Exserohilum turcicum	Северен листен пригор
Bm	Bipolaris maydi	Южен листен пригор
Ps (Rp 1-I)	Puccinia sorghi	Обикновена ръжда
MDMV	Maize dwarf mosaic potyvirus	Мозайка

Стронгстар FI

Стронгстар е нашата звезда за ранно отглеждане на сладка царевица. Може успешно да се разсажда още първата седмица на април, в зависимост от климатичните условия. **Стронгстар** развива здраво растение с до 200 см. височина, което го прави подходящ за отглеждане и в оранжерии. Неговата повишена устойчивост на ниски температури му позволяват да развие високи нива на захарност още в началото на сезона. Зърната имат атрактивно жълт цвят. Кочаните са подходящи както за пресен пазар, така и за преработка.

Открито производство

21 см

72 Дни

5000 / 100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/дка

Устойчивости: HR =MDMA / Ps: (Rp1-g)
IR = Et / Bm

syngenta®

НОВО

Хайглоу FI

Хайглоу е хибрид специално разработен за оранжерийно производство с компактно и ниско растение до 200 см. При спазване на необходимата технология, хибридът има бърз растеж, а неговата изключителна вегетация го нарежда сред първите на пазара. Растенията на **Хайглоу** са здрави и с високо качество на кочаните, превръщайки ги в търсен продукт още в началото на сезона, когато продажните цени са отлични. Продукцията е изключително подходяща за пресен пазар поради високата захарност на зърната и чудесния им вкус.

Оранжерийно производство

Открито производство

22 см

70 Дни

5000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 6000 р/дка

Устойчивости: HR = MDMV: A

syngenta®

Каква е технология-та за отглеждане на сладка царевица в оранжерия?

За да получите максимална възвращаемост при отглеждане на сладка царевица в оранжерия, е нужно да спазвате няколко основни насоки.

Изборът на правилен хибриден сорт е важен, като ключова характеристика е височината на растението. То трябва да е по-ниско, за да е възможно отглеждането на закрито пространство. Освен това, сорта трябва да е с по-къса вегетация, за да започнете брането възможно най-рано. Новият сорт на Синджента, Хайглоу F1, е специално пригоден за отглеждане в оранжерии, с височина на растението до 200 см и вегетационен период около 69 дни.

Производството се прави чрез разсад, като разсаждането обикновено се случва през март и април. Периодът се определя от това дали оранжерията е отопляема или не. За да стане готова и качествена сладката царевица, температурата трябва да е постоянна и положителна. Колкото по-висока е температура, толкова по-бързо ще стане продукцията – за нея е важно да събере нужните за конкретния хибрид топлинни единици енергия.

При отглеждането на разсадите е важно температурата на почвата да е около 15 С°, за да поникнат равномерно. Разсадът се прави в индивидуални гнезда с възможно по-голям размер. Важно е да се уточни, че не трябва да се прави скубан разсад. След 20-25 дни, разсада е готов, когато е във фаза 3-то листо. Разсаждането се прави задължително в друредови ленти, за да има широки пътеки. Препоръчителната гъстота е 6000 растения в един декар.

Важно е в двата края на оранжерията да се оставя разстояние, за да може да се минава и да се опъне въже, което да клати „метлите“ (мъжки цветонос), за да освобождава прашец за озърняване на кочаните. В периода на опрашване, трябва да се предвиди и засенчване, тъй като при силна слънчева радиация, прашецът има опасност да „прегори“ и става стерилен.

Царевицата е растение, което образува колтуци (или т.нар. братя), чието отстраняване ще доведе до по-пълноценно изхранване на кочана на централното стъбло и съответно по-висок процент първокачественни кочани от насаждението. При стресови условия, най-вече температурни разлики (ниска температура), царевицата може да брати по-силно и да заложи по-голям брой кочани. Трябва да се има предвид, че ако искате по-качествена продукция, трябва да се остави само един кочан на растение, по-добре горен, който се опрашава по-лесно.

СХЕМАТА Е СЛЕДНАТА:

- 50 см. между редовете в една лента
- 100 см. между лентите
- 25 см. между растенията в реда

GSS1477 F1

GSS1477 е хибрид сладка царевица подходящ за ранно и средно ранно производство, който притежава мощна коренова система, осигуряваща отлична приспособимост към краткотрайни неблагоприятни условия. Хибридът има и висока устойчивост на различни болести за реализация на пълния му добивен потенциал. Кочаните на **GSS1477** са с наситено златист цвят и чудесно се покриват от листата на растението. Отличният търговски вид на кочаните гарантира лесна и сигурна реализация на добра цена в магазините.

Открито производство

21 см

79 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/дка

Устойчивости: HR = Et / Bm / Ps: (Rp1-d)
IR = Pst / MDMV: A

GSS3951 FI

Нашето ново предложение за ранно и средно ранно производство. **GSS3951** има отлични резултати при стресови условия и устойчивост на полягане. Особено подходящ при производство на царевица за варене поради уеднаквените кочани, с високо качество и количество на зърната. Хибридът се отличава с висока захарност и отлични вкусови качества. Кочанът е тънък, с по-малка централна част, което е допълнителен фактор при избора на хибрид за прясна консумация чрез варене.

Открито производство

21 см

81 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/gka

Устойчивости:
HR = Ps: (Rp1-d), Ps (Rp1-i)
IR = Et / MDMV: A / Bm

syngenta®

Синдон FI

Синдон е хибрид, който е изключително подходящ, защото има висока приспособимост към условията на отглеждане. Това означава, че сортът е в състояние да произведе отлична продукция, дори при не толкова идеални условия. **Синдон** има силни, високи около 220 см растения. Кочаните са с много високо качество, жълто-златисти зърна и отлично озърняване от 18-20 реда. **Синдон** е хибридът с най-дребни зърна в портфолиото на Синджента. Чудесният търговски вид и с добро облистяване на кочана са гаранция за бърза реализация на пазара.

Открито производство

23 см

81 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/дка

Устойчивости: HR = Ps: (Rp1-d) / Pst; IR = Bm / Et

Оверланд FI

Един от най-сигурните хибриди, който вече се е превърнал в еталон за сладка царевина в България. **Оверланд** може да се ползва както за прясна консумация, така и за замразяване и консервиране. Хибридът е лесен за отглеждане, с мощно и жизнено растение, което позволява по-голяма сигурност при достигането на желаните добивни резултати. Кочаните са с добро и равномерно озърняване. Наситеният жълт цвят на зърната придава атрактивен търговски вид и позволява бързата му и лесна реализация.

Открито производство

20 см

83 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/дка

Устойчивости: HR = Ps: (Rp1-d), Ps (Rp1-i)
IR = Et / MDMV: A / Bm

syngenta®

GSS8529 FI

GSS8529 е хибрид, който вече е предпочитан от много производители поради гъвкавото си приложение – за пресен пазар, за замразяване и преработка. Хибридът има ниски изисквания към условията за отглеждане и понася много добре стресовите условия. Растението е с мощен хабитус и много силен потенциал за формиране на повече от един едър кочан на растение. Кочаните са едри, добре изравнени, с добро озърняване и изключително атрактивен жълт цвят на зърната.

Открито производство

21 см

82 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
6000 - 6500 р/дка

Устойчивости: HR = Pst
IR = Bm / MDMV: A

Excelis®

Какво е Excelis®?

Нашият паспорт, за да гарантираме изпълнението на най-високите стандарти за качество и да постигнем оптимално ниво на чистота в семената сладка царевица без ГМО

Дългогодишен опит със специализирана практика за предотвратяване на кръстосано замърсяване и случайно присъствие

Ефективен контрол през целия етап на производство и обработка на семената

PCR

Партиди, тествани на 100% с PCR анализ (Polymerase Chain Reaction)

Предимствата

Гарантирана сигурност за закупуване на семена без ГМО

Процесът по сертифициране на Excelis® гарантира най-високите стандарти за качество, за да се постигне оптимално ниво на чистота за семената сладка царевица без ГМО

ВИЖТЕ ВИДЕОТО

Възможно ли е разсаждане на сладка царевица през първата седмица на април?

Сладката царевица е сред зеленчуковите култури, чиято популярност расте през последните години, поради високото търсене и добрата цена на крайната продукция. Традиционно, сладката царевица започва да се засажда на полето през май, но поради засиленото търсене на пазара за по-ранно производство, някои стопанства залагат на по-ранно засаждане – през април. При какви условия е възможно по-ранното засаждане и за какво трябва да внимавате при него?

На първо място трябва да се има предвид, че сладката царевица е в сегмента на зеленчуковите култури. Това обуславя нейната по-голяма чувствителност към условията на средата.

Едно от най-важните условия за нея е наличието на подходяща температура, тъй като, за да стане готова крайната продукция, е необходимо да бъде събрана определена сума от топлинни единици. Това означава, че не е препоръчително да се изнася на полето при ниски температури под 5°C. Макар че сладката царевица има способността да издържи дори леки слани, те автоматично биха оказали негативно влияние върху развитието на растението, както и върху крайния резултат и добива.

Както знаете, температурните условия варират всяка година. Затова препоръката е царевицата да бъде изнесена тогава, когато вече няма опасности от слани. Периодът на изнасяне на полето зависи и от региона на отглеждане. Има голяма разлика между това да бъде изнесена в началото на април в Петрич или Сандански и във Велико Търново. Всички тези фактори трябва да бъдат съобразени при засаждането на сладка царевица.

След като има произведен разсад от сладка царевица, той трябва да бъде изнесен на полето до поникването на трети лист. Всяко забавяне след третия лист може да доведе до неправилно развитие. Още при пети лист тя вече генетично залага кочаните си. При по-късно изнасяне от трети лист има опасност да изметли дори на височина под 1 м. Съществува и риск от стреса да завърже голям брой кочани. Това, от своя страна, ще доведе до ниско качество на продукцията и насаждението няма да достигне максималния си добивен потенциал.

При производство на разсад, изнасянето трябва да се направи до третия лист, което става за около 20-25 дни. Разсадът трябва да е без накъсване на кореновата система. Важно е да не се забравя, че трябва да е преминала опасността от падане на слани.

Преладо

Много ранен сорт, подходящ за ранна сеитба с висок добивен потенциал на много добро качество. Зърната са равномерно оцветени и едри, с разпределение: M = 5, L = 45, XL = 50. Топлинни единици (база 4.5° C): 680.
*XS = 7.5 - 8.25; S = 8.25 - 8.75; M = 8.75 - 9.25; L = 9.25-10; XL = >10

Открито производство

Подходящ за преработка

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 130000 р/дка

Устойчивости:
HR = Fop: 1

Елдорадо

Елдорадо е нов, много ранен сорт, подходящ за ранна сеитба. Зърната са едри и равномерно оцветени, с разпределение: M = 20, L = 50, XL = 30. Топлинни единици (база 4.5° C): 675.
*XS = 7.5 - 8.25; S = 8.25 - 8.75; M = 8.75 - 9.25; L = 9.25-10; XL = >10

Открито производство

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 120000 р/дка

Устойчивости:
HR = PV
IR = Fop:1

syngenta®

Идалго

Ранен сорт с отличен добивен потенциал. Здраво растение, устойчиво на брашнеста мана и грахова жилкова мозайка. Дълги чушки, с разпределение: M = 20, L = 50, XL = 30.
Топлинни единици (база 4.5 C): 730.
*XS = 7.5 - 8.25; S = 8.25 - 8.75; M = 8.75 - 9.25; L = 9.25-10; XL = >10

Открито производство

Подходящ за преработка

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 120000 р/дка

Устойчивости:
HR = PV / Fop: 1
IR = Ep / PEMV

Джоф

Късен сорт за индустриално производство с много добра адаптация на различни климатични условия. Растението е мощно, с агресивен корен и височина 80 см. Много едри зърна, разпределение: M = 5, L = 35, XL = 60.
Топлинни единици (база 4.5° C): 885.
*XS = 7.5 - 8.25; S = 8.25 - 8.75; M = 8.75 - 9.25; L = 9.25-10; XL = >10

Открито производство

Подходящ за преработка

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 110000 - 120000 р/gka

Устойчивости:
HR = Fop: 1

syngenta®

Монкайо

Зелен плосък фасул за прясна консумация и преработка с много висок добивен потенциал. Растението е с мощен хабитус и височина около 60 см. Справя се много добре с високите температури и лесно се прибира от полето, благодарение на изравнената продукция. Чушките са тъмно зелени, с много добри вкусови качества.

Открито производство

14 см

62 Дни

50000 семена в пакет

Схема на разсаждане:
25000 - 30000 р/дка

Устойчивости:
IR = BCTV

Серенгети

Цилиндричен зелен фасул за пресен пазар и преработка с много добър добивен потенциал. Растението е изправено, с височина до 60 см. Чушките са дълги, тънки и изправени, с тъмно зелен цвят, което прави продукцията отлична за преработка и пакетиране. Зърната са с едрина: S= 60, M = 40. *XS = 6.5 - 8; S = 8 - 9; M = 9 – 10.5; L >10.5

Открито производство

15 см

60 Дни

100000 семена в пакет

Схема на разсаждане: 30000 р/дка

Устойчивости:
HR = BCMV / CI: 1
IR = Ua

syngenta®

Какво означава устойчивост и каква е разликата между висока и средна?

Връзката между растение и заболяване е много сложна. Условията, които описват реакцията на дадено растение към определено заболяване, се определят чрез тестове с познати и ясно характеризирани биотипове, патогени, разновидности или щамове от специфичните заболявания. На практика обаче, способността на даден патоген да причини заболяване или да увреди определено растение зависи от условията на средата и от способността на организма да се защитава сам. Разновидностите при растенията в рамките на един и същи вид могат да се различават в способността си да устояват на патогени. Под въздействието на различни условия като възраст на растението, агресивност на патогена и степен на вирулентност или неблагоприятни условия на околната среда, взаимовръзката между една и съща разновидност на растението и даден патоген може да има различен изход.

Заболяванията са известни със способността си да развиват и формират нови биотипове или щамове, които могат да разболеят или унищожат растения, които биха останали невредими под въздействието на първоначалната форма на патогена.
За да систематизира терминологията, която описва реакцията на растенията към определено заболяване, Международната федерация за зеленчукови и декоративни култури (ISF) определя някои специфични термини.

Какво означава устойчивост?
Устойчивост е способността на даден сорт да ограничи развитието на определено заболяване или да предотврати унищожителния му ефект в сравнение с други по-податливи сортове. Това сравнение се прави при сходни условия на околната среда и в присъствието на същия по вид и интензивност патоген. Устойчивите сортове могат да показват само някои от симптомите на заболяването или да имат поражения само при много интензивно въздействие на патогена. Затова са определени две нива на устойчивост:
Висока устойчивост (HR): сортове, които във висока степен ограничават растежа и развитието на специфични заболявания или пораженията, които те причиняват при нормален натиск от страна на патогена в сравнение с други, по-податливи сортове. Тези сортове могат обаче да демонстрират някои симптоми или увреждания под по-тежко и интензивно въздействие на заболяването.
Средна устойчивост (IR): сортове, които ограничават растежа или развитието на специфични заболявания или пораженията, които то нанася, но показват повече симптоми или увреждания в сравнение високоустойчивите сортове. Средно устойчивите сортове все пак ще имат по-леки симптоми или увреждания спрямо по-податливите, когато се отглеждат в сходни условия на околната среда или натиск от страна на заболяването.

Какво е толерантност и с какво се различава от устойчивост?
Толерантност е способността на даден сорт да издържа на абиотичен стрес без сериозни последици за растежа, външния вид и добива. Докато устойчивостта на даден сорт се отнася до способността за справяне с конкретно заболяване (биотичен стрес), толерантността основно се отнася до способността за справяне с промени в климатичните условия (абиотичен стрес).

БОЛЕСТИ И НЕПРИЯТЕЛИ

Болести при домати 121
Болести при пипер 149
Болести при краставици 162
Болести при дини 172
Болести при зеле 177
Болести при карфиол 186
Болести при моркови 197
Болести при лук 207

БОЛЕСТИ ПРИ ДОМАТИ

syngenta®

АЛТЕРНАРИЯ

Alternaria solani / Alternaria alternata

Алтернария е една от най-силно разпространените болести при доматите по цял свят. Заболяването се среща в различни региони и е познато още и с простичкото наименование кафеви листни петна. Те са и основният видим симптом на болестта на алтернария. Първоначално концентричните петна с кафяв цвят се появяват по старите (долните листа). Постепенно кафявите петна се увеличават и обхващат целия лист, което води до преждевременно загиване на листата. На стъблата и на листата се образуват овални концентрични петна, които предизвикват сухо гниене на стъблото. Симптомите на алтернария се появяват и върху плодовете, най-често в началото и в края на вегетацията. По тях се образуват тъмни, леко вдлъбнати и кръгли петна. При висока влажност върху плодовете се развива тъмно, почти черно конидиално спороношение във вид на кадифен налеп. Загубите в крайната продукция при наличие на алтернария могат да достигнат до 30-40% от добива. Вследствие на по-дълго транспортиране е възможно да се повредят и допълнителни количества от плодовете поради това, че те са разположени плътно едни до други в кашоните и касетките. При допълнителни механични повреди по плодовете се наблюдава задълбочаване на инфекциозното заболяване алтернария.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Ортива® Топ
- Цидели® Топ
- Кариал® Стар

АНТРАКНОЗА

Colletotrichum phomoides

Антракноза е често срещано заболяване при редица култури, включително и при доматите. Първите видими симптоми при антракноза се забелязват по узрелите и зазряващи плодове, във формата на кръгли, воднисти, хлътнали петна с диаметър около 1 см. Впоследствие петната се разширяват и се образуват концентрични кръгове от асервулите на патогена. Напетнените плодове могат да загинат напълно от вторични гъбни зарази, проникнали през петната. Спорите на патогена се разпространяват главно чрез капките дъжд от почва със заразени растителни остатъци. При антракноза пораженията по листата са незабелижими.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди и обеззаразени семена

БАКТЕРИЕН ПРИГОР

Xanthomonas campestris pv. vesicatoriao

Бактериен пригор представлява често срещано заболяване при доматите. Тази бактериална инфекция се изразява главно в образуването на дребни, кръгли, кафяви петна по листата. Петната са с диаметър под 3 мм и с неправилна периферия. Те изглеждат воднисти при наличие на по-висока влажност. Първите симптоми на бактериен пригор при доматите се появява още при зелените плодове, под формата на малки подутини. Впоследствие тези подутини се разрастват, хлътват и стават кафяви, а повърхността на плода бива проядена и придобива „краставе“ вид. Болестта бактериен пригор при доматите е упорита, като се запазва дълго време върху болни растения, както и върху растителните остатъци и семената. Бактериен пригор може да се разпространява чрез семена, водни капки, манипулации, работници и инвентар. Това е типично полициклично заболяване с оптимални условия за развитие при температура между 24-30°C и при продължителни периоди с валежи.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Копрантол™ Дуо

БАКТЕРИЙНО ИЗСЪХВАНЕ

Clavibacter michiganensis subsp. Michiganensis

Бактерийното изсъхване при доматите е едно от най-тежките и пагубни заболявания, най-вече за оранжерийните култури, както и за тези от средното ранно производство в полски условия. Симптомите, които обикновено се наблюдават при тази болест са увяхване на листата (често едностранно), последвано от пълното им изсъхване без обаче да причинява пълно окапване. В случай на наличие на бактерийно изсъхване при доматите при разрез на стъблото се наблюдава концентрично потъмняване под формата на кръг. В последствие по стъблата започват да се появяват и адентивни корени. Понякога, бактерийното изсъхване при доматите засяга и плодовете, като най-честия симптом в тази част от културата е образуването на ореол от множество дребни бели петна по периферията и ясно изразен по-тъмен център с диаметър до 3 мм). Поради необичайната си прецизна овална форма този симптом на бактерийното изсъхване по доматите е познат с името „птиче око“.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на незаразени семена
- Спазаване на фитосанитарните мероприятия през цялата вегетация
- Изкореняване и изгаряне на заразените растения
- Използване на медни продукти за ограничаване на патогена

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Копрантол™ Дуо

БАКТЕРИЙНО СТРУПЯСВАНЕ

Pseudomonas syringae pv. tomatos

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Копрантол™ Дуо

С термина бактерийно струпясване при доматите се обозначава една от многото бактериози, типични за културата. Всички те водят до сходни симптоми, а именно образуването на петна по различни или всички части на растението. Конкретно в случай на бактерийно струпясване при доматите се появяват тъмнокафяви до черни кръгли петна върху листата. Петната са с характерен жълтеникав ореол, а с напредване на вегетацията се уголемяват и претърпяват сливане.

При това бактериозно заболяване могат да се наблюдават симптоми и по листните дръжки. Най-често става дума за овални до леко продълговати петна. Тъмни петна с наситен зелен ореол около тях, но с малки размери, се образуват и по плодовете (близо по 1 мм в диаметър). Оптималните условия за развитие на болестта бактерийно струпясване при доматите включват висока влажност, чести продължителни валежи и температура между 18 и 24°C.

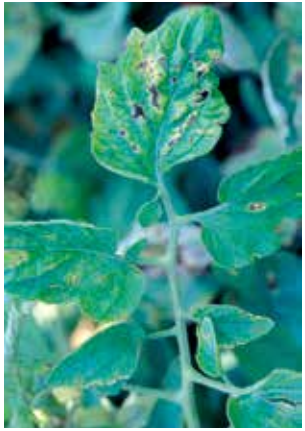

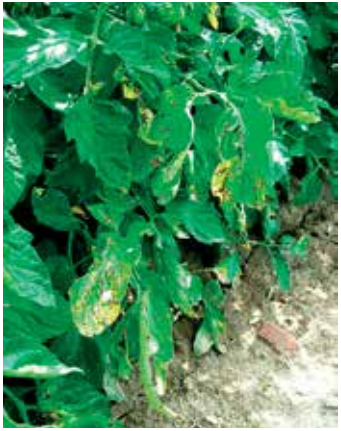

БЕЛИ ЛИСТНИ ПЕТНА

Septoria lycopersici

Петносването или септориозата е често срещано заболяване при доматите. В практиката и теорията често то е познато и с друго име, насочващо към основния си симптом, а именно наличие на бели листна петна. От друга страна, в най-тежката си форма болестта може да се разрасне и да засегне други части на растението. Основно обаче тя се характеризира с образуването на бели листни петна по доматите. Първоначално те с дребни като размер и сравнително воднисти. В последствие белите листна петна на доматите придобиват кръгла форма и размер от около 2-3 мм в диаметър. Постепенно във вътрешността (център) на всяко петно се образува и тъмен ореол. Светлият център е най-отличителният симптом на болестта бели листни петна по доматите.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Увеличаване броя растения на декар
- Извършване на напояването сутрин, а не вечер
- Намаляване времето, през което листата на растенията са мокри
- Почистване на растителните остатъци и дълбоко изораване на площите
- Спазаване на сеитбооборот
- Избягване на манипулации с растенията когато листата са мокри

БРАШНЕСТА МАНА

Leveillula taurica

Брашнеста мана е едно от най-често срещаните заболявания по зеленчуковите култури. То се причинява се от гъбата Leveillula taurica. Брашнеста мана при доматите се среща сравнително по-рядко, като най-широко разпространение намира в оранжериите при висока влажност и в условията на не достатъчно добро проветрение. Болестта е характерна със своите белезникаво-жълтеникави петна по горната повърхност на листата и със светлия си налеп от конидионосците на гъбата върху долната страна на листата. В оранжерийни условия този налеп обаче е по-слабо изразен. Оптимални условия за развитие на гъбатам причиняваща брашнеста мана при доматите включват температура около 16-18°C, влажност над 90-92% и мрачно време.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Увеличаване на проветрението и по-големите междуредови разстояния.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ортива® Топ

Цидели® Топ

БРОНЗОВОСТ ПО ДОМАТИТЕ

Tomato Spotted Wilt Virus - TSWV

Бронзовостта е една от опасните и често срещани вирусни болести у нас. Тя е типична и за доматите. Това заболяване причинява отличителни белезникаво-жълти пръстени върху зрелите плодове. Листата също се нападат, като растенията обикновено забавят своето развитие, а листата получават бронзово-виолетово оцветяване, от което произлиза и името на това вирусно заболяване. Причинител на бронзовост при доматите е трипсът. Трипсът представлява бързо зелено-кафяво насекомо с размери 0,8-0,9 мм. Растенията могат да бъдат заразени още на етап разсад в оранжерията. След разсаждане най-ясните симптоми на бронзовост при доматите са спиране на растежа и спад в броя или пълна липса на плодове.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Минекто™ Алфа

за контрол на трипс и подтискане на вируса

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди - Малдуо стр. 6
- Навременна борба срещу трипса

ВИРУС НА КАФЯВОТО НАБРАЗДЯВАНЕ ПО ПЛОДОВЕТЕ

Tomato Brown Rugose Fruit Virus - ToBRFV

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ

Вирусът на кафявото набраздяване по плодовете на доматите (ToBRFV) е новооткрит тобамовирус, свързан тютюневата мозайка вирус (TMV) и доматената мозайка (ToMV). Тази стабилен и силно заразен вирус заразява както доматите, така и пипера. Тобамовирусите се предават механично (контактна болест) в рамките на и между културите от хора и оборудване. Симптомите, причинени от ToBRFV в доматите, са подобни на тези, причинени от други тобамовируси: мозайка върху листа, стесняване на листата, некроза на педикулата, чашките или дръжките, както и жълти петна по плодовете. Има голям риск симптомите да се разгледат като PepMV или TSWV. Затова е важно от симптоматичните растения да се вземат проби и да се проверят в акредитирана лаборатоия. ToBRFV влияе значително върху качеството и добива за производителите.

ВЕРТИЦИЛИЙНО УВЯХВАНЕ

Verticillium dahliae

Първите признаци на заболяването вертицилийно увяхване се проявяват преди всичко по застаряващите листа на доматите. През деня те увяхват, а през нощта тургурът на листа се възстановява. Впоследствие настъпва необратимо увяхване. При разрез на стъблото се вижда едно концентрично покафеняване, получено вследствие на засегнатите проводящи съдове. От разреза се вижда, че проводящите съдове са повредени не само в основата, но и във височина, като дължината може да достигне повече от метър. Именно по това вертицилийното увяхване се различава от кореновото гниене. При кореновото гниете участъците с повредени проводящи съдове са с дължина само 10-15 см. Симптомите на вертицилийното увяхване са сходни с тези на фузарийното увяхване, но съществуват и някои различия. При вертицилиума се нападат повече растения, които се намират на по-хладните места, поради което в началото се появява едностранно пожълтяване и увяхване на листата.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди. Всички хибриди домати на Синджента са устойчиви на Вертицилийно увяхване.

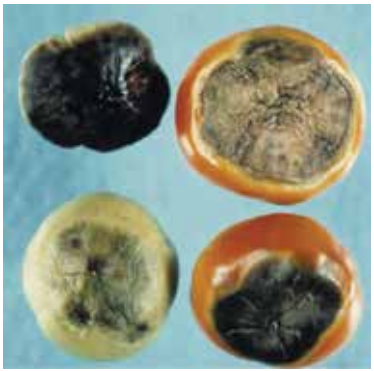

ВЪРХОВО ГНИЕНЕ

Върхово гниене е често срещано неинфекциозно заболяване със сериозни симптоми и последствия, ако не бъде контролирано и третирано навреме. Първият признак на болестта е появата на хлътнало, кафеникаво-черно петно с размер 1-2 см в долния край на плода. Петната се разрастват и придобиват значително по-големи размер. В началната фаза на болестта гниенето е сухо, но впоследствие се развива вторично заразяване от гъби, причиняващи мокро гниене. Върхово гниене при доматите най-често се появява в случай на интензивен растеж на плодовете, както и при много сухо и горещо време. Основна причина за развитието на болестта е липсата на калций. Най-податливи на върхно гниене при доматите са първите зреещи плодове.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Равномерно развитие (нарастване) на растенията и липса на стрес
- Равномерно и достатъчно подаване на вода, което осигурява постоянен приток на калций
- Третиране с Исабион за редуциране на стреса върху растенията

ЖЪЛТО ЛИСТНО ЗАВИВАНЕ

Tomato Yellow Leaf Curl Virus

Почти всеки производител на домати рано или късно се сблъсква със заболяването жълто листно завиване. Това е неинфекциозно болестно състояние, което може да се появи в следствие на използвана некачествена агротехника или на неблагоприятни климатични условия. Жълтото листно виене при доматите предизвиква сериозна деформация на листата, а поради което в последствие те изцяло спират своето развитие. При тази болест страничните листни разклонения започват да растат нагоре. Със задълбочаване на жълтото листно завиване листата стават все по-малки, а листната петура се извива нагоре и пожълтява в пространството между жилките. В крайна сметка цветовете изсъхват, плодовете стават по-малко на брой. В резултат на неконтролирано и неовладяно навреме жълто листно виене при доматите средният добив от реколтата става изключително нисък.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на кулисни култури (царевица) около насажденията
- Изолиране, изхвърляне (в торби) и изгаряне на заразените растения
- Използване на устойчиви хибриди Манекро F1 стр. 3

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Минекто™ Алфа

за контрол на белокрилка и подтискане на вируса

КАРТОФЕНА МАНА

Phytophthora infestans

Макар името да подвежда, картофена мана се среща изключително често при доматите. Това заболяване се причинява от спороношението на гъба Phytophthora infestans. Болестта атакува увредените тъкани на растението и се развива най-благоприятно във влажни условия. Картофената мана при доматите първоначално се изразява в появата на белезникав налеп в долната част на листата. След това по стъблата и дръжките се образуват тъмни петна с неправилна форма. Това са воднисти, с кафеникав цвят петна, които освен по листата, стъблата и дръжките, в последствие преминават и към плодовете. Симптомите на картофена мана при доматите наподобяват повредите от фитофторното гниене. Разликата е в периода на появата им. Картофената мана при доматите е характерна за края на лятото и началото на есента.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Ридомил Голд® Р ВГ
- Кариал® Стар
- Копрантол™ Дуо

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Пространствена изолация при отглеждане на картофи и домати

КОТЕШКО ЛИЦЕ

Синдромът котешко лице при доматите е заболяване, което е типично предимно с деформиращия си ефект и бързината на развитие. При тази болест деформацията настъпва директно върху плодовете. По-конкретно, синдромът котешко лице причинява издутини, пукнатини и некротична тъкан под формата на ленти или кръгове на върха на все още неузрелия домат. Заболяването се причинява от ниски температури, в периода на опрашването. Взети заедно тези два фактора водят до унищожаване на някои клетки в културата, а от там и в деформацията на самите домати. Котешко лице се проявява основно върху първите оформени плодове на растението. Най-често заболяването се наблюдава се при едроплодните домати.

КУХИ ПЛОДОВЕ

Кухите плодове при доматите са изключително неприятен синдром, който буквално може да сведе производственият резултат от разсада до нула. В случая става въпрос за деформация, която както става ясно и от името на заболяването, води до наличие на празнини (кухини) между семенните камери и външната стена. Плодовете не са сочни и съдържат много малко семена. Доматите са леки и при поставяне във вода плуват на повърхността. Добрата новина е, че и развитието на кухи плодове може да се установи бързо и лесно. На първо място, доматите са със странна и нетипична форма, кожата им е значително по-твърда, а повърхността е оребрена и с недостатъчно ярък цвят. Основните причини за получаването на кухи плодове при доматите са лошото опрашване и неправилния хранителен режим. Синдромът се свързва и с разминаването на необходимите нива в азота – твърде висок – и на калия- твърде нисък при подхранването на почвата. Други причини за образуването на кухи плодове при доматите са слабата осветеност (облачно време), големите температурни разлики, преовлажняването и използването на хормони за опрашване.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

За по добро опрашване и „задържане“ на завръзите:

Исабион®

ЛИСТНА ПЛЕСЕН

Fulvia fulva

Листната плесен при доматите се получава под влиянието на патогенната гъба Cladosporium fulvum, чийто мицел и спори се приспособяват лесно за продължително съхранение в почвата. Оптималната температура за развитие на заболяването е 20-25°C. Първите признаци на болестта се проявяват обикновено в средата на вегетацията. На горната страна на листата се появяват различни по размер жълти петна, а по обратната им страна се наблюдава зелено-кафяв налеп. В последствие силно засегнатите листа пожълтяват и изсъхват. По-слаб е ефектът на листната плесен върху цветовете и плодовете. Обикновено те сбръчкват, потъмняват, а накрая и изсъхват.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди: Манекро F1 стр. 3, Малдуо F1 стр. 6, Панекра F1 стр. 10, Грумира F1 стр. 11
- Много добро почистване на площите от растителните остатъци

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

syngenta®

НАПУКВАНЕ НА ПЛОДОВЕТЕ

Напукването на плодовете при доматите не е рядко срещано явление сред фермерите и големите производители. Този ефект може да се прояви в две направления. Наблюдават се следните типове напукване на плодовете при доматите: радиални пукнатини от центъра на плода към периферията и концентрични напуквания. Подобно на върховото гниене напукванията се появяват поради прекомерно бързия растеж на плодовете и неравномерния воден режим. Доматите, които зреят в сухо време, могат да се напукат силно, ако последва период с проливни дъждове и високи температури. Различните хибриди имат различна устойчивост на разпукване вследствие на климатичните условия. Както при върховото гниене, и тук мулчирането и избягване на прекалено високите норми на азотно торене ограничават напукването на плодовете до минимум.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Мулчиране и избягване на прекалено високите норми на азотно торене
- Третиране с Исабион за редуциране на стреса вследствие на високите температури и сушата по време на зреене.

НЕРАВНОМЕРНО УЗРЯВАНЕ НА ПЛОДОВЕТЕ

Неравномерно узряване на доматите представлява физиологично нарушение, което се характеризира с асиметричното разпределение на червения пигмент върху плода. При наличие на заболяването самият плод още при узряване се оцветява в зони със сиво-зелени петна, които се редуват с нормално оцветени зони. При разрязване на такива плодове с неравномерно узряване се забелязват кафеникави сектори във вътрешността им. Това физиологично нарушение най-често е вследствие на климатични, технологични или проблеми предизвикани в хранителния режим на растенията. Ниските нива на калий в растенията и мрачното време са също причини за аномалията, наречена неравномерно узряване на доматите. Други възможни фактори, провокиращи синдрома, са високата почвена влага, високата влажност на въздуха, ниските температури, уплътнената почва и прекомерното торене. Тези климатични фактори могат да допринесат за хранителен дефицит или друг дисбаланс, който затруднява развитието на червения пигмент в плодовете на домата.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Третиране с Исабион за неутрализиране на ефекта от климатични, технологични или проблеми в хранителния режим на растенията:

Исабион®

ПРОБЛЕМИ С ОПРАШВАНЕТО

Проблемите с опрашване при доматите могат да доведат до редица негативни последствия, включително окапване на цветовете и некачествени плодове. За да бъдат предотвратени е изключително важно да се вземат необходимите мерки за укрепване на растението при определения условия, водещи до такива проблеми. Най-често, високите летни температури са риск за редуциране на плодовете, докато високите дневни и нощни температури могат сериозно да затруднят опрашването на цветовете. Ако нощните температури са по-високи от 20-22°C, почти сигурно ще има проблеми с опрашването на доматите. Високата температура и сушата ще доведат до некачествено опрашване и опадане на цветовете. Горещите сухи ветрове могат да засилят този процес. Понякога цветовете опадат и при нощни температури под 13°C. Най-оптималните нощни температури за опрашването са между 15- 20°C.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

За по-добро опрашване и „задържане“ на завръзите.
Третиране за подобряване действието на полена при високи температури.

Исабион®

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Избор на леки и отцедливи почви (субстрат) и много добро проветряване
- Поддържане на постоянен и оптимален микроклимат

СЕЧЕНЕ НА РАЗСАДА

Pythium spp.

Сечене на разсада при доматите се наблюдава главно при гъстия, прерасал и изнежен разсад, като засегнати могат да бъдат и по-млади, и по-стари растения. Първоначално болестта се проявява като петно с водниста структура, което е разположено в основата на културата под нивото на почвата. Постепенно петното се разраства и обхваща цялото стъбло в кръг. Засегнатите участъци се просмукват (омекват), потъмняват и растенията полягат. Нападението на патогена става на отделни сектори (хармани), но е възможно и разпръснато. Оптимални условия за развитие на сечене на разсада при доматите са мокрите, преовлажнени почви по време на засяване и две седмици след разсаждане. Прекомерната влага в почвата стимулира вегетативния растеж на мицела. Растенията са най-чувствителни при прекалено високи или прекалено ниски температури, прекомерна влага, не добра осветеност (мрачно време) или небалансирано торене.

СИВО ГНИЕНЕ

Botrytis cinerea

Сиво гниене по доматите представлява сериозно заболяване, което най-често се развива в полиетиленовите оранжерии. Първите симптоми се появяват по листата. По повърхността им се наблюдават светлокафяви петна, които могат да покрият целия лист. В началната фаза на болестта засегнати са най-долните и старите листа. Постепенно обаче по стъблото се образуват продълговати петна от няколко милиметра до няколко десетки сантиметра. Именно поради сериозните поражения по стъблата негативен ефект от сивото гниене се наблюдава и върху плода, както и върху общата крайна продукция. Отначало по плодовете се появяват сиви петна. Те се развиват бързо и често покриват целия плод. Повърхността на домата става водниста, покрива се със сив праховиден налеп, който всъщност представлява спорите на патогена. Върху малките плодове (с диаметър до 4 см.) се появяват петна с некротичен чернокафяв център заобиколен от белезникав ореол.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Премахване и изгаряне на растителните остатъци
- Ограничаване до минимум механичните повреди по растенията

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Суич®

СЛЪНЧЕВ ПРИГОР

Слънчев пригор е класическо заболяване при доматите, дължащо се главно на въздействието на слънцето. Синдромът засяга най-силно плодовете, които са били изложени на слънце рязко, вследствие на резитба, както и в случай на обилно плододаване или обезлистване на растението поради други болести. Заболяването се проявява върху плодовете и след прекомерно излагане на силна пряка слънчева светлина. Първият симптом на слънчев пригор при доматите е белезникава, лъскава област, която изглежда като покрита с мехури. Засегнатата повърхност постепенно избледнява и хлътва. С узряването на плода петното става бледожълтеникаво и сбръчкано. Засегнатата тъкан обаче се напада вторично, този път от други патогени поради понижената си степен на устойчивост, вследствие на което продукцията е напълно унищожена. Степента на поражения от слънчев пригор при доматите е значително по-висока в периоди на необичайно високи температури.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Контрол на листните заболявания
- Избягване на силни резитби и обезлиствания

СТОЛБУР
Mycoplasma

Столбур представлява изключително тежко и сериозно заболяване при доматите. То е с изключително високо икономическо значение, защото може да доведе до 80% загуба от цялата очаквана реколта. Засегнатите от столбур домати обикновено са силно изправени нагоре, дребни са като размер, а листата им са холротични и с изпъкнала нерватура, оцветена в необичаен виолетов (антоцианов) цвят. Цветовете също са деформират в следствие на тази болест: чашелистчета им се уголемяват и доста често се срастват помежду си. Вътрешните части на цвета бивят редуцирани, плодникът е значително намален, тичинките са недоразвити, а венчелистчетата придобиват крайно малък размер и белезникав/зелен цвят. Плодовете на домати, засегнати от стобур, са твърди (вдървесинени). На почвената повърхност в основата на стъблото се наблюдават множество пукнатини и кората придобива кафяв цвят. Характерен за столбура при доматите симптом е и образуването на множество въздушни корени.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Унищожаване на плевелната растителност в близост до полето

СТРИЙК

Tobacco mosaic tobamovirus

Стрийк е класическо вирусно заболяване при доматите. Сред основните източници на инфекцията са растителните остатъци, семената и дори почвата, където причинителят не губи своята жизнеспособност над 22 месеца.Болестта е с широка симптоматика, като отделните признаци варират в зависимост от конкретния вирусен щам, както и от сорта, фазата на зараза, условията на околната среда и други. Сред най-често срещаните симптоми на стрийк при доматите са мозаечното прошарване, издребняването на листата, некрози и петна (обикновен стрийк). Тези аномалии, всъщност, оформят симптоматиката на обикновения стрийк. В практиката и теорията обаче е познат и така наречения двоен (сложен) стрийк. Той се получава в следствие на комбинацията от основния TMV с други вируси (например CMV, PVX). Взаимодействието им води до образуване на продълговати некротични участъци по стъблата и листните дръжки и некротични концентрични кръгове по плодовете. Вследствие на това всички растения загиват.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Пространствена изолация
- Сеитбооборот
- Използване на стерилен инвентар

ФИЗИОЛОГИЧНО ЗАВИВАНЕ НА ЛИСТАТА

Физиологично завиване на листата при доматите представлява заболяване с деформиращ ефект и ясно видими симптоми. Този физиологичен проблем се изразява в завиването на листата навътре по основния нерв. Понякога завиването продължава, докато двете страни на листната петура се докоснат или се припокрият една с друга. Не всички листа от дадено растение се завиват, а освен това физиологичното завиване на листата не намалява растежа на културата, добива или качеството на плодовете. Смята се, че това нарушение в листната структура се получавае вследствие на нередовен воден режим и може значително да засили степента си след манипулации като колтучене и пензиране. Физиологично завиване на листата при доматите е с болест с нередовна симптоматика. На практика, симптомите понякога са временни, но друг в други случаи продължават през целия сезон.

ФИТОФТОРНО ГНИЕНЕ

Phytophthora parasitica

Фитофторното гниене, познато още като синдрома на еленовото око при доматите, е сериозно заболяване, което може да се появи още по време на фаза разсад, но не подминава и вече добре оформените възрастни растения. Болестта се причинява от типичен почвообитаващ патоген, който първоначално заразява корените и кореновата шийка, а в последствие и стъблата и плодовете. В ранната фаза на фитофорно гниене при доматите в основата на стъблото се наблюдава просмукване (сечене), а долните листа бързо изсъхват, а накрая цялото растенията поляга, а често и загива. По зелените плодове се появяват симптоми под формата на големи петна. Интересно е, че тези петна се редуват – светло-кафяви с тъмно-кафяви, а често и под формата концентрични кръгове. Петнистият процес започва с бледи сиво-зелени оттенъци и завършва с покриването на плода с големи черни участъци. В следствие на фуитофторното гниене тъканите на плодовете стават воднисти, което води до влошаване на качеството им или до значителна загуба от реколтата.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Избягване на механични повреди и замърсяване на растенията по време на вегетацията и особено при производството на разсад

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Ридомил Голд® Р ВГ
- Кариал® Стар
- Копрантол™ Дуо

ФУЗАРИЙНО УВЯХВАНЕ

Fusarium oxysporum f. sp. Lycopersici

Смята се, че фузарийното увяхване е типична инфекциозна болест на топлото време, като най-често засяга домати, садени в по-киселинни и песъчливи почти. Обикновено, източници на самата инфекция са почвата, особено тази с многогодишни благоприятни условия за запазване на хламидоспорите на патогена. По-рядко до инфектиране се стига чрез контакт с повърхностно заразени семена. Симптомите на фузарийното увяхване при доматите са най-осезаеми през горещите дни и при рязкото увеличаване на температурите. Първите признаци на това заболяване се наблюдават по долните листа. Те леко завяхват и пожълтяват. В последствие фузарийното увяхване води дори покафеняване на основата на стъблото покафенява, а при разрез се вижда много добре цялостното или частичното му покафеняване. С течение на времето болестта обхваща всички растения. По-голяма част от листата изсъхват и доматите загиват изцяло в следствие на некрозата на проводящите съдове, които достигат върха и дръжките на растението.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди и обеззаразени семена. Всички хибриди домати на Синджнета са устойчиви на фузарийно увяхване.

БОЛЕСТИ ПРИ ПИПЕР

syngenta®

АНТРАКНОЗА
Colletotrichum capsici

Антракноза е често срещано заболяване по пипера. Симптоматиката на болестта първоначално се проявява под формата на малки, кръгли, воднисти петна. Тези петна могат да достигнат размер от повече от 3 см. в радиус. Също така при антракноза по пипера се наблюдава оформянето на концентрични кръгове. В центъра на петната се образува тъмно оцветена гъбна структура. Едновременно с това петна в следствие на антракнаноза могат да се появят и върху зелени и червени плодове с всякакъв размер. Върху стъблата и листата симптомите са трудно забележими. Петната в тази част на растението са неправилни по форма, кафяви петна с тъмен ореол. Патогенът на атракноза при пипера презимува в растителните остатъци, но може да оцелее за кратко и в почвата. Междувременно се срещат и много плевелни гостоприемници на този патоген. Семената също могат да бъдат преносители на заболяването.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на незаразени семена
- Спазване на сеитбооборот
- Използване на капково напояване, за да не остават листата за дълго време мокри

АЛТЕРНАРИЯ
Alternaria solani

При алтернария при пипера, първоначално симптомите се появяват в основата на растенията, където върху листата и стъблата се появяват кръгли, кафяви петна. С нарастването на петната във вътрешността им се обособяват ясни концентрични кръгове. Понякога листата имат жълт ореол. Впоследствие петната се разрастват и сливат, което води разрушаване на растителната тъкан, а оттам и редуциране на фотосинтезиращата повърхност растенията. Алтернарията може да доведе до пълно обезлистване на долните листа и дори до загиване на самото растение. Патогенът презимува в растителните остатъци или заразените растения. Ранните симптоми започват по време на силен вегетативен растеж. Гъстата листна маса, високата влажност и по-дълго време задържане на листата мокри са фактори, които благоприятстват развитието на патогена.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

МЕКО ГНИЕНЕ

Erwinia carotovora

Меко гниене по пипера се причинява от бактерия, която може да навлезе в почти всички части на растението. Оптималните условия за развитието на патогена са топло и влажно време. Най-подходяща температура за развитието на това заболяване е 27° C до 30° C. От друга страна, при температура под 3° C патогенът преустановява своето развитие. Симптоматиката на мана по пипера започва със светли, воднисти участъци около ръба на рани върху плодовете или стъблото. Воднистите зони започват да се разрастват бързо, тъканта около мястото на инфекцията омеква и плодът се превръща във водниста маса (каша). Мекото гниене на плодовете отделя силна миризма. Обикновено мана по пипера възниква при дъждовно време, когато чрез водните капки заразената почва попадне върху плодовете. Бактерията може да навлезе в плодовете през рани, повреди от патогени или вредители.

МАНА

Phytophthora capsici

Мана по пипера се разпространява много бързо при топло и влажно време. Болестта атакува корените, стъблата, листата и плодовете. Първите симптоми на мана по пипера се появяват там, където почвата задържа вода. Заболяването предизвиква сечене на растенията преди и след поникване. В по-късни етапи може да причини гниене на корените и кореновата шийка, което води до увяхване и смърт на цялото растение. Върху стъблата и листата първоначалните симптоми представляват тъмнозелени воднисти петна. В последствие изсъхват и придобиват виолетово-кафяв цвят. Върху плодовете се появяват воднисти петна, които се „набръчкват“ и потъмняват. При влажно време петната и вътрешността на плодовете могат да се покрият с бял налеп. При разрез в основана на стъблото по пипера, инфектиран с мана, може да се види кафяво оцветяване на проводящата тъкан.

БРАШНЕСТА МАНА

Leveillula taurica

Патогенът на брашнестата мана при пипера се развива както при висока, така и при ниска влажност. Оптималната температура за развитие на болестта е 15-25°C. Причинителят на брашнестата мана при пипера се съхранява в растителните остатъци. Спорите при този патоген се разпространяват чрез въздуха и предпочитат средно висока температура под 30°C.Първите симптоми на това заболяване се появяват върху долните (стари) листа – под формата на светложълти петна с неправилна форма, като впоследствие петната се разрастват и накрая некротизират. За разлика от брашнестата мана при доматите, при пипера се наблюдава опадане на листата. Долната страна на листата се покрива с белезникавия налеп на гъбата. Листата не се нападат в началото на своето развитие, основното нападение е върху старите листа. При брашнеста мана по пипера не се наблюдава проява на симптоми върху стъблото и плодовете, но поради обезлистването на растението върху голяма част от плодовете се появява слънчев пригор.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Унищожаването на растителните остатъци

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

Тиовит Джет®

Ортива® Топ

СИВО ГНИЕНЕ

Botrytis cinerea

Сивото гниене се причинява от гъбата Botrytis cinerea. Тя може да нападне голям брой растителни видове. Сиво гниене при пипера, например, е класическо заболяване за този тип култура. Най-чувствителният период за растенията към нападение от патогена е когато има свръх вегетативно развитие (прекомерно развитие на листната маса) и висока влажност (основно след дъжд). Патогенът може да причини сечене и поражения върху цветовете, плодовете, стъблата и листата. Сивото гниене при пипера напада всички надземни части на растението. Върху листата се образуват тъмно кафяви петна, които бързо се разрастват и покриват целия лист, след което през дръжката преминават и върху стъблото. Тези петна могат да обвият дръжката или стъблото и по този начин да предизвикат изсъхване на растението над петното. Сериозната инфекцията започва от цветовете или през образувана раничка. Застаряващите венчелистчета са много чувствителни към патогена и той много често стартира своето развитие именно оттам. След като това се случи, гъбата преминава върху чашелистчетата и оттам навлиза в плода.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Намаляване на влагата
- Внимателно извършване на манипулациите, за да не се образуват рани
- Отстраняване на заразените части

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Превантивно прилагане на фунгициди с различни активни вещества

Суич®

СЕЧЕНЕ

Phytophthora spp., Pythium spp., Rhizoctonia spp., Fusarium spp.

Сечене при пипера може да се прояви преди или след поникването. Тази аномалия може да повреди растенията и след разсаждането им на постоянно място. Сеченето, което се получава след поникване, води до увяхване и полягане на младия пипер. Характерен признак на болестта е, че растенията увяхват на отделни сектори (хармани). Върху по-големите пипери сеченето се проявява като хлътнали тъмни петна в основата на стъблото или като загниване на корена. В резултат на това пиперът изостават в своето развитие, изсъхва и загива. Самата болес се причинява от патогените от род Pythium. Те основно нападат растението в областта под почвената повърхност, докато патогените от род Rhizoctonia и Fusarium – също отговорни за сечене при пипера – атакуват частите на растението, които са над почвата. Pythium и Phytophthora се развиват добре и предпочитат студена и влажна почва. Rhizoctonia и Fusarium предпочитат топли и сухи условия.

АГРОТЕХН. СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на стерилен торфен субстрат
- Незадържане на влага в почвата

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Третиране с фунгициди веднага след разсаждане
- Коригиране на азотното торене и прилагане в дълбочина
- Оптимално торене и поливане, особено върху по-тежки почви

БРОНЗОВОСТ

Tomato Spotted Wilt Virus -TSWV

В последните няколко години инфекциозната болест бронзовост по пипера се превърна в много сериозен проблем за производителите. Първите симптоми се появяват още в разсадна форма. Най-типичният сред тях е лъскавина (бронзовост) върху горната страна на листа. Понякога се образуват малки кафяви петна, а листата се завиват надолу и се деформират. Впоследствие върху плодовете се появяват светлозелени до жълти кръгове с ясно изразен център. В зависимост от етапа на зреене на плодовете кръговете могат да бъдат оцветени в оранжево до червено. В резултат на този симптом плодовете на пипера се оцветяват неравномерно. Нещо повече – много често дребните и малки плодове загиват. Инфекцията на бронзовост при пипера води до пожълтяване, покафеняване и много често до некротизиране на листата.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди
- Навременна борба срещу трипса
- Премахването на заразените растения

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Минекто™ Алфа

за контрол на трипс и подтискане на вируса

ЖЪЛТО ЛИСТНО ЗАВИВАНЕ

Pepper yellow leaf curl virus (PYLCV)

Типично предимно за доматите, заболяването жълто листно завиване се наблюдава и при пипера. Първоначално симптомите му се проявяват под формата на това, че растенията изостават в растежа си, листата издребняват, деформират се и се завиват нагоре. В по-късен етап от развитието на жълто листно завиване при пипера листата пожълтяват между жилките и по краищата и още повече се деформират и завиват нагоре. Обикновено при заразените растения се наблюдава опадане на цветовете и редуциране на добива. Когато пиперът е нападнат от вируса на жълто листно завиване веднага се наблюдава залагането на плодове, а ако болестта се появи в по-късен етап, вече оформените плодове узряват нормално, но впоследствие нови така и не се образуват. Вирусът жълто листно завиване при пипера се пренася основно чрез листните въшки.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на стерилна почва и субстрат
- Отстраняване и унищожаване на болните растения
- Разсаждане само на здрави растения

КРАСТАВИЧНА МОЗАЙКА

Cucumber Mosaic Virus - CMV

Въпреки специфичното си име краставична мозайка се наблюдава и при други култури, включително и при пипера. Това е типично вирусно заболяване, което много често среща дори при редица диви растителни видове. Краставичната мозайка при пипера може да причини сериозни икономически загуби вследствие на нисък добив и лошо качество на крайната продукция. В началото повредите се изразяват в мозаично прошарване на листата, а растенията се забавят в своето развитие. В напреднал етап на краставичната мозайка при пипера листата започват да издребняват, а накрая изцяло се деформират. Много често опадането на цветовете като друг типичен симптом на вирусното заболяване също води до силно редуциране на добива.

ПОВРЕДИ ОТ НИСКИ ТЕМПЕРАТУРИ

Пиперът, точно като доматите, е топлолюбиво растение. Рано напролет пиперът се опрашва много трудно, особено когато температурите се задържат ниски и времето остане облачно за по-дълъг период. Ето защо културата измръзва, ако температурата се задържи в интервала 0-10° С. В резултат на това се предизвиква и така нареченият синдром на повреди от ниски температури при пипера. Симптомите варират – от свиване (набръчкване) на листата, които впоследствие могат да изсъхнат, до значително изоставане в развитието на растенията. При температура под 15° С се наблюдават сериозни проблеми с опрашването на пипера. Нощни температури над 24° С също не се отразяват добре на процеса на опрашване, тъй като оптималната температура на опрашване е около 16° С. Ако по време на цъфтежа нощните температурите паднат около 7-10° С, е много вероятно да се стигне до синдрома на повреди при ниски температури по пипера и неговите плодове да останат дребни или деформирани.

НЕДОСТИГ НА ЖЕЛЯЗО

Недостиг на желязо при пипера е класически симптом за тази култура. Симптоматиката на това състояние се проявява първо върху младите странични разклонения под формата на междужилкова хлороза. Сама по себе си хлорозата се наблюдава между главните и второстепенните жилки, които остават тъмно зелени, като ярко контрастират върху бледо зеления или жълт фон. При недостиг на желязо по пипера най-младите листа могат да станат напълно жълти или дори бели. При остър дефицит на желязо се наблюдава и скъсяване на междувъзлията на страничните разклонения. В този случай листата на пипера се разпределят като туфа на горната част на разклонението. Като резултат от всички тези симптоми пиперът е негоден за консумация или минимум с крайно неугледен търговски вид.

БОЛЕСТИ ПРИ КРАСТАВИЦИ

АНТРАКНОЗА

Colletotrichum lagenarium

Антракноза при краставиците представлява гъбично заболяване със сериозни и понякога трайни последствия за крайната реколта. Заболяването се проявяват по почти всички части на растението – листата, стъблата и плодовете. През първата фаза на антракноза при краставиците се появява кафяво вдлъбнато петно в областта на кореновата шийка. Това обикновено се случва през по време на разсаждането. В последствие болестта се разраства по цялото стъбло, като се появяват закръглени кафеникави петна със светъл ореол и размер от 3 мм до 3-4 см върху листата и стъблата. При силно развитие на болестта петната се разрастват и сливат. Много често растителната тъкан в областта на петната прегаря и се образуват отвори. Листата фотосинтезират трудно, а стъблата много често се прекъсват. Върху плодовете се образуват вдлъбнати, продълговати, светлокафяви петна.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Дълбоко изораване на площите
- Изчистване на растителните остатъци
- Използване на обеззаразени семена

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

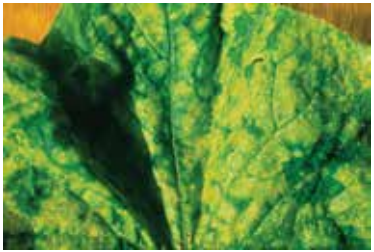

ОБИКНОВЕНА КРАСТАВИЧНА МОЗАЙКА

Cucumber Mosaic Virus (CMV)

Обикновената краставична мозайка е сред най-често срещаните заболявания не само при краставиците, но и при останалите култури от семейство тиквови. Първите признаци на болестта се появяват още през разсадната фаза на развитие. Симптомите са във вид на мозаечно-хлоротично прошарване, деформиране и вълнообразно изкривяване на листната петура. В процеса на развитие на инфекцията листата се сбръчкват и краищата им се завиват надолу. Името, обикновената краставична мозайка, идва именно от факта, че листата се прошарват мозаечно със светло зелени в началото и тъмно зелени в последствие сектори с неправилна форма. При по-ниска температура плодовете на заразените растения проявяват същите симптоми, а именно мозаечно прошарване, набръчкване се и деформация. В по-голяма част от случаите обикновената краставична мозайка се пренася чрез листните въшки.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди: Македон F1 стр. 34, Бомбър F1 стр. 30
- Използване на стерилизирани торфено-почвени субстрати
- Унищожаване на плевелите, в периодите между две производства

КРАСТА

Cladosporium cucumerinum

Крастата е типично заболяване при краставиците. Тя е толкова опасна, колкото й звучи. Симптомите на крастата при краставиците се проявяват по листата, стъблата, дръжките и плодовете. На листата се появяват между нервите под формата на неправилни кафяви петна, а впоследствие от долната страна се образува нежен маслено-зелен налеп. Поразената тъкан бързо изсъхва и отмира. По стъблата и дръжките на краставиците, инфектирани с краста се наблюдават сухи продълговати рани, покрити с маслинено-сив налеп. Върху плодовете първоначално се образуват мазни и вдлъбнати петна, а с напредване на болестта и сухи петна, обвити с налеп. По-късно появилите се петнисти зони се разширяват и проникват в дълбочина, като образуват язви с неправилни размери. Около тези язви плодовете също започват да покафеняват. Дълбочината на язвите в следствие на краста при краставицата може да достигне до 2,5-3 мм. При някои от тях на повърхността появяват бледо жълти капчици от гъста консистенция, в която са концентрирани голям брой спори. Плодовете, които са засегнати в началото на своето развитие, се изкривяват и спират своя растеж.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди
- Всички хибриди краставици на Синджента

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

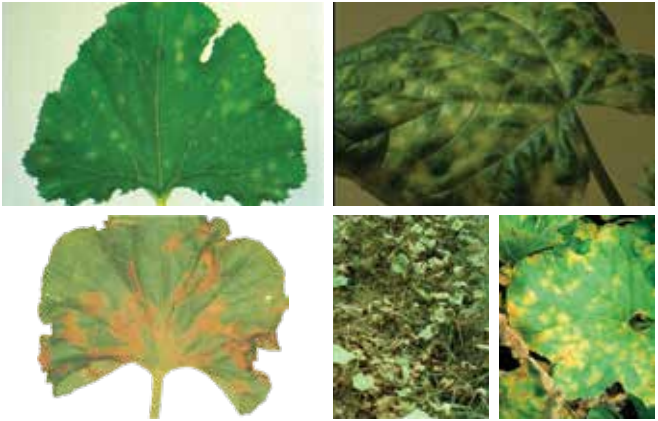

МАНА

Pseudoperonospora cubensis

Мана е често срещано заболяване по зеленчуковите култури. Тя не подминава и краставиците. Първите симптоми на мана при краставици се вижда по горната страна на листата под формата на мазни жълто-зелени петна. Петната са ъгловати и ограничени от нервите. В по-напреднал етап на болестта в долната страна на инфектираните листа се образува нежен сиво-виолетов налеп, който съдържа зооспорангии със зооспори. Чрез тези спори петната се разрастват все п-скоростно, като постепенно обхващат цялото листо и накрая то изсъхва. Нещо повече - често от мана загива и цялото растение. Ако все пак не се стигне до фатален край, обезлистването води до забавяне на плододаването и нормалното развитие на плодовете. Краставиците са некачествени и безвкусни. Толерантните сортове обаче успяват да формират добив въпреки заразата. При тези краставици дори мана протича почти изцяло безсимптомно.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Премахване на растителните остатъци и спазване на сеитбооборот
- Използване на сигурни и обеззаразени семена
- Използване на устойчиви хибриди

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Копрантол™ Дуо

ЗЕЛЕНА КРАСТАВИЧНА МОЗАЙКА CGMMV

Зелената краставична мозайка е една от най-типичните болести за семейство Cucurbitaceae. Позната още и като английска мозайка. Нейното развитие започва около 20-30 дни след разсаждане, както и в случай на рязко увеличаване на температурата до 30°C. Причинител на така наречената бяла краставична мозайка е най-вирулентният възможен щам – CGMM 2A. Първите признаци се появяват на младите нарастващи листа. Наблюдава се изсветляване на нервите, а също така и жълти петна под формата на пръстени и звезди. Тези петна се разрастват изключително бързо и с напредване на болестта се оцветяват в бяло и по-рядко в жълто. В последствие цялата петура става бяла.Растението се набръчква и е видимо с нетипично малък брой листа. В следствие на зелена краставична мозайка се наблюдава и намалено количество на цветовете и плодовете. Нещо повече – самите плодове забавят развитието си, като се прошарват мозаечно, а накрая и се деформират. От тук следва и цялостно влошаване на качеството на плода.

АГРОТЕХН. СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди:
  Бомбър F1 стр. 30
- Внимателно унищожаване на болните растения
- Спазване на сеитбооборот

БРАШНЕСТА МАНА

Erysiphe cichoracearum, Sphaerotheca fuliginea

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Старателно почистване на площите от растителни остатъци
- Спазаване на сеитбооборот
- Използването на устойчиви хибриди: Всички хибриди на Синджента предлагани в България са устойчиви на брашнеста мана

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

Ортива® Топ

Топаз®

Брашнестата мана е класическо заболяване, срещано по огромна част от зеленчуковите култури. Болестта не подминава и почти всички видове сортове краставици. Брашнестата мана при краставици може да доведе до сериозни поражения и загуби за производителя. Заболяване обикновено се проявява върху основните листа и рядко по котиледоните. Като типично гъбично заболяване брашнестата мана при краставиците включва в симптоматиката си образуване на спороношение главно по листата и само накрая, в последната фаза на инфекцията по стъблата. Самото спороношение на гъбата е безполово в този случай и представлява образуване на бял прахообразен налеп директно върху листата. Първоначално петната са единични и закръглени, а впоследствие се разрастват и обхващат всички листа и леторастите. Като резултат от това брашнестата мана при краставиците води до пълна листна деформация на растението. Листата придобиват вълнообразна повърхност и постепенно изсъхват, а най-слабите растения не успяват да се преборят с инфекцията и загиват поради загубата на голяма част от листната маса, която им служи за защита от неблагоприятните условия и фактори в околната среда.

КОРЕНОВО ГНИЕНЕ

Pythium spp, Rhizoctonia solani

Кореново гниене е заболяване, което обикновено се среща при оранжерийните краставици, но е възможно то да се появи и при насаждения на открито. Симптомите на болестта се проявяват под формата на нетипично оцветяване на кореновата шийка и корените. По-конкретно, те започват да покафеняват скоростно и видимо. Едновременно с това, с напредване на кореновото гниене и листата на засегнатите растения пожълтяват, а тези на по-ниските етажи увяхват, особено през горещите часове на деня. При продължително боледуване завръзите отмират, а главният корен също покафенява. Типично за кореновото гниене при краставиците е пълното унищожаването на епидермиса и кората, докато проводящите тъкани остават незасегнати. Загубата на растението настъпва бавно, с пожълтяването на всички негови съставни части.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Не трябва да се допуска засоляване на почвата
- При поява на първите признаци, стъблото се отпуска от конструкцията и се подсипва с почва, за да се стимулира формирането на нова коренова система
- След появата на новите корени (10-15 дни) се извършва повторно подсипване

ЪГЛОВАТИ ПЕТНА

Pseudomonas syringae pv. lachrymans

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Унищожаване на растителните остатъци
- По-дълбоко изораване на площта

Ъгловатите петна са симптом на бактериалното заболяване по краставиците – бактериален пригор. От тук често болестта се среща и под наименованието ъгловати петна по краствиците. В повечето случаи заразата се пренася чрез семената, като най-застрашени са насажденията в полеви условия на открито. Болестта засяга по-голяма част от растението – котиледоните, листата, цветовете и плодовете. В случай на наличие на заразяване, още на разсада по краищата на котиледоните се появяват малки кафяви петна, които впоследствие обхващат целия лист. Ако ъгловатите петна силно са засегнали все още младите растения, те загиват. По време на вегетацията болестта се появява по-често по долните листа, върху които се образуват ъгловати сиво-кафяви петна, които при висока влажност на въздуха стават мазни. По долната част на листа се появява ексудат - лепкави капчици от мътна жълтеникава течност. В тези капки има висока концентрация на бактерии, които при реакция с вода се задействат ефектът на измиването и се разболяват и здравите листа. При липса на влажност капките изсъхват на повърхността на листа, като образуват „филм“, под който увредената тъкан изсъхва и прегаря, а впоследствие загива и целият лист. Повредите по плодовете изглеждат като малки, кръгли и плитки язвички. При съхранение във влажни условия от тях също изтича ексудат. Засегнатите от ъгловати петна краставици са криви и губят търговския си вид.

БЯЛО (СКЛЕРОТИНИЙНО) ГНИЕНЕ

Sclerotinia sclerotiorum

Бялото (склеротинийно) гниене при краставици е сериозно заболяване с тежки крайни последици за реколтата. Болестта напада всички представители от сем.Cucurbitaceae, но най-сериозни щети причинява при оранжерийното отглеждане на краставици. Симптомите от склеротинийното гниене могат да се появят по всички надземни части на краставичните растения. Най-често те се изразяват в загниване на отделни участъци от стъблото или страничните разклонение като впоследствие поразените места се покриват със снежнобял налеп. Първите увредени зони се забелязват в основата на стъблото, над нивото на почвената повърхност. Следва изсъхване на загнилите участъци, а впоследствие и цялото растение загива, ако не се вземат навременни и подходящи именно за бяло склеротинийното гниене мерки.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на висока агротехника
- Редуциране до минимум повредите върху растенията
- Почистване и дълбоко заораване на растителните остатъци

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Суич®

syngenta®

БОЛЕСТИ ПРИ ДИНИ

БРАШНЕСТА МАНА

Erysiphe cichoracearum

Брашнеста мана при дините е заболяване със сериозни последици особено ако не се вземат мерки срещу нея в максимално кратък срок. Първите признаци на заболяването се появяват под формата на бледожълти петна по стъблата, листните дръжки и листата. Постепенно петната се увеличават и се покриват от бял налеп (спороношението на гъбата). Нападнатите листа постепенно пожълтяват, след това покафеняват и накрая придобиват вид на „пергаментова хартия“. При брашнеста мана при дините поражения се наблюдават и по плодовете, но това е значително по-рядък симптом. Болестта се получава в следствие на контакт с гъбични образувания, които обикновено зимуват върху плевелите около посевите. Спорите на гъбата се разпространяват от вятъра на големи разстояния, затова и лесно достигат до културите. За развитие на брашнеста мана при дините не е необходимо дори листата да са влажни, достатъчно е само въздушната влажност да е над 90%. Развитието на болестта се подпомага от прекомерния вегетативен растеж, умерените температури, слабата осветеност и наличието на роса.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на срокове на отглеждане и сеитбооборота
- Унищожавне на плевелите
- Спазване на фитосанитарен контрол

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Ортива® Топ
- Цидели® Топ
- Топаз®

МОЗАЙКА ПО ДИНЯТА

Watermelon mosaic virus

Мозайка при дините е класическа вирусна болест. Неин причинител е специфичният вирусен щам WMV-1, WMV-2. Първият признак на мозайка при дините е пожълтяването на листата. Малко по-късно листата се изкривяват и е възможно да се наблюдава усукване на тъканта на листа около жилките на самия лист. Новите листа се появяват с точки, обхванати от мехурчета, и са извити. В случай на наличие с мозайка дините изостават в развитието си, плодовете стават на бучки, деформират се и понякога променят цвета си. Източник на това заразно вирусно заболяване най-често са тиквените култури и понякога бобовите и многогодишните плевели. Най-често преносител на мозайка при дините са въшките и миниращите молци. Ако вирусът попадне на полето, той може да се разпространява и чрез техниката, както и чрез хората.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на сеитбооборота
- Контрол на плевелите и вредителите

ФУЗАРИЙНО УВЯХВАНЕ FUSARIUM OXYSPORUM

Както става ясно и от името на самото заболяване, фузарийно увяхване при дините се проявява най-вече под формата на увяхване. Към симптоматиката на това заболяване спокойно можем да добавим и силно загниване на кореновата шийка. Разпространението на фузийното увяхване при дините става чрез заразена почва, растителни остатъци, техниката за обработка. В началния период на болестта котиледоните придобиват светлозелено оцветяване, губят тургура си и изсъхват за 2-3 дни. С развитието на фузийното увяхване при дините започва и гниенето на кореновата шийка, което главно се дължи на допълнителни климатични условия като прекомерна влажност и понижена почвена температура. След като кореновата шийка на растенията изтънее и загние, стъблото става воднисто и се просмуква. В последствие цялото растение се накланя и има опасност да падне. При възрастните дини се срещат също две форми на заболяването: увяхване и изоставане в растежа. Понякога растенията не загиват, а само изостават с растежа и развитието си, имат къси междувъзлия и дребни листа. Плодовете от растения, преболедували фузарийно увяхване при дините, са малки или изобщо не се образуват плодове.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Устойчиви хибриди
- Спазване на сеитбоборота
- Използване на хибридни подложки:
  Витали F1 стр. 60, Емфъсайз F1 стр. 61

АНТРАКНОЗА

Colletotrichum lagenarium

Антракноза е често срещано заболяване при редица култури, включително и при дините. Антракноза при дините се разпространява най-вече във влажни години или при наличие на обилна роса. Симптомите са силно видими главно по листата. По повърхността им се появяват светлокафяви или жълти кръгли петна, които впоследствие могат да се слеят. Засегнатите листа на динята потъмняват, стават крехки и чупливи. По плодовете, стъблата и листните дръжки са появяват също кафяви петна или черни вдлъбнати язви. При влажно време те се покриват с розови или червеножълти налепи, които са разположени в концентрични кръгове. В случай на антракноза при дините често има поражения и по кореновата шийка, вследствие на което растенията изсъхват. В периода на вегетация на спорите разпространението на болестта става чрез вятър, дъжд или насекоми.В периода на вегетация на спорите, разпространението става чрез вятър, дъжд или насекоми.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди
- Спазване на сеитбооборота
- Унищожаване на остатъците и повредените плодове

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Цидели® Топ

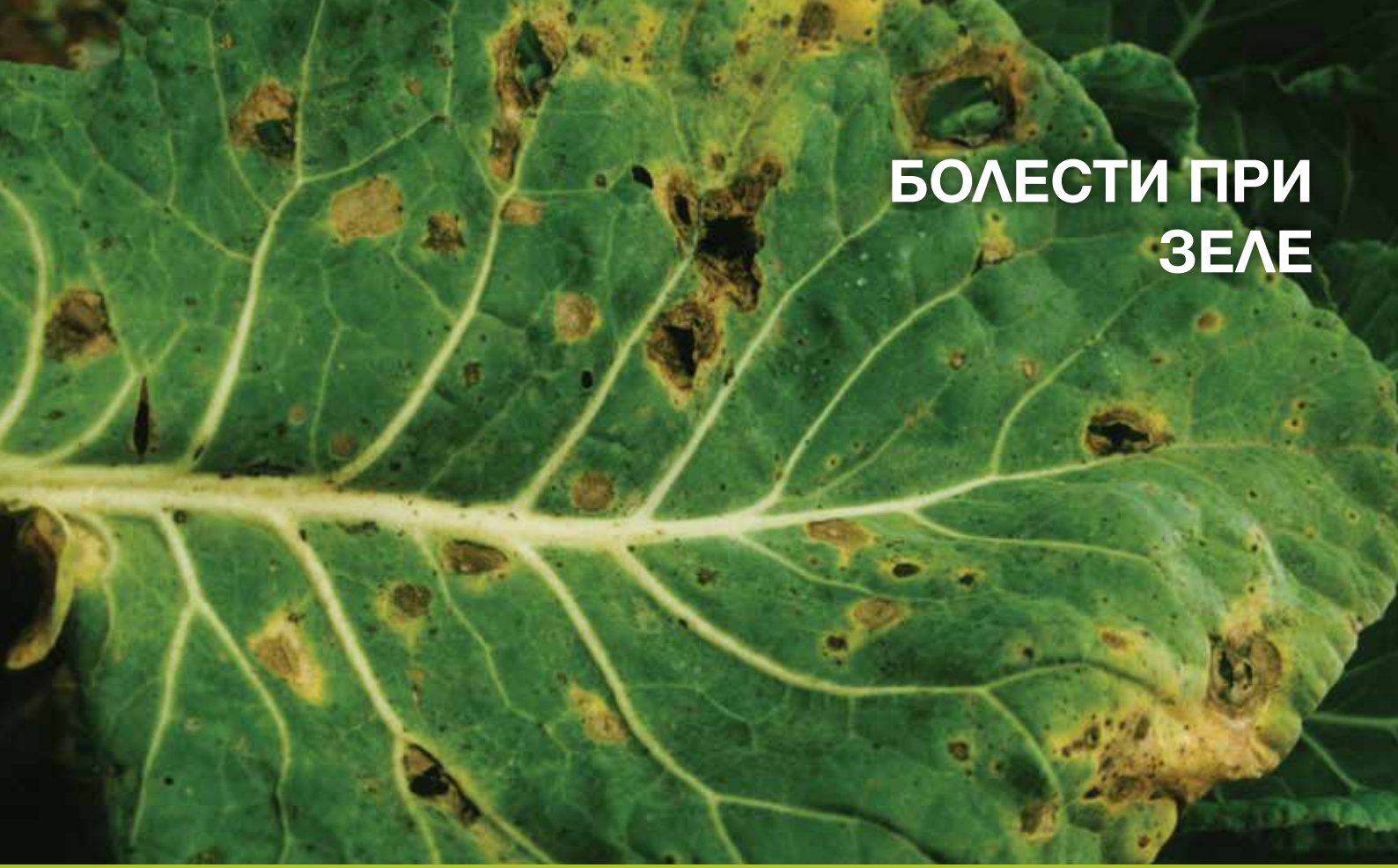

БОЛЕСТИ ПРИ ЗЕЛЕ

syngenta®

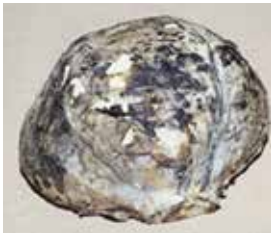

ЧЕРНИЛКА ПО ЗЕЛЕВИТЕ

Alternaria brassicae, A. brassicicola, A. raphani

Чернилка по зелето е болест с тежки крайни последици. Патогенът напада младите, старите листа и главата на растението. На заразения разсад се появяват некротични черни ивици и петна върху котиледоните, които впоследствие изсъхват. При развитите зелки върху покривните листа на главата се образуват тъмни петна, а върху тях се появява фин, нежен налеп от спороношението на гъбата. Много често петната имат жълт ореол. Централната част на петната става жълто-кафява, като впоследствие може да прегори и да оптадне от листа, а от там и листата започват да изглеждат като надупчени. Често чернилката напада главата на зелето, при което върху връхните листа се появява черен налеп. По-рядко патогенът навлиза във вътрешността на главата и върху засегнатите листа се получават малки черни петна. В резултат от инфектирането с чернилка по зелките захарите в листата намаляват, което води до влошаване на вкуса и външния вид на продукцията, а освен това и повишава разходите за пресортиране и почистване.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ортива® Топ

ГУША Plasmodiophora brassicae

Гуша при зелето е много опасно заболяване. Най-типичното за болестта е, че може да се появи при всяка фаза от растежа на растението. Патогенът предизвиква образуването на подутини (гали) върху корените. В началото галите не се различават по цвят от здравия корен, но след известно време корените загиват и се разлагат. Растежът и развитието на възрастните растения са силно подтискани при боледуване от гуша при зелето. Листата остават малки и пожълтяват. Главата остава недоразвита. При ранно нападение от патогена зелето може да не завие изобщо глава, тъй като корените не осигуряват на надземните части вода и хранителни вещества. В крайна сметка производителят може да остане разочарован със значително занижено количество крайна продукция.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди
- Спазване на сеитбооборота: при наличие на болестта отглеждане на зелеви култури на същото място трябва да се извършва след 5-7 години
- Варуване на почвата за намаляване интензивността на развитие на болестта
- Високо насипване (загърляне) на растенията, за забавяне развитието на болестта

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Поддържане на благоприятни условия за развитието на разсада
- Почистване на полето от растителните остатъци

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ридомил Голд® Р ВГ

МАНА Peronospora parasitica

Мана по зелето причинява сериозни вреди върху културата главно в регионите с по-студен климат. Това обаче съвсем не означава, че у нас, където се радваме на значително по-високи температури, болестта не представлява риск за зелевите култури. Напротив – тя напада зелето още от разсада. Най-ранните признаци се появяват първо по котиледоните и върху първата същинска двойка листа във вид на жълтеникави размити петна от горната страна и сиво-бял налеп от долната страна на листа. Постепенно листата пожълтяват и загиват. Причинителят на мана по зелето може да бъде открит в семената или заразените растителни остатъци в разсадното отделение. Оптималната температура за развитието на патогена е 20–22°C. След разсаждането на постоянно място развитието на патогена се преустановява въпреки наличността на гъбата в растението. При настъпване на влажно време патогенът се развива отново, като най-често това се изразява в пожълтяване на долните листа с фин налеп на гъбата от долната страна на листа.

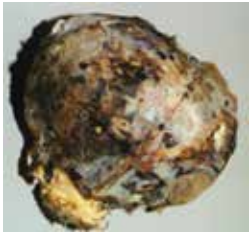

СИВО ГНИЕНЕ

Botrytis cinerea

Сиво гниене при зелето може значително да намали като количество и качество крайната ви продукция. Обикновено, заразата се появява в края на вегетацията, особено при наличие на дъжд. Патогенът навлиза през механични повреди или замръзнали части на листата. При заразяване със заболяването, засегнатите растения първоначално се покриват с кафяв прахообразен налеп от спори, които се разпространяват върху здравите растения. При силно развитие на болестта листата загниват и по-късно загиват. Върху инфектираните тъкани се образуват черни склероции. Загубите в следствие на сиво гниене при зелето продължават и по време на съхранение на продукцията. Сивото гниене спомага за развитието на друго заболяване, а именно на мокро (бактериално) гниене по зелето. При съхранение болестта се подпомага от високи нива на влажност и температура в складовите помещения.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Поддържане на оптимални условия за съхранение в складовете
- Сортиране и почистване на заболелите зелки
- Оставяне на 2-3 покривни листа
- Почистване и дезинфикциране на помещенията
- Спазване на температурните граници за правилно съхранение 0-1°C

МОКРО (БАКТЕРИЙНО) ГНИЕНЕ

Erwinia carotovora

Мокро бактерийно гниене е често срещано заболяване при повечето зелеви култури. Симптомите се появяват през втората половина на вегетацията. В зависимост от развитието си болестта може да се раздели на два типа. Първият тип се характеризира с мокро гниене по краищата на листата, отделяне на неприятна миризма и изсъхване на листата. Постепенно гниенето се разпространява върху цялата зелка, вследствие на което растението загива. Вторият тип на болестта се характеризира с това, че инфекцията започва от вътрешността на главата, където прониква от почвата или през повреди от насекоми. Кочанът омеква и покафенява. Мокрото бактерийно гниене продължава и при съхранение на заразените зелки. При силно нападение на патогена цялата зелка загнива и кочанът лесно се отделя от листата. При слабо нападение на патогена гниенето се забелязва едва след разрязването на зелката.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на здрави силни растения за разсаждане
- Спазване на сеитбооборот от 2-3 години
- Недопускане на замръзване на зелките
- Оптимална температура за съхранение: 0-1°C

БАКТЕРИОЗА (ЧЕРНО ГНИЕНЕ)

Xanthomonas campestris pv. Campestris

Бактериозата, позната още като черно гниене, е сред най-сериозните заболявания, регистрирани при отглеждането на зелеви култури. Първите симптоми на болестта се проявяват още на котилидоните под формата на изсветляване на техните краища. При бактериоза на зелето почти винаги се наблюдава изоставане в развитието, като растението се изкривява, а често и загива. Върху възрастните зелки симптомите се проявяват и като жълтеникави участъци под формата на буквата „V", отново в краищата. Нервите на жълтите участъци са черни, откъдето идва и по-често използваното в практика име на болестта „черно гниене". При бактериоза на зелето след направен напречен разрез на листните дръжки се наблюдава покафеняване или почерняване на проводящите съдове. Бактериозата може да продължи своето развитие дори при съхранение на зелето. В този етап на развитие болестта е способна напълно да наруши търговския вид на културата. Много често след бактериоза на зелето настъпва риск и от мокро гниене, което превръща цялата глава във водниста маса с неприятна миризма. В следствие на комбинация от мокро и черно гниене при зелето загубите достигат до 90-100%.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на сеитбооборота
- Контрол върху плевелите от сем. Кръстоцветни
- Контрол върху вредителите, които нападат зелевите култури

СЕЧЕНЕ

Pythium debaryanum, Rhizoctonia solani

Сечене при зелето е сериозно и често срещано заболяване. Симптомите се проявяват през разсадния стадий под формата на потъмняване на стъблото в близост до корена. Причината за заразяване със сечене при младото зеле са гъбите от род Pythium. Те инфектират растенията от поникване на семената до фаза 2-3 същински лист. При това гъбично заболяване стъблото в близост до корена потъмнява, става воднисто и загнива. Растенията полягат и загиват. Възрастното зеле се инфектира от гъбата Rhizoctonia solani. В този случай инфектираната част потъмнява и засъхва. Такива растения не загиват, но се развиват слабо и след разсаждане на постоянно място могат да преживеят дълго.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Поддържане на оптимален поливен режим: да не се преовлажнява почвата
- При висок праг на инфекция в разсадните помещения е необходима подмяна или обезаразяване на почвата
- Предпоставка за развитие на болестта е високата киселинност на почвения субстрат

БЯЛО ГНИЕНЕ

Sclerotinia sclerotiorum

Бяло гниене е типична болест за всички зелеви култури. При главостетото зеле заболяването е най-често срещано. При наличие на бяло гниене по зелето симптомите се проявяват преди реколтиране под формата на загниване на външните листа. От горната страна листата на главата се оформя бял кадифен мицел. Гъбата оформя множество черни склероции с размер 0,1- 3 см, които могат да се видят на повърхността на главата. След боледуване от бяло гниене, по време на съхранение зелката бързо загнива, а едновременно с това заразява и другите около нея. Особено яростно от бяло гниене биват нападани презрелите (физиологично), замръзналите или наранените зелки. В тези случаи те стават изцяло негодни за продажба и консумация.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на 6-7 годишен сеитбооборот
- Навременно почистване и подреждане на складовите помещения
- Отстраняване на повредените и загнили зелки
- При съхранение да се оставят 2-3 външни листа на главата
- Оптимални температурни условия за съхранение: 0-1°C

БОЛЕСТИ ПРИ КАРФИОЛ

МАНА

Peronospora parasitica

Мана е добре познато заболяване на зеленчукопроизводителите. То не подминава и карфиола. Патогенът може да се появи още при разсада, а също така и на полето. Основният характерен признак за наличието на мана при карфиол в начален стадий е белият прахообразен налеп във вид на отделни или слети петна от долната страна на листа (по котиледоните). На същинските листа се наблюдават бледожълти неправилни петна, които често са със светъл ореол и бял налеп по долната страна. Болните листа пожълтяват и при висока степен на инфекцията могат да загинат. При ранна поява на мана при карфиол, налепът покрива котиледоните отгоре и отдолу и растенията обикновено загиват. При разсаждане на заразен разсад през лятото болестта временно преустановява развитието си, но при влажна есен е възможно вторичното й активиране.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Унищожаване на растителните остатъци
- Спазване на сеитбооборота
- Пространствена изолация

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ридомил Голд® Р ВГ

СУХО СТЪБЛЕНО ГНИЕНЕ

Phoma lingam

Сухо стъблено гниене е типично и едно от най-опасните заболявания при зелевите култури. То е типично с това, че увреждa всички части на растението. Тази особеност е налична и при протичането на сухо стъблено гниене при карфиол. Болестта може да се появи през цялата вегетация на културата. Поражението на разсада е по долната част на стъблата, но се различава доста от сеченето по разсада. Кората на стъблото избледнява и се оцветява в сиво. При засушаване се образуват пикнидии, които се различават много добре под формата на черни точки. Стъблата изсъхват и растението загива. При разсаждане на болни растения на полето, сухото стъблено гниене по карфиола продължава своето развитие. Такива растения изостават в развитието си, на външен вид са хлоротични, долните им листа са оцветени в червено-виолетово до синкаво. В основата на стъблото се развива сухо гниене. Голяма част от карфиола загива. Във влажно време образуваните върху тях пикнидии заразяват съседните растения. Високата влажност (60-80%) и топлото време са предпоставка за развитието на сухо стъблено гниене по карфиола. При температура 25°C инкубационният период е 5-6 дни, а при 9-10°C - до 23 дни.

АГРОТЕХН. СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Унищожаване на растителните остатъци
- Спазване на сеитбооборот
- Използване на здрави семена и посадъчен материал

ФУЗАРИУМ

Fusarium oxysporum f.sp. conglutinans

Фузариум е доста често срещано и типично заболяване при карфиола. Причинител на болестта са гъбите от едноименния род Фузариум. Начинът, по който увреждат карфиола тези гъби, е като запушват проводящите съдове, а това неименуемо води до загиването при младите и затруднено развитие при възрастните растения. Листата пожълтяват и губят тургура си, а някои от тях и опадат. При напречен разрез се наблюдава кафяво потъмняване на проводящата тъкан. Във влажни условия гъбата Фузариум при карфиола образува мицел от микро и макроконидии, с помощта на които се разпространява. Вредителят може да образува безцветни хламидоспори, които имат способността да живеят няколко години в почвата.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на сеитбооборот
- Внимателно унищожаване на растителните остатъци в почвата
- Дълбока оран за редуциране на патогена
- Използване на хибриди с повишена толерантност

МОЗАЙКА

Cauliflower mosaic caulivirus

Мозайка е име на често срещано заболяване, в това число и при карфиола. Симптоматиката на болестта включва хлоротично пожълтяване на нервите на младите листа и появата на зелени участъци между тях. В напреднала фаза на мозайка при карфиол настъпва деформация на листата. Симптомите обаче могат да варират, но почти винаги при повишаване на температурата над 22°C, те стават незабележими. Патогенът на болестта се разпространява чрез листните въшки. Ако мозайка нападне карфиола в ранна възраст, то е много вероятно растението изобщо да не формира глава. По този начин може да се изгуби значително количество от крайната очаквана продукция.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Контрол на вирусите, с особено внимание на плевелите от сем. Кръстоцветни и въшките

ЧЕРНИ ПЕТНА

Alternaria brassicae / A. brassicicola

Синдромът на черните петна при карфиола е състояние, което не бива да се подценява. Заболяването протича, като първоначално върху старите листа се появяват малки жълтеникави петна, а в последствие тези петна се разширяват и придобиват жълто-кафяви нюанси. Черните петна обикновено са с концентрични светли и тъмни зони. Конкретно черни петна при карфиола и броколите са с хлътнала структура и могат да се появят дори върху отделни цветчета от главата. Патогенът се разпространява чрез вятър, дъждовни капки и инвентар. Оптималните условия за развитие на черни петна при карфиол са продължителни периоди с висока влажност и температура 15-25°C.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- По-рядко разсаждане, с цел циркулация на въздух
- Недопускане пренасянето на алтернарията от полето в склада

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ридомил Голд® Р ВГ

Ортива® Топ

МЕКО ГНИЕНЕ

Pectobacterium carotovorum

Меко гниене е заболяване, характерно за редица култури, в това число и карфиола. Причинител на болестта е бактерията Pectobacterium carotovorum. Мекото гниене поразява слабите растения. Обикновено болестта напада съцветията и се проявява именно така – като меко гниене в съчетание с неприятна миризма. Понякога растенията могат да се заразят чрез кореновата система, обикновено при повреди от вредители или в следствие на кореново гниене. В тези случаи болестта започва развитието си от кочана. Той се размеква, получава кремаво оцветяване в началото, а в последствие посивява. Оптимални условия за мана при карфиол са температура над 25°C и преовлажняване. Заболяването може да се предава при контакт между кочаните по време на съхранение.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Високо ниво на агротехника, за развитие на здрави и мощни растения
- Спазване на сеитбооборота
- Балансирано поливане и торене
- Защита от вредители и гъбни заболявания
- Използване на устойчиви хибриди
- Дезинфекция на помещенията за съхранение

БАКТЕРИОЗА / ЧЕРНО ГНИЕНЕ

Pectobacterium carotovorum

Бактериозата, както става ясно и от наименованието, е класическа бактериална инфекция, която може да навреди на редица култури, в това число и на карфиола. Типичното за нея е, че нанася щети през цялата вегетация на растенията (от разсада до края на развитието). Бактерията прониква в карфиола чрез повредите от вредители, устицата и др. Възможно е патогенът да попадне от капка вода върху листа, а също така и да навлезе заедно с нея през устицата в растението. Заразената тъкан от бактериоза пожълтява и в повечето случаи има V-образна форма. Наблюдава се задържане на растежа и опадане на долните листа. Нещо повече – кочанът на повечето карфиоли омеква и загнива. Бактериоза може да се развие дори по време на съхранението. Масовото развитие на болестта се провокира от влажно време с високи дневни и ниски нощни температури. Инфекцията може да се съхранява в семената и растителните остатъци.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Използване на устойчиви хибриди
- Контрол на кръстоцветните плевели в района
- Предпазване на растенията от болести и вредители

ЗЕЛЕВА НОЩЕНКА

Mamestra brassicae

Зелевата нощенка е повсеместно разпространена сред редица култури, включително и тези, отглеждани по нашите географски ширни. Със своите увреждащи действия тя представлява особено голям риск и за производителите на карфиол. Зелевата нощенка зимува като какавида в почвата на дълбочина 5-10 см и развива 2-3 поколения годишно. Първите пеперуди се появяват през късна пролет или ранно лято. Те са активни през нощта. Оплодената женска снася до 200 яйца, като през целия си цикъл на развитие една пеперуда може да снесе над 2000 яйца. Яйцата се разполагат ниско върху листата, а ембрионалното им развитие е от 6 до 9 дни. Гъсениците от първа възраст не се придвижват активно, а се хранят в основата на листата. Периодът на развитие на гъсениците е около 25-30 дни. През есента те обикновено се вгризват в кочана на карфиола, където дълбаят ходове. Остатъците от храната и попадналата вода в ходовете започват да загниват и растението загива. Какавидирането става в почвата на дълбочина 9-12 см, малко преди прибирането на продукцията.Типична последица за карфиола, нападнат от зелева нощенка, е повредата по листата и съцветията (главите).

ХИМ. СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Амплиго®

БЯЛА ЗЕЛЕВА ПЕПЕРУДА

Pieris brassicae

Бялата зелева пеперуда е един от най-големите и рискови врагове на карфиола. Насекомото напада редица други културни и диви кръстоцветни растения. Белите зелеви пеперуди се появяват от презимувалите какавиди в ранна пролет. Те летят през цялото лято, основно през топлите часове на деня. Зелевата пеперуда обитава зеленчукови насаждения в близост до населени места. Храни се с нектар от цъфтящи кръстоцветни. Снася яйцата от долната страна на листата на купчинки – от по 15-200 броя. Една пеперуда снася до 250 яйца. Бялата зелева пеперуда разполага с 3-4 поколения годишно и зимува като какавида по стъблата на дървета, стрехи, огради и други подобни места. Гъсениците им изгризват листата на карфиола, като оставят само дебелите жилки.

ХИМ. СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Амплиго®

ЗЕЛЕВ МОЛЕЦ

Plutella maculipennis

Зелевият молец представлява един от най-големите рискове за нормалното развитие и добрата реколта при културата карфиол. Насекомото зимува като какавида по растителни остатъци и под буци и листа. Зелевият молец развива 4-6 поколения годишно. Ларвата се развива в продължение на 8-16 дни в зависимост от температурата, като какавидира в пашкул, от който след около 1-2 седмици излитат пеперудите от 2-ро поколение.Една пеперуда снася до 300-350 яйца. Ембрионалното развитие е 3-11 дни. След излюпването си гъсениците минират листата, като се хранят с паренхимната им тъкан. Пеперудите на зелевия молец летят в края на април, основно през нощта. Оплодената женска снася поотделно или на купчинки от 2 до 5 яйца от долната страна на листата на карфиола, около жилките, както и по дръжките на листата. Зелевият молец е много опасен за карфиола основно поради факта, че гъсеницата навлиза в цветната глава и разваля напълно търговския вид на реколтата.

БОЛЕСТИ ПРИ МОРКОВИ

syngenta®

СКЛЕРОТИНИЙНО ГНИЕНЕ

Sclerotinia sclerotiorum

Склеротинийното гниене е често срещано заболяване при морковите. Болестта се наблюдава при почти всички сортове. Склеротинийното гниене има специфични симптоми, забележими с просто око. Става въпрос за омекване на кореноплодите, без обаче да се променя техният цвят. След този симптом следва и развитие на големи черни склероции – тъмни вдлъбнати петна, водещи в последствие до сухо гниене, често съпроводени с неприятен мирис. От друга страна, в случай на слабо заразяване от Склеротинийно гниене морковите търпят само забавяне в своето развитие, но и смяна на цвета под формата на необичайно пожълтяване. При среща със заболяването растението не може да цъфти. Склеротинийното гниене се появява на полето, но може да се разпространи и по време на транспортиране, както и при съхранение на добитата реколта.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на 4-5 годишен сеитбооборот
- Избягване на ниски и влажни участъци от почвата при сеитба
- Избор на устойчиви и толерантни хибриди
- Морковите трябва да се вадят в оптимален срок, най-добре в сухо време и да не се допуска увяхване или замръзване
- За съхранение се избират здрави кореноплоди без механични повреди
- Спазване на условия за съхранение: температура 0-1°C; влажност на въздуха 90–92%

БРАШНЕСТА МАНА

Erysiphe heraclei

Брашнеста мана е класическо заболяване при морковите. Неин причинител е специфичната гъба Eryspiphe umbelliferarum. Този патоген се съхранява във вид на клейстолеции или мицело, нападащи растителния отпадък. Брашнеста мана при моркови се появява обичайно при сравнително топло време, съчетано с висока степен на влажност на въздуха. Основните й симптоми се наблюдават по листата, дръжките, цветните стълба, цветовете и семената. Без значение кой е поразеният орган на растението първите признаци на Брашнеста мана при моркови е специфичен налеп – бял или сивкаво-бял – причинен от гъбичното спорошение. По време на втората част от вегетацията на растението започва завишено количество на клейстолеции, което води до сериозно изоставане в растежа на растението. Именно това е и основната фаза на заболяването. На практика, морковите остават твърде малки, но и прекалено жилави. При силно увреждане на листата се стига и до нарушение на фотосинтезиращите им свойства, а това допълнително води до спад в теглото на кореноплодите.

АЛТЕРНАРИЯ

Alternaria dauci

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ортива® Топ

Алтернария се заражда още на полето, но може да се развие и в условия на съхранение, като най-често засяга двегодинщните семепроизводни посеви. Причинител на Алтернария са специфични гъби, които спадат към два съседни рода, а именно Alternaria radicina M. D. & E. и Stemphylium botriosum Waller. В повечето случаи Алтернария се получава в следствие на първия тип гъби. Тази болест има разнообразен обсег от симптоми. Първите признаци са кафяво-черни петна, които имат жълтеникав ореол около себе си. Петната в повечето случаи са разположени по краищата на листата на морковите. В случай на благоприятни за патогена условия, а именно студено и влажно време в комбинация с напояване чрез дъждуване, петната се уголемяват толкова много, че в даден момент се сливат. Листата с такъв тип признаци на Алтернария започват да се късат по време на механично прибиране, докато кореноплодите остават надълбоко в земята. Имайте на предвид, че спорите на двата типа гъби, причиняващи болестта, се разпространяват по вятъра, през водните капки, но също така и чрез работниците или техния инвентар. Освен сериозно загниване, при силно засягане от Алтернария се колонизира до степен да ликвидира дори семенните части на морковите.

ЦЕРКОСПОРОЗА

Cercospora carotae

Церкоспороза е сериозно заболяване, което може да засегне морковите. Неговият патоген навлиза в растението директно от почвата. Болестта е типична със своята цикличност, като отделните фази зависят от атмосферните условия. Обикновено са необходими около 6 часа, в рамките на които времето да е достатъчно сухо, за да се развие инфекцията. Влажността трябва да е по-малко от 90%. При наличие на тези условия, спорите се разпространяват по вятъра. След като те достигнат растението, Церкоспороза се развива само ако има наличие на висока влажност в рамките на едно денонощие. Ако няма влага, спорите оцеляват за около 12 часа и макар да не се размножат, болестта се развива със следните специфични признаци: кафеви петна с по-тъмни нюанси на кафявото по краищата, около които пък се развива видим хлоротичен ореол. Макар Церкоспороза да засяга всички, намиращи се над почвата, части на моркова, най-ранните й симптоми се появяват по листата. При ненавременно взети мерки болестта причинява пълно пожълтяване, а след това и увяхване на листата.

КОРЕНОВА ГАЛООБРАЗУВАЩА НЕМАТОДА Meloidogyne spp.

Коренова галообразуваща нематода е типично за морковите заболяване. Както става ясно и от наименованието на болестта, тя се развива в корените на растението. Типичен симптом и проявление на заболяването е поява на огромни клетки по корените, наричани в теорията и практиката гали. Патогенът на Коренова галообразуваща нематода са кръгли червеи, които са устойчиви и на оранжерийни, и на полеви условия. Те заразяват морковите, атакувайки корените точно зад нарастващия връх. В последствие това води до типичното за заболяването разклонение по корена и цялата част на моркова. Въпреки че Кореновата галообразуваща нематода не може да унищожи изцяло растението, то увяхва, а освен това плодовете му придобиват неприятен за стандартите на търговията вид. Освен това, болестта води до спад в очаквания добив, както и влошаване на вкуса на коренoплодите.

ФУЗАРИЙНО ГНИЕНЕ

Fusarium spp.

Фузарийно гниене може да настъпи при редица зеленчукови култури, като при морковите е особено често срещано. Тази болест се развива както по време на отглеждане, така и при неправилно съхранение. Нейната степен се обосновава главно от конкретните атмосферни условия, като оптимални са високата степен на влага във въздуха и високи температури. Инфекцията придобива още по-сериозни измерения в случай че температурата се повиши значително в периода на прибиране (между 18 и 23 градуса по Целзий), а изваденитe по механичен път моркови са с повреда и престоят по-дълго време на открито в полето. Фузарийното гниене е специфично с това, че успява да атакува цялата кореноплодна повърхност, а с това и да доведе до образуване на сухи вдлъбнатини и дори цели язвени зони. Когато болестта е в значително тежка форма, се стига и до мумифициране и изсъхване на кореноплода. В някои случаи болестта придобива и специфично мокро изражение. В този случай засегнатата тъкан придобива кафеникав цвят и става водниста.

ЧЕРНО ГНИЕНЕ

Stemphylium radicinum

Черното гниене е типично заболяване при морковите. Неговите причинители са гъби, които могат сериозно да засегнат както семената, така и листата и самите кореноплоди. В повечето случаи обаче първите признаци на болестта са по листата – наситени тъмни кафеви петна, които са покрити с налеп от спороношението на гъбата и са с блед жълто-зеленикав нюанс. Черно гниене се развива и по кореноплодите под формата на черно гниене, като най-често е засегната тяхната горна част. В следствие на заболяването цялото растение отслабва и винаги е недоразвито. Неговата асимилация намалява значително, а с нея и крайният добив. Имайте на предвид, че най-сериозна щета в следствие на Черно гниене при моркови се получава при съхранение. От друга страна в случай че есента е суха и студена болестта причинява минимални поражения по растението.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на оптимални условия при съхранение
- Сеитбообръщение от 4-5 години
- Контрол на плевелите от семейство Сенникоцветни

СЕЧЕНЕ

Pythium spp.

Сеченето е сред най-често срещаните заболявания, появяващи се по разсада на редица растения. Интересно е, че обикновено болестта се появява в почти с по-богат ограничен състав. Сеченето е характерно и за морковите. При сечене при моркови се наблюдава сериозно забавяне в развитието на цялото растение. Най-често при развитие на болестта се стига и до увяхване. Типичен симптом за Сечене при моркови е и разклонението (разсичането почти на две равни части) на корена. В следствие на това разклонение целият корен загива, а от тук и се изчерпва възможността за преработка на кореноплодите. В някои случаи е възможно отделяне на заразени растения, за да не премине заболяването по цялата реколта.

КУХИНИ ПО КОРЕНОПЛОДИТЕ

Rhizoctonia carotae

В отглеждането на моркови кухините по кореноплоди представляват една от най-сериозните заплахи за производителя. Това заболяване се среща често при всички кореноплодни и не пропуска морковите. Самата болест се причинява в следствие на контакт с гъбата Rhizoctonia carotae. Кухините по кореноплодите се появяват главно по време на съхранение на морковите. Можете да забележите първите симптоми под формата на малки купчинки от мицела на гъбата причинител. Под този мицел се появяват и миниатюрни ями, които в последствие се уголемяват и се преобразуват в язви. В последна фаза на заболяването целия кореноплод бива покрит с белия мицел на гъбата патоген.

БОЛЕСТИ ПРИ ЛУКА

syngenta®

ПУРПУРНИ ПЕТНА

Alternaria porri

Познати още с научното си наименование алтернария, пурпурните петна са класически симптом на едноименното заболяване, типично за лука. На практика обаче първите му симптоми се проявяват под формата на воднисти петна. Те обаче бързо променят структурата и цвета си, приемайки наситен кафяво-виолетов нюанс. С развитието на заболяването петното се разраства до степен да приеме удължена яйцевидна форма с много силно изразени концетрични зони. От друга страна, около петното се вижда и жълтеникав участък, като се забелязва и по върха, и по средните части на самото листо. Понякога петната са видими и по шийката на луковицата. Ако такива се наблюдават, са възможни и поражения върху всички люспи на луковата глава. Най-често тази болест се появява по по-възрастните листа. Пурпурните петна водят до пълно изсъхване на листата, както и до сериозен спад в очаквания добив и намалена трайност на съхранение на лука.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Правилно съхранение на семената

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ридомил Голд® Р ВГ

Ортива® Топ

СИПКАВО / МЕКО ГНИЕНЕ

Pseudomonas alliicola

Сипкавото – познато още и като меко – гниене е изключително често срещано заболяване по лука. В повечето случаи появата му води до спад наполовина в очаквания добив. За съжаление, първите признаци на болестта се появяват много след като тя се е развила по растенията – при съхранение на лука. Това се случва в края на вегетационния период. Наличие на сипкаво гниене лесно се разпознава при натиск на плода. Ако шийката се отделя течност, това означава, че растението е заразено с меко гниене. Обикновено, поразените тъкани придобиват водниста структура, а също така от тях се отделя и неприятен мирис. Отделно, признаци на сипкаво гниене се наблюдават и по листата – те започват да се отделят необичайно лесно. Самото инфектиране се случва още на полеви условия. Бактериите на мекото гниене навлизат в растението както в следствие на механични, така и при повреда, причинена от вредители. Възможно е инфекцията да се зароди и при достъп на патогена до изсъхналите люспи в зоната на шийката на лука. Когато има наличие на висока влажност във въздуха, сипкавото гниене по лука придобива много сериозни измерения. Ето защо при съмнение от такава, както и за превенция, се препоръчва да се избягва излишното поливане през периода на последните седмици от вегетационната фаза. Ако през тази фаза (тоест 6 седмици след вадене на добива) температурите стигнат до 32 градуса по Целзий, а едновременно с това почвата се преовлажни, мекото гниете на лука ще доведете до сериозни физиологични нарушения на растението. Те се изразяват именно във външните люспи. Люспите са като попарени и при съхранение в хранилището по тях започват да се развиват бактериите, отговорни за цялостното гниене.

СКЛЕРОТИНИЙНО ГНИЕНЕ

Sclerotinia sclerotiorum

Склеротинийното гниене представлява повод за сериозни опасения от страна на зеленчуковите производители. Отглеждащите лук също е нужно да следят с повишено внимание за тази болест. Причината е не само, че тя покосява растението, но и факта, че се развива с изключително бързи темпове. Причинител на заболяването са специфични гъби склероции. Между другото, големи количества от такива гъби има най-вече в изоставени ливади. За да се избегне заразяване на лука, посаден на такива обекти, е редно първо по тях да се засеят зърнени култури. Друга алтернатива за превенция в този случай е зеленото торене. Двете опции на практика целят активиране на микрофлората в почвата, за да се намали инфекциозният фон. Склеротинийното гниене при лука се разраства скоростно най-вече когато луковиците се извадят или твърде рано, или когато сред тях има болни такива. Развитието на болестта допълнително е стимулирана от понижаването на температурите. Първите значителни симптоми включват омекване на люспите на луковиците, както и образуване на налеп с плътна консистенция, бял цвят и пръски от черни склероции.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на сеитбооборот
- Сортиране и изсушаване
- Проветряване и изхвърляне на болните луковици

СЕЧЕНЕ

Pythium, Rhizoctonia

Сеченето е често срещано заболяване по зеленчуковите култури. То се наблюдава и при лука. Сеченето обикновено се развива при висока влажност в комбинация със сравнително ниска температура – максимум 10 градуса по Целзий. Слабо аерираната почва е най-сериозно застрашена от болестта. Рисковият период за лука е в периода между покълването и фазата с 2-3 листа. Сеченето при лука представлява процес на гниене, който се наблюдава на нивото на почвата и видимо придобива кафеникав оттенък. Гниенето в началото се вижда под формата на петна, които най-често бързо се уголемяват. В следствие на това увеличение се наблюдава и просмукване, в резултат на което пък загниването придобива значителни размери. Има случаи, в които растението загива още преди дори да се появи над земята. Интересно е, че понякога заболяването се наблюдава само при определени растения, а не по цялото насаждение.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Качествена сеитба и отлично обработени семена
- Посевният материал трябва да е с отлична кълняемост и висока кълняема енергия
- Оптимална температура на почвата за поникване на семента: 18°C
- Температура за нормално развитие на растенията: 13–24°C
- Унищожаване на плевелите и почвените вредители

МАНА

Peronospora destructor

Мана е името на една от най-сериозните и опасни болести по лука. Тя е типична за пролетния сезон, като първите признаци се проявяват в периода април-май. Често се случва така, че заразата се пренася от година на година в следствие на вече инфектирани луковици. В началото вече заразени растения от предходната година могат и да развият напълно нормални здрави луковици. Това е изключително неблагоприятна хипотеза, защото при еднакъв вид на заразени и болни луковици, наличието на инфекция не може да се разпознае, същевременно не могат и да се вземат необходимите мерки. Такъв развой на събитията обаче не е задължителен. Нещо, което винаги се случва обаче е, че месец след поникването на лука, се появяват воднисти жълти петна, които са покрити с налепи в сиво-виолетов оттенък, по листата, стъблата и дори по цветовете. В последствие всяко растение започва да изостава по посока на растежа, а листата пожълтяват и накрая изсъхват. Преди да изсъхнат по листата се вижда и вълнообразна нова повърхност, която събира прах и почва. В случай че времето е влажно, растенията се покриват с гъбични спори или въпросния сиво-виолетов налеп. Тези налепи са силно забележими рано сутрин, преди да се вдигне росата.

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ридомил Голд® Р ВГ

РЪЖДА

Puccinia porri, P. allii

Ръждата е типична болест при лука. Неин причинител са спефични гъбични образувания. Гъбите успяват да презимуват както върху многогодишните луковици, така и по растителните остатъци. В крайна сметка заболяването се проявява през периода април-май. Болестта се развива най-често в следствие на повишена влага. Основните признаци на ръжда по лука са малки жълти точки. Върху тези точки може да се забележи и по-наситен като нюанс (оранжев) налеп. С развитието на заболяването тези точки се превръщат в петна, които сменят цвета си в червено-оранжев. Когато растенията са силно засегнати от ръжда листата изсъхват много рано, а с това спада очакваният добив. Намалява и трайността на лука дори при стриктни условия на съхранение.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на 2-3 годишен сеитбооборот
- Унищожаване на растителните остатъци
- Пространствена изолация на лука от тополови насаждения

ХИМИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

Ортива® Топ

РОЗОВО КОРЕНОВО ГНИЕНЕ

Phoma terrestris, Pyrenocheata terrestris

Гниенето при лука може да засегне различни части от неговата структура. Особено опасно е наличието на гниене по кореновата система. Това състояние се свързва с класическото за растението заболяване, наречено розово кореново гниене. В началната му фаза корените пожълтяват, а в последствие стават розови. При достигане до този нюанс започва и процес по съхнене. Последната фаза на болестта се свързва със загиването на цялата коренова система, а в последствие и на растението. За съжаление, новите корени също бързо отмират, като по този начин се превръщат и в свеобразен вход за повторна инфекция. В следствие на кореновото гниене луковицата губи способността си да расте, а изсъхването прераства и по върховете на растението. Обикновено, розовото кореново гниене при лука е сериозен риск за претърпелия определен стрес разсад.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Спазване на 3-годишен сеитбооборот
- Зърнените култури като предшественици могат да ограничат проблема с розовото гниене
- Недопускане на преовлажняване на почвата или поражения на корените

БЯЛО ГНИЕНЕ

Sclerotium cepivorum

Лукът страда от различен тип болести, предизвикващи гниене. Латинският термин Sclerotium cepivorum е свързан с така нареченото бяло гниене. То е изключително характерно за луковите насаждания. При тази болест се наблюдават първи симптоми по листата. По тях се появяват малки воднисти петна. Интересно е, че тези петна са почти едни и същи със симптоматичните петна на заболяването Пурпурни петна, което е също типично за лука. Симптомите на бяло гниене са сходни и с тези на луковата муха. Разликата е, че при бялото гниене листата бързо пожълтяват, като промяната в цвета започва от високата част, и в следствие на това скоростно изсъхват и, че тук имаме наличие на пухак налеп от мицела на гъбата. Също така, типично и различно за бялото гниене е, че се то се зараждa в подземните части на растението – под формата на малки групи от черни склероции. В следствие на това, растението губи своята стабилна връзка със земята и се вади лесно поради отслабването на кореновата система. Малко е времето, през което болестта достига последната си фазата, в която цялото растение повяхва и то безвъзвратно. В повечето случаи бялото гниене води до пълно загиване на лука.

АГРОТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА КОНТРОЛ

- Да не се допуска пренасяне на заразата
- Спазване на 5-годишен сеитбооборот

ФУЗАРИЙНО ГНИЕНЕ

Fusarium oxysporum

Едно от заболяванията, водещи до загиване в следствие на гниене на лука, се нарича фузарийно гниене. Тази болест по лука се причинява от патогени, зимуващи в почвата. Заболяването обикновено се разпространява чрез вече заразени луковици, както и от инфектирани семена и дори през водата за поливане. Обикновено, податливи на заболяването са луковиците, които вече са претърпели съществени повреди – било то от вредители, или от други болести като розово гниене, както и в следствие на химични или механични нарушения по структурата на растението. Фузарийното гниене се развива изключително добре в широк температурен диапазон – между 13 и 30 градуса по Целзий. Обикновено, болестта се развива по време не вегетационния период, като става особено видим по време на съхранение. В следствие на повишената температура в хранилището, както и завишената степен на влага във въздуха, луковиците стават изключително меки и воднисти. Първите симптоми на болестта обаче се появяват по листата, но не винаги се разпознават от производителите – изсъхване на върхчетата, а понякога и наличие на мицел от гъбата по стъблото.

СИВО ГНИЕНЕ И ШИЙНО ГНИЕНЕ

B. Cinerea & Botrytis allii

Сивото гниене при лука е познато още и като шийно гниене поради факта, че се заражда в областта на шийката. Много често заболяването е следствие от заразяване с мана. Обикновено след инфектирането дълго време не се наблюдават никакви симптоми. Най-често, сиво гниене и шийно гниене при лука се заражда на полето, но първите признаци са забележими едва през периода на съхранение. Те се изразяват в бели петна, които достигат дължина от 1 до 5 милиметра и са характерни със светлозеления си ореол. Много често симптомите на сивото гниене при лука се бъркат с механични повреди в следствие на хербециди, силен вятър, градушка и така нататък. Отличителният белег на Сиво гниене и шийно гниене при лука е именно светлозеленият ореол. Освен този симптом, се наблюдават и други признаци като деформация на листата. В следствие на Сиво гниене и шийно гниене при лука се стига до неспособност за пълно развитие на растението, както и загиване в зоната на шийката. Понякога скорошната смърт на шийката се предвещава от поява на сив налеп. Той се вижда в зоната около покривните люспи на главата. Последна бива засегната луковицата. Освен че остава недоразвита през целия период на инфектиране, тя омеква, хлътва и ако се разреже, изглежда като сварена. Най-често поразената тъкан придобива нетипичен кафяв цвят, а около люспите има наличие на огромно количество прахообразен налеп. С увеличаването на това количество склероциите на гъбата се сливат и се образува черна кора, а след месец луковицата загива и заразява здравите луковици.

РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

ДОМАТИ И ПАТЛАДЖАН

- Продукти за растителна защита 220
- Технологична програма 221

КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ И ТИКВИЧКИ, ТИКВИ

- Продукти за растителна защита 222
- Технологична програма 223

ПИПЕР

- Продукти за растителна защита 224
- Технологична програма 225

ДИНИ И ПЪПЕШИ

- Продукти за растителна защита 226
- Технологична програма 227

ЗЕЛЕ, КАРФИОЛ, БРОКОЛИ

- Продукти за растителна защита 228
- Технологична програма 229

ЛИСТНИ ЗЕЛЕНУЦИ

- Продукти за растителна защита 230
- Технологична програма 231

ЛУКОВИ КУЛТУРИ

- Продукти за растителна защита 232
- Технологична програма 233

МОРКОВИ И ДРУГИ КОРЕНОПЛОДНИ ЗЕЛЕНУЦИ

- Продукти за растителна защита 234
- Технологична програма 235

СЛАДКА ЦАРЕВИЦА

- Продукти за растителна защита 236
- Технологична програма 237

БОБОВИ КУЛТУРИ

- Продукти за растителна защита 238
- Технологична програма 239

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Дуал Голд®	Хербицид (почвен)	Домати	Открито	Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели	120 мл/дка	
Зетропа®	Хербицид (вегетационен)	Домати и патладжан	Открито	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур		
Геокс®	Фунгицид	Домати	Оранжерийно	Сиво гниене	50 г/дка	3 дни
Кариан® Стар	Фунгицид	Домати	Открито и оранжерийно	Мана и алтернария	60 мл/дка	3 дни
Копрантоп® Дуо	Фунгицид	Домати	Открито и оранжерийно	Мана и бактериални болести	250 г/дка	3 дни (при домати за преработка 10 дни)
Ортива® Топ	Фунгицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Алтернария и брашнеста мана	100 мл/дка	3 дни (в оранжерии) и 7 дни (открито)
Ридомил Голд® р вг	Фунгицид	Домати	Открито и оранжерийно	Мана	500 г/дка	3 дни
Скор®	Фунгицид	Домати	Открито и оранжерийно	Алтернария, брашнеста мана и листна плесен	50 мл/дка	3 дни (в оранжерии) и 7 дни (открито)
Суич®	Фунгицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Сиво гниене и бяло гниене	100 г/дка	3 дни
Таегро®	Фунгицид	Домати и патладжан	Оранжерийно	Мана, брашнеста мана, алтернария и черно бактериално струпясване	18,5-37 г/дка	_
Тиовит Джет®	Фунгицид - Акарицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Брашнеста мана, краста, червен паяжиновообразуваш акар, доматен червенокафяв акар	300 г/дка	_
Топаз®	Фунгицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Брашнеста мана	35-50 мл/дка	3 дни
Цидепи® Топ	Фунгицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Алтернария, брашнеста мана и листна плесен	100 мл/дка	3 дни
Амплиго®	Инсектицид	Домати	Открито	Тута абсолюта, листни въшки и видове нощенки	40 мл/дка	3 дни
Афинто®	Инсектицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Листни въшки	10 г/дка	1 ден
Афърм®	Инсектицид	Домати	Открито и оранжерийно	Тута абсолюта и видове нощенки	150 г/дка	3 дни
Вопиам®	Инсектицид	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	Тута абсолюта и видове нощенки	14-20 мл/дка	1 ден
Вопиам Тарго®	Инсектицид - Акарицид	Домати и патладжан	Оранжерийно	Тута абсолюта, миниращи мухи, акари и видове нощенки	80 мл/дка	3 дни
Минекто® Алфа	Инсектицид	Домати	Оранжерийно	Белокрилка, трипс, тута абсолюта и видове нощенки	100 мл/дка (почвено) и 125 мл/дка (листно)	3 дни (листно) и 14 дни (почвено)
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Домати и патладжан	Открито	Телени червеи, подземни нощенки, майски бръмбар	1,6-2 кг/дка	_
Форс® 1.5 Г	Инсектицид (почвен)	Домати	Открито	Телени червеи и попово прасе	500 гр/дка	_
Исабион®	Биостимулатор	Домати и патладжан	Открито и оранжерийно	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	_

Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели (почвено)	Дуал Голд										
Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (вегетационно)			Зетропа								
Сиво гниене					Геокс						
Сиво гниене и бяло гниене				Суич							
Мана и алтернария						Кариап Стар					
Мана и бактериални болести				Копрантол Дуо							
Алтернария и брашнеста мана					Ортива Топ						
Мана			Ридомил Голд Р/ВГ								
Алтернария, брашнеста мана и листна плесен					Скор						
Мана, брашнеста мана, алтернария и черно бактериално струпясване						Таегро					
Брашнеста мана, краста, червен паяжиновообразуваш акар, доматен червенокафяв акар				Тиовит Джет							
Брашнеста мана			Топаз								
Тута абсолюта, листни въшки и видове нощенки			Амплиго								
Тута абсолюта и видове нощенки			Волиам						Афърм		
Тута абсолюта, миниращи мухи, акари и видове нощенки			Волиам Тарго								
Белокрилка, трипс, тута абсолюта и видове нощенки			Минекто Алфа								
Листни въшки			Афинто								
Телени червеи, подземни нощенки, майски бръмбар	Форс 1.5Г										
Телени червеи и попово прасе	Форс Ево										
За по-висок добив и преодоляване на стреса			Исабион								

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Геокс®	Фунгицид	Краставици, корнишони, тиквички	Оранжерийно производство	Сиво гниене	50 г/дка	3 дни
Копрантол™ Дуо	Фунгицид	Краставици, тиквички	Открито и оранжерийно производство	Мана	250 г/дка	3 дни
Ортива™ Топ	Фунгицид	Краставици, тиквички	Открито производство	Брашнеста мана	100 мл/дка	3 дни
Скор®	Фунгицид	Краставици, тиквички	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	50 мл/дка	3 дни
Суич®	Фунгицид	Краставици, корнишони, тиквички	Открито и оранжерийно производство	Сиво гниене и бяло гниене	100 г/дка	3 дни
Таєгро®	Фунгицид	Краставици, корнишони, тиквички	Оранжерийно производство	Мана и Брашнеста мана	18,5-37г/дка	
Тиовит Джет®	Фунгицид	Краставици, корнишони, тиквички, тикви	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	300 г/дка	
Топаз®	Фунгицид	Корнишони, тиквички, тикви	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	35-50 мл/дка	3 дни
Цидєли™ Топ	Фунгицид	Краставици	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, алтернария, черно стъблено гниене, краста, антракноза	100 мл/дка	3 дни
Афинто®	Инсектицид	Краставици, корнишони, тиквики	Оранжерийно производство	Листни въшки	10 г/дка	1 ден
Волиам Тарго®	Инсектицид	Краставици, тикви	Оранжерийно производство	Нощенки, миниращи мухи, акари	80 мл/дка	3дни
Євур	Инсектицид	Краставици	Открито производство	Листни въшки	20 мл/дка	7 дни
Исабион®	Биостиму-латор	Краставици, корнишони, тиквики, тикви	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоля-ване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	

Сиво гниене			Геокс®	
Мана		Копрантол® Дуо		
Брашнеста мана	Топаз®	Ортива® Топ	Тиовит Джет®	Скор®
Сиво гниене и бяло гниене	Суич®			
Мана и Брашнеста мана			Таегро®	
Брашнеста мана, алтернария, черно стъблено гниене, краста, антракноза	Цидепи® Топ			
Листни въшки	Афинто®		Евур	
Нощенки, миниращи мухи, акари		Волиам® Тарго®		
За по-висок добив и преодоляване на стреса	Исабион®			

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
ДуапГолд®	Фунгицид (почвен)	Пипер	Открито производство	Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели	120 мл/дка	Не
Геокс®	Фунгицид	Пипер	Оранжерийно производство	Сиво гниене	50 г/дка	3 дни
Ортива®Топ	Фунгицид	Пипер	Оранжерийно производство	Брашнеста мана	100 мл/дка	3 дни
Суич®	Фунгицид	Пипер	Открито и оранжерийно производство	Сиво гниене и бяло гниене	100 г/дка	3 дни
Таегро®	Фунгицид	Пипер (лют), камби	Открито и оранжерийно производство	Картофена мана, брашнеста мана и алтернария	18,5-37 г/дка	Не
ТиовитДжет®	Фунгицид - Акарицид	Пипер	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, Червен паяжинообразуващ акар, Доматен червенокафяв акар	300 г/дка	Не
Топаз®	Фунгицид	Пипер	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	35-50 мл/дка	3 дни
Цидепи®Топ	Фунгицид	Пипер	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, алтернария, листна плесен	100 мл/дка	3 дни
Вопиам Тарго®	Инсектицид - Акарицид	Пипер	Оранжерийно производство	Памукова нощенка; малка полска нощенка; сребристо точкова нощенка; миниращи мухи; акари; доматен миниращ молец (Tuta absoluta)	80 мл/дка	3 дни
Минекто™ Алфа	Инсектицид	Пипер	Оранжерийно производство	Белокрилка, трипс, нощенки и тута абсолюта	100 мл/дка (само почвено)	14 дни
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Пипер	Открито производство	Телени червеи, подземни нощенки, майски бръмбар	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Пипер	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели	Дуап Голд					
Сиво гниене				Геокс		
Брашнеста мана		Ортива Топ		Топаз		
Сиво гниене и бяло гниене			Суич			
Картофена мана, брашнеста мана и алтернария					Таегро	
Брашнеста мана, Червен паяжинообразуващ акар, Доматен червенокафяв акар			Тиовит Джет			
Брашнеста мана, алтернария, листна плесен				Цидепи Топ		
Памукова нощенка; малка полска нощенка; сребристо точкова нощенка; миниращи мухи; акари; доматен миниращ молец (Tuta absoluta)				Волиам Тарго		
Белокрилка, трипс, нощенки и тута абсолюта			Минекто Алфа			
Телени червеи, подземни нощенки, майски бръмбар	Форс Ево					
За по-висок добив и преодоляване на стреса			Исабион			

семена / разсад | разсаждане | вегетативен растеж | залагане на плодовете | нарастване на плодовете | узряване / беритба

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Копрантоп® Дуо	Фунгицид	Дини, пъпеши, тикви	Открито производство	Мана	250 г/дка	7 дни
Ортива® Топ	Фунгицид	Дини, пъпеши	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, краста	100 мл/дка	3 дни
Ридомил Голд® Р ВГ	Фунгицид	Дини, пъпеши	Открито и оранжерийно производство	Мана и алтернария	500 г/дка	3 дни
Скор®	Фунгицид	Дини, пъпеши	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	50 мл/дка	3 дни
Суич®	Фунгицид	Дини, пъпеши, тикви	Открито и оранжерийно производство	Сиво гниене, бяло гниене, кафяво гниене, брашнеста мана	100 г/дка	3 дни
Таєгро®	Фунгицид	Дини, пъпеши	Оранжерийно производ-ство	Мана и брашнеста мана	18,5-37 г/дка	Не
Тиовит Джет®	Фунгицид	Дини, пъпеши, тикви	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	300 г/дка	Не
Топаз®	Фунгицид	Дини, пъпеши, тикви	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	35-50 мл/дка	3 дни
Цидєли® Топ	Фунгицид	Дини, пъпеши	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, алтернария, черно стъблено гниене, краста, антракноза	100 мл/дка	3 дни
Афинто®	Инсектицид	Дини, пъпеши, тикви	Открито и оранжерийно производство	Листни въшки	10 г/дка	1 ден
Вопиам Тарго®	Инсектицид - Акарицид	Дини, пъпеши, тикви	Оранжерийно производ-ство	Памукова нощенка; малка полска нощенка; сребристо точкова нощенка; миниращи мухи; акари	80 мл/дка	3 дни
Форс® 1.5 Г	Инсектицид (почвен)	Дини, пъпеши, тикви	Открито производство	Телени червеи	Дини и тикви - 1 кг/дка Пъпеши 300-500 г/дка	Не
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Дини, пъпеши	Открито производство	Телени червеи, подземни нощенски, майски бръмбър	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимула-тор	Дини и пъпеши	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Мана		Копрантоп™ Дуо				
Брашнеста мана, краста		Ортива® Топ				
Мана и алтернария		Ридомил Голд® Р ВГ				
Брашнеста мана		Топаз®				
Брашнеста мана				Скор®		
Брашнеста мана			Тиовит Джет®			
Сиво гниене, бяло гниене, кафяво гниене, брашнеста мана		Суич®				
Мана и брашнеста мана		Таєгро®				
Брашнеста мана, алтернария, черно стъблено гниене, краста, антракноза		Цидєли® Топ				
Листни въшки		Афинто®				
Памукова нощенка; малка полска нощенка; сребристо точкова нощенка; миниращи мухи; акари		Вопиам Тарго®				
Телени червеи	Форс® 1.5 Г					
Телени червеи, подземни нощенски, майски бръмбър	Форс® Ево					
За по-висок добив и преодоляване на стреса		Исабион®				

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Зетропа®	Хербицид (вегетационен)	Броколи	Открито производство	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур	75-200 мл/дка	30 дни
Геокс®	Фунгицид	Зеле	Открито производство	Меко гниене	40 г/дка	14 дни
Ортива® Топ	Фунгицид	Броколи, карфиол, зеле	Открито производство	Алтернария	100 мл/дка	14 дни за броколи, карфиол 21 дни за зеле
Ридомил Голд® МЗ	Фунгицид	Зеле, карфиол, броколи	Открито и оранжерийно производство	Мана и алтернария	500 г/дка	Зеле - 10 дни; Карфиол и броколи - 20 дни
Скор®	Фунгицид	Зеле, карфиол	Открито производство	Алтернария	40 мл/дка	21 дни за главесто зеле и 14 дни за карфиол
Тиовит Джет®	Фунгицид - Акарицид	Зеле, карфиол, броколи, брюкселско зеле	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана и акари	300 г/дка	Не
Карате Зеон®	Инсектицид	Зеле	Открито производство	Зелева нощенка	15 мл/дка	7 дни
Форс® 1.5Г	Инсектицид (почвен)	Броколи, карфиол, брюкселско зеле, китайско зеле, главесто (бяло) зеле, кудраво зеле, алабаш	Открито производство	Зелеви мухи	300-500 г/дка	Не
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Зеле, карфиол	Открито производство	Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Зеле, карфиол, броколи	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (вегетационен)		Зетропа®					
Меко гниене					Геокс®		
Алтернария				Ортива® Топ			
Мана и алтернария		Ридомил Голд® Р.Вг					
Брашнеста мана и акари			Тиовит Джет®				
Зелева нощенка			Карате Зеон®				
Зелеви мухи	Форс® 1.5Г						
Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар	Форс® Ево						
За по-висок добив и преодоляване на стреса		Исабион®					

семе	разсад	10 дни след разсаждане	образуване на розетка	образуване на глава	узряване	беритба

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Зетропа®	Хербицид (вегетационен)	Магданоз (коренов), копър, спанак	Открито	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур	75 - 150 мл/дка	30 дни
Геокс®	Фунгицид	Целина, маруля, полска салата, ендивия, рукола, кресон, спанак, пресни подправки	Открито	Меко гниене, сиво гниене, склеротийно гниене	50 г/дка	Целина 14 дни; всички останали 7 дни
Копрантоп™ Дуо	Фунгицид	Маруля	Открито	Мана	250 г/дка	7 дни
Ортива® Топ	Фунгицид	Целина, магданоз	Открито	Септориоза	100 мл/дка	14 дни
Ридомил Голд® р вг	Фунгицид	Маруля, салата, пресни билки, магданоз, листа от целина, мащерка, градински чай и босилек	Открито	Мана, алтернария	481-500 г/дка	Салата, маруля 10 дни; всички останали 28 дни
Суич®	Фунгицид	Марули, къдраволистна ендивия, къдраволистна цикория, полска салата, рукола и др. (полско и оранжерийно), магданоз, целина (листна), копър	Открито и оранжерийно	Сиво гниене, бяло гниене	60-100 г /дка	14 дни
Таегро®	Фунгицид	Маруля, цикория, ескариол, къдраволистна ендивия, полска мотовилка (градинска салата), рукола	Открито и оранжерийно	Мана, склеротинийно гниене	18,5-37 г/дка	Не
Тиовит Джет®	Фунгицид - Акарицид	Марули и подобни, спанак, полска салата, къдраволистна ендивия, цикория в оранжерии и на полето	Открито и оранжерийно	Брашнеста мана; Червен паяжинообразуващ акар	400 г/дка	Не
Афинто®	Инсектицид	Подправки	Открито	Листни въшки	14 г/дка	
Минекто® Алфа	Инсектицид	Маруля	Открито	Трипс, нощенки	Почвено: 100 мл/дка Листно: 125 мл/дка - трипс; 75 - 100 мл/дка - нощенки	Листно 3 дни; Почвено 14 дни
Форс® 1.5Г	Инсектицид (почвен)	Целина	Открито	Морковена муха	1 кг/дка	90 дни
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Целина, маруя и други салатни растения	Открито	Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Листни зеленчуци	Открито и оранжерийно	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (вегетационен)		Зетропа® (само при магданоз (кореновъ), копър, спанак)			
Меко гниене, сиво гниене, склеротинийно гниене				Геокс®	
Мана			Копрантоп™ Дуо		
Септориоза			Ортива® Топ		
Мана, алтернария			Ридомил Голд® PBZ		
Сиво гниене, бяло гниене			Суич®		
Мана, склеротинийно гниене			Таегро®		
Брашнеста мана; Червен паяжинообразуващ акар			Тиовит Джет®		
Листни въшки			Афинто®		
Трипс, нощенки			Минекто™ Алфа		
Морковена муха	Форс® 1.5Г				
Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар	Форс® Ево				
За по-висок добив и преодоляване на стреса		Исабион®			

разсад | 10 дни след разсаждане | оформяне на розетката | нарастване | беритба

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Дуап Голд®	Хербицид (почвен)	Лук	Открито производство	Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели	120 мл/дка	Не
Зетропа®	Хербицид (вегетационен)	Лук, чесън	Открито производство	Едногодишни и многогодишни житни плевели; балур	75-200 мл/дка	30 дни
Геокс®	Фунгицид	Лук и зимен лук, зелен лук, чесън и шалот за глави	Открито производство	Шийно гниене, Бяло гниене, Меко гниене, Пеницилийно увяхване	50 г/дка	7 дни
Копрантоп® Дуо	Фунгицид	Лук, чесън	Открито производство	Мана	270 г/дка	3 дни
Ортива® Топ	Фунгицид	Праз, лук, чесън	Открито производство	Пурпурни петна, ръжда по лука	100 мл/дка	Праз 21 дни; Лук и чесън 14 дни
Ридомил Голд® Р ВГ	Фунгицид	Лук	Открито производство	Мана по лук, Пурпурни петна по лук	500 г/дка	14 дни
Суич®	Фунгицид	Лук, чесън, арпаджик, праз	Открито производство	Сиво гниене	100 г/дка	Лук и праз - 14 дни; Чесън и арпаджик - 21 дни
Тиовит Джет®	Фунгицид	Чесън, лук	Открито производство	Брашнеста мана	300-400 г/дка	Не
Форс® 1.5Г	Инсектицид (почвен)	Чесън, лук, праз, арпаджик	Открито производство	Лукова муха, Телени червеи	1 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Лук, чесън, праз	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни житни в т. ч. балур от семе и някои широколистни плевели (почвен)	Дуал Голд							
Едногодишни и многогодишни житни плевели; балур (вегетационен)		Зетропа						
Шийно гниене, Бяло гниене, Меко гниене, Пенициллийно увяхване			Геокс					
Мана		Копрантол Дуо						
Пурпурни петна, ръжда по лука			Ортива Топ					
Мана по лук, Пурпурни петна петна по лук		Ридомил Голд МЗ						
Сиво гниене			Суич					
Брашнеста мана			Тиовит Джет					
Лукова муха, Телени червеи	Форс 1.5 Г							
За по-висок добив и преодоляване на стреса		Исабион						

сеитба | поникване | 2-3 лист | 5-6 лист | оформяне на главата | интензивно нарастване | узряване | прибиране

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Дуап Голд®	Хербицид (почвен)	Моркови	Открито производство	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур	120 мл/дка	Не
Зетропа®	Хербицид (вегетациoнен)	Моркови, магданоз (корен), захарно цвекло	Открито производство	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур	75-200 мл/дка (150 мл/дка при моркови)	30 дни (45 дни при захарно цвекло)
Ортива® Топ	Фунгицид	Морков	Открито производство	Алтернария	100 мл/дка	14 дни
Суич®	Фунгицид	Моркови, пащърнак, хрян, магданоз и див кервиз за корени, козя брада, целина (глави)	Открито производство	Сиво гниене, бяло гниене и алтер-нариоза	80 г/дка	7 дни
Тиовит Джет®	Фунгицид - Акарацид	Моркови, червено цвекло, козя брада, репички, па-щърнак, захарно и кръмно цвекло	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана, Червен паяжиноо-бразуващ акар (при цвекло)	Захарно и кръмно цвекло 480 - 1000 г/дка Всички останали 300-400 г/дка	Не
Форс® 1.5 Г	Инсектицид (почвен)	Моркови, червено цвекло, шведска ряпа	Открито производство	Морковена муха, телени червеи, зелеви мухи	1 кг/дка	Не
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Морков, ряпа, репички, захарно цвекло	Открито производство	Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар, Малко цвеклово бръмбарче	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимула-тор	Моркови, репички, ряпа, пащърнак, цвекло	Открито и оранжерийно производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (почвен)	Дуал Голд						
Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (вегетационен)				Зетропа®			
Алтернария			Ортива® Топ				
Сиво гниене, бяло гниене и алтернария			Суич®				
Брашнеста мана, Червен паяжинообразуващ акар (при цвекло)			Тиовит Джет®				
Морковена муха, телени червеи, зелеви мухи	Форс® 1.5Г						
Западна цвеклова бълха, Телени червеи, подземни нощенки, Майски бръмбар, Малко цвеклово бръмбарче	Форс® Ево						
За по-висок добив и преодоляване на стреса			Исабион®				

сеитба | поникване | формиране на листна маса | интензивно вегетативно нарастване | развитие на кореноплода | прибиране

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Амплиго®	Инсектицид	Сладка царевица	Открито производство	Царевичен стъблопробивач, Средиземноморски царевичен стъблопробивач, Памукова нощенка, Западен царевичен коренов червей	30 мл/дка	14 дни
Вопиам®	Инсектицид	Сладка царевица	Открито производство	Царевичен стъблен пробивач, Средиземноморски царевичен стъблопробивач, Нощенки	10 - 15 мл/дка	7 дни
Форс® 1.5Г	Инсектицид (почвен)	Сладка царевица	Открито производство	Западен царевичен коренов червей, Телени червеи, Нощенки, стоножки	300-500 кг/дка (750-1000 г/дка срешу западен царевичен коренов червей)	
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	Сладка царевица	Открито производство	Телени червеи, Сиви червеи (подземни нощенки), Диабротика	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Сладка царевица	Открито производство	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Царевичен стъблопробивач, Средиземноморски царевичен стъблопробивач, Памукова нощенка, Западен царевичен коренов червей					Амплиго®								
Царевичен стъблен пробивач, Средиземноморски царевичен стъблопробивач, Нощенки					Волиам®								
Западен царевичен коренов червей, Телени червеи, Нощенки, стоножки	Форс® 1.5Г												
Телени червеи, Сиви червеи (подземни нощенки), Диабротика	Форс® Ево												
За по-висок добив и преодоляване на стреса	Исабион®												

сеитба | поникване | 2-ри лист | 4-ри лист | 8-ми лист | 10-ти лист | нарастване на стъблото | начало на цъфтеж | цъфтеж | край на цъфтеж | нарастване на кочана | беритба

ПРОДУКТ	ВИД	КУЛТУРИ	ПРОИЗВОДСТВО	СРЕЩУ	ДОЗА	КАРАНТИНЕН СРОК
Зетропа®	Хербицид (вегетационен)	Леща; нахут, грах фасул, бакла (минимална употреба)	Открито производство	Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур	75-200 мл/дка	50 дни
Геокс®	Фунгицид	Бобови култури (боб с шушулки, грах с и без шушулки, нахут, бакла)	Открито производство	Сиво гниене, Склеротинийно гниене	75 гр/дка	14 дни
Ортива® Топ	Фунгицид	Грах	Открито производство	Аскохитоза	100 мл/дка	7 дни
Суич®	Фунгицид	Пресен грах, леща, нахут с шушулки, зрял бял боб, бакла, грах, нахут, пресни бобови култури с и без шушулки	Открито производство	Бяло гниене, сиво гниене, антракноза и оидиум	80-100 г/дка	14-28 дни (виж етикета)
Тиовит Джет®	Фунгицид	Зелен фасул, грах, фасул със и без шушулки, грах със и без шушулки, зрял грах и фасул	Открито и оранжерийно производство	Брашнеста мана	300-400 г/дка	Не
Афинто®	Инсектицид	Зелен грах, зелен фасул (минимална употреба)	Открито производство	Листни въшки	14 г/дка	14 дни
Форс® 1.5 Г	Инсектицид (почвен)	Зелен фасул и грах, фасул с шушулки	Открито производство	Телени червеи, Мухи	300-500 г/дка (при фасул с шушулки 1 кг/дка)	Не
Форс® Ево	Инсектицид (почвен)	обикновен фасул, френски фасул, грах	Полско	Западна цвеклова бълха, Телени червеи, Сиви червеи (подземни нощенки), Майски бръмбар	1,6-2 кг/дка	Не
Исабион®	Биостимулатор	Грах, фасул, леща, бакла	Полско	За по-висок добив и преодоляване на стреса	200-300 мл (листно) и 300-400 мл (почвено)	Не

Едногодишни и многогодишни житни плевели; Балур (вегетационен)			Зетропа®							
Сиво гниене, Склеротийно гниене			Геокс®							
Аскохитоза (грах)			Ортива®Топ							
Бяло гниене, сиво гниене, антракноза и оидиум			Суич®							
Брашнеста мана			ТиовитДжет®							
Листни въшки			Афинто®							
Телени червеи, Мухи	Форс®1.5Г									
Западна цвеклова бълха, Телени червеи, Сиви червеи (подземни нощенки), Майски бръмбар	Форс®Ево									
За по-висок добив и преодоляване на стреса			Исабион®							

сеитба | поникване | 3-6 лист | вегетативен растеж | цъфтеж | поява на шушулката | оформяне на шушулката | нарастване на шушулката | беритба

ДОМАТИ И ПИПЕР		
Ff: A-E	Fulvia fulva (Cladosporium fulvum)	Листна плесен
Fol: 0-1	Fusarium oxysporum f.sp.lycopersici	Фузарийно увяхване
For	Fusarium oxysporum f.sp. Radicis	Фузариум на корена
V	Verticilium wilt	Вертицилийно увяхване
Va	Verticillium albo-atrum	Вертицилийно увяхване
Vd	Verticillium dahlia	Вертицилийно увяхване
Ma	Meloidogyne arenaria	Нематоди
Mi	Meloidogyne incognita	Нематоди
Mj	Meloidogyne javanica	Нематоди
TMV: 0	Tobacco mosaic tobamovirus	Обикновена тютюнева мозайка
ToMV: 0-2	Tomato mosaic tobamovirus	Стрийк
TSWV	Tomato spotted wilt tospovirus	Бронзовост
TYLCV	Tomato yellow leaf curl begomovirus	Жълто листно завиване
ToBRFV	Tomato Brown Rugose Fruit Virus	Вирус на кафявото набразядяване по плодовете
S	Stemphylium spp.	Сиви листни петна
Ss	Stemphylium solani	Сиви листни петна
Tm: 0-2	Tobamovirus pathotype P0, P1, P1-2	Тютюнева мозайка
КРАСТАВИЦИ, ДИНИ И ТИКВИЧКИ		
Ccu	Cladosporium cucumerinum	Краста
Cca	Corynespora cassiicola	Листни петна
CGMMV	Cucumber green mottle mosaic virus	Зелена краставична мозайка
CMV	Cucumber mosaic virus	Краставична мозайка
CVYV	Cucumber vein yellowing virus	Вирусна жълтеница
CYSDV	Cucurbit yellow stunting disorder	Вирусна жълтеница
Px	Podosphaeria xanthii	Брашнеста мана
Gc	Golovinomyces cichoracearum	Брашнеста мана
Co: 1	Colletotrichum orbiculare	Антракноза
Fon: 1	Fusarium oxysporum f.sp. Niveum	Фузарийно увяхване

Fom: 1-2	Fusarium oxysporum f. sp. melonis	Фузарийно увяхване
WMV	Watermelon mosaic potyvirus	Динена мозайка
ZYMV	Zucchini yellow mosaic potyvirus	Жълта мозайка по тиквички
ЗЕЛЕ		
Foc: 1	Fusarium oxysporum f.sp. Conglutinans	Фузариум
Xcc	Xanthomonas campestris pv. Campestris	Бактериоза
САЛАТИ И СПАНАК		
Bl	Bremia lactucae	Мана
Nr	Nasonovia ribisnigri	Листни въшки
LMV	Lettuce mosaic potyvirus	Мозайка
Fol	Fusarium oxysporum f.sp. lactucae	Фузариум
Pfs	Peronospora farinosa f.sp. Spinaciae	Мана
СЛАДКА ЦАРЕВИЦА		
Pst	Pantoea stewartii	Бактериално увяхване
Et	Exserohilum turcicum	Северен листен пригор
Bm	Bipolaris maydi	Южен листен пригор
Ps (Rp 1-I)	Puccinia sorghi	Обикновена ръжда
MDMV	Maize dwarf mosaic potyvirus	Мозайка
ГРАХ И ЗЕЛЕН ФАСУЛ		
Fop: 1	Fusarium oxysporum f. sp. pisi	Фузариум
Pv	Peronospora viciae	Мана
Ep	Erysiphe pisi	Брашнеста мана
PEMV	Pea enation mosaic virus	Мозайка
BCTV	Beet Curly Top Virus	
BCMV	Bean common mosaic	Мозайка
Cl:1	Colletotrichum linfemuthianum	Антракноза
Ua	Uromyces appendiculatus	Ръжда

ЕКИП ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ

Кънчо Найденов

Ръководител Търговски екип Зеленчукови култури България

0886 401 559
kancho.naydenov@syngenta.com

Пенчо Паунов

Търговски и технически представител Зеленчукови култури България

0882 257 390
pencho.paunov@syngenta.com

Илко Денчев

Търговски и технически представител Зеленчукови семена: Северна България

0882 353 141
ilko.denchev@syngenta.com

Мирослав Ангелов

Ръководител маркетингови операции Зеленчукови семена, България, Сърбия, Босна и Херцеговина и Северна Македония

0882 364 302
miroslav.angelov@syngenta.com

Петър Милчев

Маркетинг Мениджър РЗ трайни насаждения и зеленчуци за България и Северна Македония, Сърбия и Черна гора

0884 429 819
petar.milchev@syngenta.com

Виолета Глинджурска

Специалист Обслужване на клиенти Зеленчукови семена

0882 353 436

violeta.glindzhurska@syngenta.com

Росица Александрова
Регионален Мениджър Растителна защита
Северна България
0882 499 002

Добрин Тюфекчиев
Регионален Мениджър Растителна защита
Южна България
0882 212 760

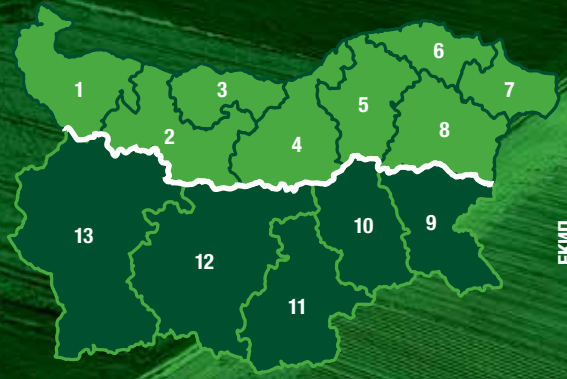

ЕКИП СЕВЕРНА БЪЛГАРИЯ

1
Димитринка Микова
Районен представител
0889 019 552

2
Галин Златанов
Районен представител
0889 074 752

3
Дилян Тарапанов
Районен представител
0882 253 357

4
Николай Шахънов
Районен представител
0887 469 873

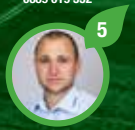

5
Петко Петков
Районен представител
0885 902 599

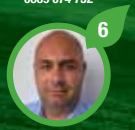

6
Димитър Димитров
Районен представител
0882 653 801

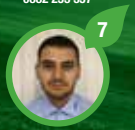

7
Стоян Димитров
Районен представител
0889 261 040

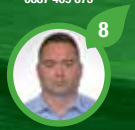

8
Петър Петров
Районен представител
0882 579 673

ЕКИП ЮЖНА БЪЛГАРИЯ

9
Велико Неделчев
Районен представител
0882 514 958

10
Ралица Енева
Районен представител
0882 356 580

11
Константин Димов
Районен представител
0887 636 166

12
Савка Пеева
Районен представител
0882 418 961

13
Владислав Златарев
Районен представител
0887 080 225

Любомир Вълчев
Координатор за България;
Търговски представител
Ключови клиенти - София,
Перник, Кюстендил
0889 751 733

Венелин Леков
Търговски представител
Ключови клиенти - Видин,
Монтана, Враца, Плевен,
Ловеч, Габрово, В. Търново
0888 204 580

Светозар Стойчев
Търговски представител
Ключови клиенти - Русе,
Силистра, Разград, Търговище,
Шумен, Добрич, Варна
0884 002 033

Златко Димитров
Търговски представител
Ключови клиенти - Южна
България
0885 191 171

Андрей Илиев
Търговски представител
Ключови клиенти
РЗ трайни насаждения и
зеленчуци за България
0882 308 380

syngenta®

www.syngenta.bg

Вашият портал за успешно производство на зеленчуци.

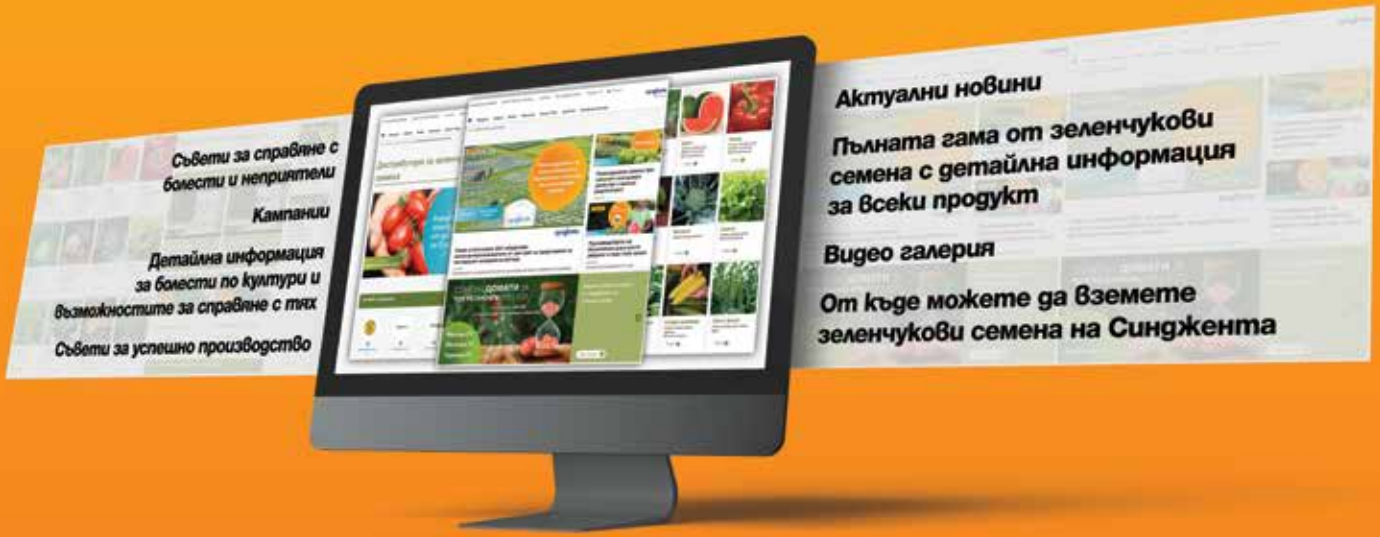

Уникална за България метеорологична прогноза съветва за подходящите часове за пръскане на културите:

Новото, което е уникално до момента за България, е наличието на подробна 5-дневна метеорологична прогноза с препоръка за подходящите моменти от денонощието, в които е възможно третиране с пестициди. Тя се съставя от метеорологичната служба на Синджента на база данните от около 40 автоматични метеорологични станции разположени на територията на цялата страна и се състои от две основни части:

Подробна метеорологична прогноза включваща елементите на времето: максимална и минимална температура, относителна влажност, вятър (посока и скорост), вероятност за валеж, количество и вид на валежа. Тези данни са посочени по часове от денонощието в графична и таблична форма.

Подробна прогноза за подходящите моменти от денонощието, в които е възможно третиране с пестициди, обозначено в таблицата с препоръките за наземно третиране.

Цялата информация е налична на български език и е изключително лесно достъпна. След натискане върху линка „Прогноза за времето" в десният край на заглавната страница на сайта се избира „Търсене на място", където на български език се нанася името на населеното място, за което търсим прогнозата. Метеорологичните станции са разположени в и около по-големите градове (областните центрове) и покриват по-голямата част от територията на страната, където има по-интензивна земеделска дейност.

За повече информация: www.syngenta.bg

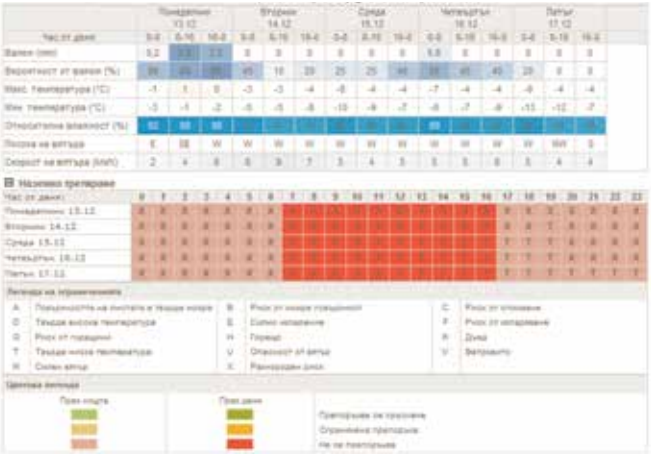

Syngenta Зеленчукови Семена

Какво споделят производителите ▶ ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ВСИЧКИ

Производителят разказват за опита си с нашите сортове зеленчукови семена

Манекро: розовият домат при Сергей Юлянов
Syngenta Зеленчукови Семена
446 показвания •
преди 4 месеца

Kumato®: произведен в България
Syngenta Зеленчукови Семена
391 показвания •
преди 2 месеца

Ред Джастър: безсеменната диня при...
Syngenta Зеленчукови Семена
288 показвания •
преди 4 месеца

Аравак: добруджанската диня при Александър...
Syngenta Зеленчукови Семена
240 показвания •
преди 3 месеца

Сортове зеленчукови семена ▶ ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ВСИЧКИ

Разнообразието от сортове зеленчукови семена на Сингента

Специални домати: открит ден в Царева поляна
Syngenta Зеленчукови Семена
494 показвания •
преди 2 месеца

Македон: краставицата със страхотен вкус и аромат
Syngenta Зеленчукови Семена
299 показвания •
преди 3 месеца

Лауда: отлични резултати при разсаждане в средат...
Syngenta Зеленчукови Семена
199 показвания •
преди 3 месеца

Продиджи: „мултилийф" салата с прекрасна...
Syngenta Зеленчукови Семена
455 показвания •
преди 3 месеца

В Синджента сме горди да сме част от общността на зеленчукопроизводителите в България. Тук ще намерите информация за предлаганите от нас зеленчукови семена, какво споделят производителите, както и редица съвети свързани с производството на зеленчуци.

Присъединете се към новия ни YouTube канал!

YouTube

Syngenta
Зеленчукови семена

Taste of Veg Viber Community

В Синджента се стремим да бъдем иновативни не само по отношение на хибридите, препаратите и технологиите, които предлагаме за развитие на земеделието в световен мащаб, но също така и по отношение на комуникацията с нашите партньори.

Затова създадохме специална група във **Viber**, в която да си сътрудничим с вас за успешно производство на зеленчуци в България. Присъединете се към нашата **Viber** общност!

КАК ДА СЕ ПРИСЪЕДИНИТЕ?

Посетете следният линк:
https://bit.ly/3AvkNnD

Или сканирайте
QR кода със смартфона си:

Какво ще намерите в групата?

- Новини и теми свързани със земеделието
- Актуална информация за зеленчуковите семена на Синджента
- Споделяне на добри практики в производството
- Контакти с партньори

syngenta®

КАТАЛОГ **ЗЕЛЕНЧУЦИ** 2023

СИНДЖЕНТА БЪЛГАРИЯ ЕООД
1784 София, бул. Цариградско шосе № 145, София Офис Център, ет. 6, тел.: 02 8004011, факс: 02 8004099